

Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej w Polsce za rok 2010 (z uzupełnieniami za lata poprzednie)

Wstęp

Bibliografia obejmuje druki zwarte, artykuły z czasopism i prac zbiorowych, wydane w 2010 roku oraz z lat wcześniejszych, które nie zostały zarejestrowane w poprzednich częściach bibliografii, publikowanych na łamach *Biuletynu Historii Wychowania* od 2002 roku. Nie uwzględniono recenzji, opublikowanych w 2010 roku, a dotyczących pozycji zarejestrowanych we wcześniejszych częściach bibliografii. Bibliografia ma układ według podanego niżej schematu. W poszczególnych działach i poddziałach (z wyjątkiem poddziału 5. *Szkoły wyższe* w Dziale III, gdzie zastosowano układ według nazw szkół oraz poddziału 2. *Poszczególne biografie* w Dziale IV, w którym pozycje ułożone zostały według nazwisk osób) zastosowano układ alfabetyczny według haseł autorskich lub tytułowych. Opisy w razie potrzeby zostały uzupełnione adnotacjami, a w przypadku prac zbiorowych wyszczególniono składające się na nie artykuły, dotyczące historii oświaty i wychowania.

Schemat układu bibliografii:

- I. Opracowania ogólne. Bibliografie
- II. Rozwój oświaty, wychowania i myśli pedagogicznej
 1. Opracowania ogólne
 2. Okres do 1795 roku
 3. Okres 1795–1918
 4. Okres 1918–1939
 5. Okres 1939–1945
 6. Okres 1945–1989
 7. Okres 1989–2010
 8. Oświata polonijna
- III. Dzieje szkół różnych stopni
 1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze
 2. Szkoły średnie ogólnokształcące
 3. Szkoły zawodowe
 4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)
 5. Szkoły wyższe

- IV. Biografie
 - 1. Zbiory życiorysów
 - 2. Poszczególne biografie
- V. Dzieje oświaty pozaszkolnej
 - 1. Oświata dorosłych
 - 2. Biblioteki
- VI. Dzieje ruchu nauczycielskiego
 - 1. Opracowania ogólne
 - 2. Pamiętniki nauczycieli
- VII. Organizacje młodzieżowe
 - Harcerstwo
 - Inne

I. OPRACOWANIA OGÓLNE. BIBLIOGRAFIE

1. APANEL Danuta, Jaworska Anetta: Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Opieka – Wychowanie – Resocjalizacja. Tradycja i problemy współczesne”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 254–259.

Ustka, 5–6 X 2009 r.

2. BOROWIK Joanna, Winiecka Katarzyna: Socjologia wychowania. Historia, stan obecny i perspektywy rozwojowe. [W:] Jedna nauka, wiele historii. Dzieje subdyscyplin socjologicznych w Polsce. Pod red. Pawła Łuczeczko i Daniela Wicentego. Gdańsk-Sopot 2010 s. 77–90.

3. CZASOPISMIENICTWO XIX i początków XX wieku jako źródło do historii edukacji. Pod red. Iwonny Michalskiej i Grzegorza Michalskiego. Łódź 2010 Wydaw. Uniw. Łódzkiego ss. 291, il.

Treść: Wstęp s. 5–8; Witkowska-Urban Ewa: Problemy oświaty i wychowania na łamach „Biblioteki Warszawskiej” w latach 1841–1863 s. 11–23; Kędzia Piotr: Szkolnictwo elementarne miasta Łodzi w dobie zaboru rosyjskiego. Analiza i refleksja na przykładzie łódzkich periodyków s. 25–39; Czapska Małgorzata, Szabat Barbara: Prasa kielecka na przełomie XIX i XX wieku jako źródło do dziejów szkolnictwa i oświaty s. 41–56; Kuty Radosław: Problematyka oświaty na łamach „Nivy” jako źródło do dziejów edukacji s. 73–77; Szczepanik Waclaw: Prasa tarnowska a problemy oświatowe przełomu XIX i XX wieku. Analiza zawartości źródeł na podstawie wybranych roczników opiniotwórczych tygodników „Unia” i „Pogoń” s. 79–93; Pachowicz Anna: Instytucje oświatowe w Tarnowie w świetle lokalnej prasy („Unia” 1882–1887) s. 95–103; Jackowska Kinga: Problematyka edukacji i wychowania dziewcząt w świetle poznańskiego „Dziennika Domowego” s. 111–124; Mamulska Anna: Wychowania moralne w dziewiętnastowiecznych polskich czasopismach zaboru pruskiego dla dzieci s. 125–136; Gołdyn Piotr: Troska o wychowanie moralne w czasopiśmie „Czystość” 1905–1910 s. 137–145; Kabacińska Katarzyna: Zabawy i zabawki dziecięce w czasopiśmiennictwie dziewiętnastowiecznym na przykładzie „Kroniki Rodzinnej” s. 147–158; Jedrychowska Barbara: Patriotyczne postawy Polaków w prasie Rosji centralnej i jej zachodnich prowincji (II poł. XIX w.) s. 159–168; Świątek Adam: Problem patriotycznego wychowania ludu na łamach lwowskiej „Szkoły” w czasach autonomii galicyjskiej s. 169–184; Dąbrowska Magdalena: Pisarze w służbie wychowania. „Patriot” (1804) Władimira Izmajłowa na tle czasopiśmiennictwa rosyjskiego końca XVIII – początku XIX wieku s. 185–187; Dąbrowska Joanna: Pierwszy polski periodyk dla dzieci i młodzieży s. 199–212; Dąbrowski Piotr: W muzeum pamiątek narodu... – „Rozrywki dla Dzieci” Klementyny Tańskiej s. 213–220; Stawiak-Ososińska Małgorzata: Pierwsze czasopisma dla położnych jako źródło wiedzy o kształceniu akuserek na ziemiach polskich w XIX i na początku XX wieku s. 223–233; Bołdyrew Aneta: Problematyka zdrowia i higieny młodzieży szkolnej w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX wieku na łamach czasopism medycznych s. 235–251; Dolata Elżbieta: Czasopisma galicyjskie wobec problemów higieny szkolnej s. 253–264; Krasieńska Izabela: Polska prasa abstynencka z lat 1905–1914 źródłem informacji na temat wychowania do życia w trzeźwości wśród dzieci i młodzieży s. 265–274; Wasilewski Marcin: Pedagogika helleńska w artykułach naukowych i popularno-naukowych Stanisława Schneidra (1858–1917) s. 277–281; Ratajczak Krzysztof: Dzieje średniowiecznego szkolnictwa w polskich czasopismach naukowych XIX i początku XX wieku (do 1918 r.) s. 283–291.

4. CZASOPISMIENICTWO drugiej połowy XX wieku jako źródło do historii edukacji. Pod red. Iwonny Michalskiej i Grzegorza Michalskiego. Łódź 2010 Wydaw. Uniw. Łódzkiego ss. 285, il.

Treść: Wstęp s. 5–7; Sztobryn Sławomir: Historiografia pedagogiczna w czasopismach tradycyjnych i elektronicznych s. 11–18; Szulakiewicz Władysława: Czasopisma historyczno-oświatowe źródłem informacji o polskiej historii wychowania s. 19–34; Wałęga Agnieszka: „Horyzonty Wychowania” jako źródło informacji o tradycjach i tendencjach współczesnej pedagogiki s. 35–45; Apanel Danuta: Rola pisma „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” w rozwoju polskiej pedagogiki opiekuńczej s. 47–60; Król Joanna: Kreacja rzeczywistości społeczno-politycznej na łamach „Sztandaru Młodych” w latach 1950–1956 i jego rola w kształtowaniu światopoglądu młodzieży szkolnej s. 63–70; Radziszewska Maria: Kreowanie modelu nauczyciela szkoły socjalistycznej w prasie województwa olsztyńskiego w latach 1951–1956 s. 71–86; Grzybowski Romuald: Udział czasopism pedagogicznych w procesie laicyzacji szkoły w Polsce w latach 1958–1961 (na przykładzie

czasopism ZNP s. 87–100; Lutomiński Marcin: Londyńskie „Wiadomości” (1946–1981) jako źródło do dziejów emigracyjnego szkolnictwa, oświaty i edukacji s. 103–114; Pachowicz Małgorzata: Gazeta regionalna („Dziennik Polski” 1945–1956) jako przyczynek do historii polskiego szkolnictwa s. 115–124; Malik Magdalena: Lokalna prasa na temat powstania i funkcjonowania szkół dla dorosłych po II wojnie światowej na Dolnym Śląsku s. 127–135; Kicowska Alicja: Problematyka szkolnictwa rolniczego na łamach prasy olsztyńskiej (1945–1956) s. 137–144; Suchowiecka Anita: System kształcenia zawodowego lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku na łamach „Szkoły Zawodowej” s. 145–157; Ślęczka Ryszard: Problematyka edukacyjna na łamach czasopism drugiego obiegu ukazujących się w Krakowie w latach 1980–1989 s. 159–166; Gulczyńska Justyna: Niezależne pisma młodzieży licealnej (1980–1989) – próba charakterystyki s. 167–174; Koźmian Danuta: Problemy reformy szkolnictwa i zawodu nauczyciela na łamach czasopisma „Kościół nad Odrą i Bałtykiem” w latach 1989–1998 s. 175–190; Kowalewski Michał: Rozważania nad systemem oceniania w klasach I-III szkoły podstawowej na łamach miesięcznika „Życie Szkoły” w latach dziewięćdziesiątych XX wieku s. 191–203; Ossowska-Zwierzchowska Aldona: Problematyka matki i dziecka w czasopiśmie kobiecym „Moda i Życie Praktyczne” (1946–1949) s. 207–216; Rogalska-Marasińska Aneta: Edukacja międzykulturowa w obrazach. Siła humanistycznego przekazu emanująca z „National Geographic” s. 217–227; Szewczyk-Kowalewska Irena: Z rozważań nad edukacją kulturalną dziecka na łamach periodyku „Edukacja i Dialog” w latach dziewięćdziesiątych XX wieku s. 229–244; Haratyk Anna: Współczesne czasopisma popularnonaukowe jako źródło wiedzy historycznej i kulturowej na przykładzie kwartalnika „Tatry” s. 245–259; Sapia-Drewniak Eleonora: Obraz sytuacji rodzinnej i zawodowej kobiet w czasopiśmiennictwie kobiecym przełomu XX i XXI stulecia s. 261–270; Kluczyńska Urszula: Czasopisma life-stylowe dla mężczyzn. Charakterystyka gatunku s. 271–285.

5. CZASOPIŚMIENICTWO okresu II Rzeczypospolitej jako źródło do historii edukacji. Pod red. Iwonny Michalskiej i Grzegorza Michalskiego. Łódź 2010 Wydaw. Uniw. Łódzkiego ss. 345, il.

Treść: Cz. 1: Wkład czasopism do historiografii instytucji edukacyjnych: Winiarz Adam: Prasa polska na Dalekim Wschodzie jako źródło do dziejów oświaty polonijnej s. 11–20; Gumuła Teresa: Gimnazja w pierwszych dziesięcioleciach XX wieku w świetle zawartości „Muzeum” s. 21–31; Szczepańska Beata: Szkoła, uczeń, nauczyciel na łamach „Warszawskiego Czasopisma Lekarskiego” w latach 1924–1939 s. 33–41; Walasek Stefania: Problematyka oświatowa na łamach prasy samorządowej w II Rzeczypospolitej s. 43–52; Stolińska-Poborska Nella: Zainteresowanie kwestią oświaty i wychowania młodzieży na łamach dziennika „Rozwój” w latach 1918–1933 s. 53–63; Mames Tomasz Dariusz: Szkic do obrazu czasopiśmiennictwa mariawickiego lat 1907–1935 z perspektywy badań nad praktyką i ideologią oświatową kościoła Starokatolickiego Mariawitów s. 65–72; Cz. 2: Rola czasopism w odtwarzaniu dziejów teorii i praktyki wychowawczej: Leżańska Wiesława: Edukacja obywatelska na łamach czasopisma „Oświata i Wychowanie” (Organ Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 1929–1938) s. 75–87; Stelmasiak Izabela: Otoczenie polityczno-ideowe i instytucjonalne czasopisma Straży Przedniej „W młodych oczach” s. 89–106; Lubczyńska Aleksandra: Wychowawcza i edukacyjna rola krajoznawstwa i regionalizmu na łamach „Ziemi” w latach 1910–1939 s. 107–118; Magiera Elżbieta: Wychowanie spółdzielcze na łamach czasopisma „Społem” w II Rzeczypospolitej (1981–1939) s. 119–133; Piwowarczyk Mirosław: Problematyka wychowawcza na łamach prasy lokalnej w Wielkopolsce na przykładzie „Tygodnika Parafii Zbąszyńskiej” s. 135–151; Ryś Jan: Wzorzec osobowy żołnierza polskiego w świetle prasy wojskowej w pierwszych latach niepodległości (1918–1921) s. 153–164; Tomaszewski Roman: Problematyka wychowania w czasopismach wojskowych II Rzeczypospolitej s. 165–175; Głowacka-Sobiech Edyta: Prasa harcerska jako źródło w warsztacie badawczym historyka edukacji (wybrane problemy) s. 177–187; Szymczak Kinga: Główne kierunki oddziaływań wychowawczych czasopism dla młodzieży „Iskry” (1923–1939) s. 189–201; Mazan Andrzej: Czasopiśmiennictwo religijne młodzieży gimnazjalnej w II Rzeczypospolitej s. 203–212; Cz. 3: Przyczynki czasopiśmiennicze w odkrywaniu koncepcji dydaktycznych i rozwiązań metodycznych: Kabzińska Łucja, Kabziński Krzysztof: Czasopiśmiennictwo pedagogiczne okresu II Rzeczypospolitej jako źródło refleksji teoretycznej w zakresie dydaktyki s. 215–227; Przeremska Violetta: „Lwowskie Wiadomości Muzyczne i Literackie” (1925–1934) w dyskusji nad wychowaniem muzycznym młodzieży szkolnej s. 229–243; Kocięba-Goździela Edyta: Problematyka kształcenia głosu dziecka na łamach czasopisma „Śpiew w Szkole” (1933–1939) s. 245–251; Wira-Świątkowska Katarzyna: Powstanie polskiego czasopiśmiennictwa pedagogicznego przeznaczonego dla wychowawczyń przedszkoli s. 253–261; Cz. 4: Udział czasopisma w rekonstrukcji kierunków upowszechniania oświaty: Michalski G.: Problemy opieki i wychowania w periodyku dla kobiet „Moja Przyjaciółka” (1934–1939) s. 265–279;

Łozowska-Marcinkowska Kamilla: Poradnictwo domowe na łamach wybranych czasopism kobiecych w dwudziestoleciu międzywojennym s. 281–296; Michalska I.: Rola kobiety w rodzinie na łamach „Pani Domu” (1932–1939) s. 297–310; Ossowska Katarzyna: Edukacyjny przekaz w periodykach dla młodzieży harcerskiej w latach 1911–1939 na przykładzie wybranych czasopism s. 311–324; Budzianowska Krystyna: Edukacja historyczna w ludowej i socjalistycznej prasie młodzieżowej II Rzeczypospolitej s. 325–334; Posłuszna Małgorzata: Problematyka ochrony zdrowia ludności wiejskiej w okresie międzywojennym na łamach „Zdrowia” i „Zdrowia Publicznego”.

6. DAWNE polskie podręczniki szkolne w zbiorach Książnicy Pedagogicznej im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu. Katalog. Opisy bibliogr. zebrała Iwona Maciejewska; wstęp i red. Krzysztof Walczak. Kalisz 2010 Książnica Pedagog. im. Alfonsa Parczewskiego; Kaliskie Tow. Przyj. Nauk ss. 185. Książnica Pedagog. im. Alfonsa Parczewskiego. (Katalogi i Bibliografie).

7. DWORAKOWSKA Katarzyna: Idee Fryderyka Nietzschego w polskiej myśli o wychowaniu w latach 1883–1939. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 21–32, sum.

8. GULCZYŃSKA Justyna, Kabacińska Katarzyna: „Czasopiśmiennictwo XIX i XX wieku jako źródło do dziejów szkolnictwa, oświaty i edukacji”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 259–263.

Łódź, 16–16 X 2009 r.

9. JACKOWSKA Kinga, Kabacińska Katarzyna: Sprawozdanie z konferencji „Od grzechotki do klocków Lego – dawne i współczesne zabawki dziecięce” 7–8 grudnia 2009 Kielce. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 263–268.

10. JĘDRYCHOWSKA Barbara: Działalność wrocławskiego Zakładu Historii Edukacji w latach 1999–2009. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 145–156.

11. KABACIŃSKA Katarzyna: Seminarium naukowe Zakładu Historii Wychowania w Ciążeńiu, 3–4 czerwca 2009. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 244–245.

„Warsztat badawczy historyka wychowania – interdyscyplinarność badań we współczesnej historii edukacji”.

12. KIEWICZ Adam: Uwagi o stanie badań dziejów harcerstwa. *Rocznik Historii Harcerstwa*. [T.] 6: 2010 s. 149–157.

13. KOSMAN Marceli: Na marginesie najnowszych prac o Janie Amosie Komeńskim. *Rocznik Leszczyński*. T. 10: 2010 s. 189–197.

14. KRAJEWSKI Mirosław: Leksykon dziejów edukacji. Z przewodnikiem bibliograficznym. Ludzie, instytucje, koncepcje. Płock 2010 Novum ss. 483, nlb. 1, il.

15. KRAKOWSKA pedagogika specjalna. Pod red. Janiny Wyczęsany; przy współpr. Ewy Dyduch. Kraków 2010 Wydaw. Nauk. Uniw. Pedagog. ss. 307, nlb. 4, il.

W 45. rocznicę powstania kierunku pedagogika specjalna na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Naukowej w Krakowie.

Z treści: Wyczęsany J.: Maria Grzegorzewska – twórczyni pedagogiki specjalnej – ślady krakowskie s. 22–27; Kosętka Halina: Zespół Pedagogiki Specjalnej COMSN i jego wkład w rozwój pedagogiki specjalnej s. 70–77; Baran Jolanta: Badania naukowe w krakowskiej surdopedagogice s. 81–94; Wyczęsany J.: Przemiany w rozwoju krakowskiej oligofrenopedagogiki s. 130–138.

16. KRAKOWSKIE środowisko historyków wychowania w drugiej połowie XX wieku. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*. Folia 77: Studia ad Institutionem et Educationem Pertinentia. [T.] 2: 2010 s. 3–172, abstr.

Materiały konferencji, Wieliczka-Kraków, 11–12 I 2009 r.

Treść: Od Redakcji s. 3–4; Jubileus annus: Gawlik Stanisław: Laudacja na cześć prof. zw. dr. hab. Zygmunta Ruty wygłoszona 11 stycznia 2009 roku w Krakowie s. 5–9; Jakubiak Krzysztof: Laudacja z okazji jubileuszu pracy naukowej i dydaktycznej Pana Profesora zwyczajnego dr. hab. Zygmunta Ruty s. 10–14; Wśród staropolskich i galicyjskich historyków wychowania: Ryś Jan: Wśród staropolskich historyków szkolnictwa s. 15–23; Kliś Andrzej: Historia wychowania w galicyjskich pracach pedagogicznych środowiska Krakowa s. 24–35; Historia wychowania i historycy wychowania w polskich środowiskach naukowych (wybór): Szulakiewicz Władysław: Ze Lwowa do Krakowa. Lwowscy historycy wychowania w Krakowie s. 36–47; Kucha Ryszard, Kucha-Frankiewicz Ewa: Krakowskie środowisko historyków wychowania i jego współpraca naukowa z Lublinem s. 48–56; Michalska Iwona: Naukowe związki łódzkich historyków wychowania z Krakowem s. 57–66; Jamrozek Wiesław: Poznańskie środowisko historyków edukacji i jego związki z Krakowem s. 67–72; Puchowski Kazimierz: Krakowska szkoła historyków edukacji w ostatnich dekadach XX wieku. Rekonesans gdańszczanina s. 73–76; Bartnicka Kalina, Szybiak Irena: Warszawska historia wychowania w drugiej połowie XX wieku s. 77–91; Meissner Andrzej: Rzeszowskie środowisko historyków wychowania. Początki i stan obecny s. 92–105; Grzybowski Romuald: Zakład Historii Nauki, Oświaty i Wychowania Uniwersytetu Gdańskiego w latach 1959–2009 s. 106–126; Wałasek Stefania: Dorobek naukowy Zakładu Historii Edukacji Uniwersytetu Wrocławskiego (Komunikat) s. 127–129; Krukowski Jan: Historia oświaty i wychowania w strukturze organizacyjnej, badawczej i dydaktycznej krakowskiej uczelni pedagogicznej s. 130–147; Ślęczka Ryszard: Dzieje szkolnictwa i myśli pedagogicznej w badaniach naukowych i publikacjach pracowników Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie w latach 1987–1995 s. 148–155; Włoch Anna: Historia wychowania w publikacjach pracowników naukowych krakowskiej Akademii Pedagogicznej w latach 1996–2000 s. 156–166; Ruta Zygmunt: Profesor Czesław Majorek jako nauczyciel, humanista, uczony i człowiek s. 167–172.

17. KUPISIEWICZ Czesław: O wybitnych myślicielach, dydaktyce i szkole. Wybrane prace pedagogiczne z lat 2000–2010. Sosnowiec 2010 Humanitas ss. 157, nlb. 2. XIX–XX w.

18. KUPISIEWICZ Cz.: Szkice z dziejów dydaktyki od starożytności po czasy dzisiejsze. Kraków 2010 Impuls ss. 202.

19. SZCZEPANIAK Marek: Wartość źródłowa kronik szkolnych na podstawie materiałów z terenu powiatu gnieźnieńskiego. *Archeion*. T. 110: 2007/2008 [dr.:] 2010 s. 53–68, sum., rês., rez.

20. SZTOBRYN Sławomir: Historiografia pedagogiczna w czasopiśmie tradycyjnych elektronicznych. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 ss. 70, sum.

21. ŚLĘCZKA Ryszard: Krakowskie środowisko historyków wychowania w drugiej połowie XX wieku (Kraków, 11–12 stycznia 2009). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 268–269.

22. WAŁĘGA Agnieszka: Sprawozdanie z konferencji „Krakowskie środowisko historyków wychowania w drugiej połowie XX wieku”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 239–244.

23. WAŁĘGA A.: Sympozjum Historii Edukacji na XVIII Powszechnym Zjeździe Historyków Polskich w Olsztynie, 16–19 września 2009 r. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 247–254.

II. ROZWÓJ OŚWIATY, WYCHOWANIA I MYŚLI PEDAGOGICZNEJ

1. Opracowania ogólne

24. BABIK Marek: Polskie koncepcje wychowania seksualnego w latach 1900–1939. Kraków 2010 Wyższa Szkoła Filoz.-Pedagog. „Ignatianum”; WAM ss. 326, il., sum.

25. BURAK Marek, Pregiel Piotr: Wrocławskie uczelnie techniczne 1910–2010. Wrocław 2010 Muzeum Architektury; Jaks ss. 583, il., sum., Zsfg.

26. [ČEPĪL' Mariã] Chepil Mariya: Ciernistą drogą. Wychowanie narodowe dzieci i młodzieży ukraińskiej w Galicji i II Rzeczypospolitej (1848–1939). Lublin 2010 Lubelskie Tow. Nauk. ss. 444, il., rez., sum., Zsfg.

27. CHYŁAK Justyna: Przemiany formy graficznej książki dziecięco-młodzieżowej w II połowie XX wieku na przykładzie wybranych publikacji Ewy Nowackiej. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum.* [Vol.] 15: 2010 s. 261–276, sum.

28. CUKRAS-STELAGOWSKA Joanna: Od chederu do jesziwy w polskiej diasporze... – dwustopniowy system żydowskiego szkolnictwa religijnego i jego współczesne transformacje. *Paedagogia Christiana.* [Nr] 23: 2009 [z.] 1 s. 121–135, sum.
XV–XX w.

29. DAWNE i współczesne zabawki dziecięce. Pod red. Doroty Żołądz-Strzelczyk i Katarzyny Kabacińskiej. Poznań 2010 Rys ss. 443, nlb. 3, il., sum. (Biblioteka Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach).

Z treści: Żołądz-Strzelczyk D., Kabacińska K.: Wprowadzenie s. 17–19; Cz. 1. Zabawki przeszłości – w badaniach i zbiorach archeologicznych: Gomułka Izabela: Drewniane średniowieczne lalki z badań s. 23–28; Wrzesiński Jacek: Archeologia zabawek – dziecięcy świat miniatur s. 29–39; Stempin Agnieszka: Figury szachowe – przybory średniowiecznej gry edukacyjnej s. 41–53; Marcinkowski Mirosław: Zabawki dzieci elbląskich. Prezentacja zbioru z badań wykopaliskowych s. 55–67; Drażkowska Anna: Nowożytnie lalki w zbiorach Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Elblągu s. 69–77; Cz. 2. Zabawki przeszłości – w badaniach historycznych: Żołądz-Strzelczyk D.: Dawne zabawki dziecięce – opisane słowem i obrazem s. 91–102; Winiarz Adam: Świat zabawek i zabaw dzieci polskich w dobie niewoli narodowej (1795–1918) s. 103–115; Jakubiak Krzysztof: Zabawy i zabawki dziecięce w polskich koncepcjach wychowania przedszkolnego z przełomu XIX i XX wieku s. 117–122; Kabacińska K.: Zabawka w dawnych poglądach pedagogicznych s. 123–135; Ryś Jan: Zabawki militarne w okresie staropolskim s. 137–148; Barnaś-Baran Ewa: Wspierająca funkcja zabaw i zabawek w życiu dziecka wiejskiego w Galicji (II połowa XIX i początek XX wieku) s. 149–164; Juchcińska-Giłka Kamila: Zabawki i zabawy dzieci chłopskich w okresie II Rzeczypospolitej w świetle źródeł pamiętnikarskich s. 165–172; Nawrot-Borowska Monika: Zabawki dzieci polskich w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku – zapatrywania teoretyczne s. 173–189; Samsel Agata: Świat zabaw dziecka wiejskiego w II Rzeczypospolitej s. 191–199; Sapia-Drewniak Eleonora: Zabawki i zabawy dziecięce we wspomnieniach Górnolązaków s. 201–208; Pękowska Marzena: Zabawka i zabawa jako pomoc dydaktyczna w szkole specjalnej w Polsce do 1939 roku s. 209–216; Ślęczka Ryszard: Krakowskie zabawki z lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Tradycja i nowoczesność s. 217–224; Cz. 3. Zabawki współcześnie – konteksty teoretyczne i praktyczne: Cwyńska Małgorzata: Edukacyjne znaczenie zabawek dziecięcych – ich terapeutyczne i twórcze oddziaływanie s. 233–243; Pyla Grażyna: Socjalizacyjna funkcja zabaw i zabawek w tradycyjnej kulturze chłopskiej s. 267–274; Wojciechowska Katarzyna: Zaczarowany świat dziecięcych zabawek muzycznych s. 275–283; Bąk Aneta: Zabawy i zabawki jako element edukacji regionalnej s. 303–307; Cz. 4. Zabawki w zbiorach muzealnych i kolekcjach prywatnych. Wytwórstwo zabawek: Myśliwiec Anna: Zabawki w zbiorach polskich muzeów s. 333–341; Lewińska Teresa: Kolekcja polskich zabawek ludowych w zbiorach Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie s. 343–350; Jackowska Kinga: Zabawki oraz motywy ludyczne w zbiorach ikonograficznych Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie s. 351–362; Majowicz Michał:

Zabawka w dobie PRL-u w kontekście wystawy „Prezent pod choinkę, czyli zabawki z duszą” z prywatnych kolekcji Pawła Pasterza, Wojciecha Jamy, Wojciecha Kulawskiego i Mariusza Kmity s. 363–380; Górecka Magdalena: O czym opowiadają zabawki? Refleksje muzealnika s. 381–390; Oleszkiewicz Małgorzata: Zabawka dziecięca a rekwiwizyt obrzędowy s. 391–403; Pabian Barbara: Częstochowski ośrodek zabawkarski wobec tradycji pielgrzymowania na Jasną Górę s. 403–413; Jasiński Bogdan: Cudny śpiewak – z gliny ptak – gwizdki ceramiczne z kolekcji Andrzeja Nowaka s. 425–434.

30. DAWNE zabawy dziecięce. Pod red. Doroty Żołądz-Strzelczyk, Katarzyny Kabacińskiej. Kielce-Warszawa 2008 Muzeum Zabawek i Zabawy; DiG ss. 72, il. (Biblioteka Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach).

Treść: Żołądz-Strzelczyk D., Kabacińska K.: Uwagi wstępne s. 3–6; Żołądz-Strzelczyk D., Kabacińska K.: Charakterystyka wybranych zabaw dziecięcych s. 7–16; Zabawy dziecięce s. 17–52; Kantor Ryszard: Kilka definicji zamiast podsumowania s. 53–58; Podsiadło Jolanta: Spędzanie czasu wolnego. Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach s. 59–68.

Rec.: Nowak-Kulczyński Konrad, *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 176–178.

31. EDUKACJA w warunkach zniewolenia i autonomii (1945–2009). Pod red. Elżbiety Gorloff, Romualda Grzybowskiego, Andrzeja Kołakowskiego. Kraków-Gdańsk 2010 Oficyna Wydawnicza „Impuls”; Inst. Pedagogiki Univ. Gdańskiego ss. 507, il. Zakł. Historii Nauki, Oświaty i Wychowania Inst. Pedagogiki Univ. Gdańskiego. (Szkoła, Państwo, Społeczeństwo; t. 3).

Z treści: Gorloff E., Grzybowski R., Kołakowski A.: Wprowadzenie s. 9–12; Wróbel-Lipowa Krystyna: Edukacja dzieci polskich w Związku Radzieckim w okresie drugiej wojny światowej s. 15–28; Koźmian Danuta: Przemiany polityczno-ustrojowe w Polsce i ich wpływ na formowanie oblicza wychowawczego szkoły w latach 1949–1956 s. 29–41; Gawlik Stanisław: Ideologiczna uniformizacja szkolnictwa w dobie stalinizmu s. 43–53; Meissner Andrzej: Społeczeństwo wobec indoktrynacji szkoły średniej w latach 1949–1956 s. 55–67; Król Joanna: Ideologizacja średniego szkolnictwa ogólnokształcącego w latach 1948–1956 s. 69–78; Grzybowski R.: Ku szkole ateizującej. Duchowieństwo, nauczyciele, uczniowie i rodzice wobec działań władz komunistycznych z lat 1958–1961 zmierzających do pełnej laicyzacji szkoły polskiej s. 79–93; Sadowska Joanna: Organizacje młodzieżowe – przybudówki PZPR a szkoła s. 95–108; Osiński Zbigniew: Edukacja historyczna okresu PRL w służbie władzy i ideologii – konsekwencje i zagrożenia s. 109–120; Kicowska Alicja: Ideologiczne uwarunkowania funkcjonowania szkolnictwa rolniczego w Polsce w latach 1945–1956 s. 121–131; Gorloff E.: Sytuacja zawodowa nauczycieli szkół ogólnokształcących województwa gdańskiego w kontekście migracji powojennych (1945–1950) s. 133–144; Radziszewska Maria: Integracyjna rola szkoły i nauczyciela na Warmii i Mazurach (1945–1956) s. 145–159; Pulińska Urszula: Społeczno-kulturowy i ideologiczny kontekst doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół ogólnokształcących na Warmii i Mazurach w latach 1945–1956 s. 161–168; Kołakowski A.: Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci/Towarzystwo Przyjaciół Dzieci jako elementy ateizacyjnej polityki komunistycznego państwa s. 169–179; Gulczyńska Justyna: Walka o neutralność światopoglądową młodzieży szkół średnich ogólnokształcących w Polsce w latach 80. XX w. s. 181–200; Wojdon Joanna: Zaczniemy od elementarza. Państwo na kartach europejskich elementarzy okresu zimnej wojny s. 201–207; Kryńska Elwira J.: Prześladowane za patriotyzm (1945–1956) s. 209–215; Ślęczka Ryszard: Ideologiczne i ekonomiczne uwarunkowania zmian w organizacji szkolnictwa i treściach nauczania wprowadzonych do szkół zawodowych w latach 1951–1955 s. 219–229; Maźwa Wioletta: Przeobrażenia w kształceniu pielęgniarek w okresie Polski Ludowej i III Rzeczypospolitej s. 231–241; Tomaszewski Roman: Polska Szkoła Wojskowa w latach 1948–1988 (między indoktrynacją a profesjonalizmem) s. 243–259; Żerko Józef: Wieczorowe i korespondencyjne licea ogólnokształcące dla dorosłych w województwie gdańskim w latach 1945–1975 s. 261–275; Suchowiecka Anita: Szkolnictwo zawodowe na Warmii i Mazurach w pierwszych latach powojennych (1945–1948) s. 277–288; Paszkowska Anna: Odbudowa i przemiany szkolnictwa podstawowego w Starogardzie Gdańskim w latach 1945–1989 s. 289–303; Młynarczyk-Tomczyk Anita: Zmiany w programach nauczania historii w szkołach podstawowych w okresie Polski Ludowej s. 305–317; Kalisz Łukasz: Działalność wychowawcza Towarzystwa św. Franciszka Salezego s. 319–327; Czarniecka Iwona: Wybrane problemy działalności szkół dla dzieci niesłyszących i niedosłyszących w świetle zasobów archiwalnych Ministerstwa Edukacji Narodowej s. 329–341; Kulbaka Jacek: Realizacja ustawy szkolnej z 1961 r. w szkolnictwie specjalnym (do 1973 r.) s. 343–352; Górska Joanna: Śląskie projekty szkół dla młodzieży wybitnie uzdolnionej (lata 70. XX w.) s. 353–362; Michalski Andrzej: Szkolnictwo muzyczne w II Rzeczypospolitej i w okresie Polski Ludowej – ciągłość i zmiana s. 363–374; Uchyła-Zroski Jadwiga: Znaczenie muzyki

myśliwskiej w edukacji artystycznej i kulturowej młodzieży s. 375–386; Kumik Ewa: Programy nauczania muzyki a ich realizacja w szkołach ogólnokształcących Słupska w latach 1945–1990 s. 387–399; Burzyńska-Wentland Lidia: Rola Ukraińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego w tworzeniu międzyszkolnych zespołów nauczania języka ukraińskiego w województwie gdańskim w latach 1956–1971 s. 401–412; Techmańska Barbara: Szkolnictwo mniejszościowe w Legnicy s. 413–431; Śliwerski Bogusław: Oświatowa zdrada ideałów i wartości nauczycielskiej Solidarności s. 435–456.

32. KABACIŃSKA Katarzyna, RATAJCZAK Krzysztof: Wystawa w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu „Dusze maluczkie – dzieci i dzieciństwo poprzez wieki”. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 246–247.

1 VII – 30 IX 2009 r.

33. KLAJMOCH-LECH Urszula: Działalność wychowawcza Kościoła katolickiego na Śląsku Cieszyńskim w latach 1945–2008. Toruń 2010 Adam Marszałek ss. 343, il.

34. KRAJ lat dzieciennych. Pod red. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz i Jacka Lyszczyny. Katowice 2010 Studio Noa Ireneusz Olsza; PAN. Oddz. ss. 107.

Z treści: Heska-Kwaśniewicz K.: „I wszystkie drzewa dzieciństwa stanęły na swoim miejscu”. Kilka uwag o znaczeniu lat dzieciennych w ludzkim życiu s. 9–16; Udalska Eleonora: Jarosława Iwaskiewiczza pola dzieciństwa s. 54–60; Krakowiak Małgorzata: Z Przyluk do Maisons Laffitte. Literackie wyprawy w dzieciństwo Marii i Józefa Czapskich s. 61–74; Gontarz Beata: „Śląska edukacja” Henryka Wańka s. 75–82; Korepta Edyta: „Wystarczy wyruszyć w podróż dookoła starej chałupy moich dziadków”. Dom rodzinny Jerzego Pilcha s. 91–103.

35. KRAWIEC Jan: Działalność duszpastersko-wychowawcza salezjanów w Lublinie w latach 1927–2000. Kraków 2010 Poligrafia Inspektoratu Tow. Salezjańskiego ss. 353, il.

36. KRUSZEWSKI Tomasz: Szkoły położnych i kliniki ginekologiczne podległe władzom prowincjonalnym na Śląsku w XIX i XX wieku. [W:] *Vetera novis augere. Studia i prace dedykowane profesorowi Waławowi Uruszczakowi*. T. 1. Pod red. Stanisława Grodzkiego [i in.]. Kraków 2010 s. 505–528.

37. KURAN Magdalena: Rola szkolnictwa jezuickiego w kształtowaniu wspólnoty europejskiej. [W:] *Europa Środkowa – salon czy przedpokój Europy?* Pod red. Adama Krzysztofa Gogacza. Łódź 2010 s. 135–147.

38. LIPIŃSKI Stanisław: Zakłady dobroczynne i domy poprawy w dawnej Polsce. Łódź 2010 Wydaw. Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej ss. 261, il.
XVI–XIX w.

39. LUSEK Joanna: Oświatowa działalność gminy żydowskiej w Bytomiu do 1939 roku. *Kwartalnik Historii Żydów*. [R. 10]: 2010 nr 1 s. 75–88, sum.
Od XVII w.

40. LUSEK J.: Szkolnictwo niemieckie i polskie w Bytomiu w latach 1740–1945. Opole 2010 Joanna Lusek ss. 337, il., Zsfg.

41. MACH Elżbieta: Rozwój i transformacja polskiego szkolnictwa po II wojnie światowej. [W:] *Polska XX wieku*. Pod red. Wiesława Kozuba-Ciembroniewicza i Bogdana Szlachty. Kraków 2010 s. 219–250.

42. MAJCHRZYK-MIKUŁA Joanna: Die Frauen im politischen Schulwesen um die Wende des 19. und 20. Jahrhunderts. Piotrków Trybunalski 2010 Nauk. Wydaw. Piotrkowskie przy Filii Uniw. Humanist.-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego ss. 352, nlb. 4, il. Uniw. Humanist.-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Inst. Nauk Pedagog.

43. OPIEKA i edukacja – perspektywa historyczna i współczesne problemy. Red. nauk. Urszula Anna Domżał, Zbigniew Domżał. Łódź 2009 Wydaw. Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej ss. 99, il.

Z treści: Domżał U. A.: Funkcje i cele działalności opiekuńczej w dwudziestoleciu międzywojennym s. 11–23; Lipiński Stanisław: Prawne uregulowania dobroczynności w Polsce w latach 1170–1870 s. 35–61; Domżał U. A.: Idea koncepcji Marii Montessori we współczesnej edukacji dziecka s. 63–69.

44. PACZOS Sebastian, Szymczak Damian: Trzy uniwersytety, trzy miasta, trzy regiony. *Przegląd Zachodni*. R. 66: 2010 nr 1 s. 302–306.

Poznań, 19–20 XI 2009 r.; dot. dziejów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Uniwersytetu Szczecińskiego i Uniwersytetu Wrocławskiego.

45. PALICA Maria: 65 lat polskiej oświaty w Gminie Goleniów. Goleniów 2010 Gm. Goleniów ss. 128, il. (Biblioteka Wiedzy o Goleniowie).

46. PAMIĘĆ wieków kształtuje potomność. Księga jubileuszowa dedykowana księdzu profesorowi Ludwikowi Grzebieniowi SJ z okazji 70. urodzin. Red. Andrzej Paweł Bieś, Beata Topij-Stempińska. Kraków 2010 Wyższa Szkoła Filoz.-Pedagog. „Ignatianum”; Wydaw. WAM ss. 771, il.

Z treści: Quirini-Popławska Danuta: Polscy doktorzy medycyny padewskiej wszechnicy z drugiej połowy XVI wieku s. 107–138; Szulakiewicz Władysława: „Po złotym moście wspomnień”. O przekazach pamiętnikarskich Stanisława Lempickiego (1886–1947) s. 139–152; Kadulska Irena: Pedagogika uśmiechnięta. Szkolne komedie Franciszka Bohomolca SJ wobec zadań epoki oświecenia s. 239–246; Litak Stanisław: Społeczeństwo a szkolnictwo parafialne w Rzeczypospolitej w XVI–XVIII wieku s. 427–436; Kochanowicz Jerzy: Problem denuncjacji w szkolnictwie jezuickim s. s. 437–443; Puchowski Kazimierz: Kształcenie Karola i Jana Wolffów w Collegium Nobilium Societatis Jesu w Wilnie s. 445–456; Żołędz-Strzelczyk Dorota: Szkoła podwydziałowa we Wschowie s. 457–469; Miąso Józef: „Przez oświatę do wolności”, czyli o Polskiej Macierzy Szkolnej w Królestwie Polskim s. 471–487; Jakubiak Krzysztof: Ideał wychowania narodowego w myśli filozoficzno-pedagogicznej polskiego romantyzmu s. 489–494; Bartnicka Kalina: Zagadnienia edukacji kobiet w pismach społecznych Elizy Orzeszkowej s. 495–512; Marecka Urszula: Wychowanie patriotyczne w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” na terenie Galicji w latach 1867–1918 s. 513–525; Wolczański Józef: Uniwersytet Lwowski w dobie wojny ukraińsko-polskiej 1918–1919 s. 527–542; Szybiak Irena: Zagadnienia edukacyjne polskiego oświecenia na łamach czasopism polskich w dwudziestoleciu 1989–2009 s. 543–554; Śnieżyński Marian: Historyczne i osobowościowe determinanty blokujące dialog edukacyjny s. 555–564; Draus Jan: Chyrowiaci z Chyrowa i bez Chyrowa s. 565–596; Mółka Janusz: Godził naukę z wychowaniem [Ludwik Piechnik SJ, 1920–2006] s. 597–607.

47. PATRIOTYZM a wychowanie. Red. Elwira Jolanta Kryńska, Joanna Dąbrowska, Agnieszka Szarkowska, Urszula Wróblewska. Białystok 2009 Trans Humana Wydaw. Uniwersyteckie ss. 709, il.

Z treści: Nikitorowicz Jerzy: Ojczyzna – Obczyzna – Obywatelskość s. 23–33; Gąjda Janusz: Żywe tradycje a współczesność w pojmowaniu patriotyzmu s. 43–51; Kryńska E. J.: Polskie tradycje patriotyczne – czy to skansen i zaścianek? s. 52–58; Wróbel-Lipowa Krystyna: Rola Akademii Zamojskiej w wychowaniu patriotycznym i obywatelskim za czasów Jana Zamoyskiego s. 67–74; Poznański Karol: Wizytatorzy szkół – nadzorca prorządowego wychowania młodzieży w Królestwie Polskim (na przykładzie wizytacji szkół średnich guberni augustowskiej z lat 1843, 1853 i 1867) s. 75–81; Karolewicz Grażyna: Edward Piszek (24 października 1916 – 24 marca 2004) – biznes i patriotyzm s. 82–89; Cwer Andrzej: Postulaty, projekty wychowania patriotyczno-obronnego polskiej młodzieży doby Wielkiej Reformy s. 90–106; Dąbrowska J.: Związek Dobroczynności Patriotycznej Warszawianek – pierwsza na ziemiach polskich organizacja kobieca s. 107–116; Galek Czesław: Patriotyzm w ujęciu pozytywistów s. 117–127; Stinia Maria: Patriotyczne motywacje w działalności naukowej i życiu publicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego czasów autonomii s. 128–135; Szarkowska A.: Przeciw „obcej szkole” zaborczej – w trosce o wychowanie patriotyczne s. 136–148; Kubis Barbara: Wpływ wychowania rodzinnego na kształtowanie się postaw patriotycznych w okresie niewoli narodowej s. 149–160; Snopko Jan: Rola Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w propagowaniu wychowania patriotycznego na ziemiach polskich i na wychodźstwie w okresie zaborów s. 161–168; Malczewski Grzegorz: Wychowanie patriotyczne w myśli polityczno-społecznej i polityce edukacyjnej stańczyków s. 169–177; Markiewiczowa

Hanna: Polska Macierz Szkolna w służbie wychowania patriotycznego s. 178–191; Białokur Marek: Patriotyzm w publicystyce Joachima Bartoszewicza na tle koncepcji politycznych i myśli edukacyjnej działaczy obozu narodowo-demokratycznego s. 192–202; Zakrzewska Aldona: Działalność organizacji strzeleckich – kształtowanie postawy odpowiedzialności za naród i państwo „wczoraj” i dziś s. 203–213; Jaroszek Teresa: Hanna Pohoska (1895–1953). O patriotyzmie „salus rei publicae suprema lex” s. 214–222; Czarnecka Iwona: Poglądy na temat wychowania państwowego prezentowane na łamach „Zrębu” s. 223–228; Sanojca Karol: Czym skorpupka za młodu nasiąknie... O wychowawczej roli patronów szkół w okresie II Rzeczypospolitej s. 229–238; Juchcińska Gilka Kamila: Wartości patriotyczne w wychowaniu w rodzinie chłopskiej w II Rzeczypospolitej s. 239–244; Józefowicz Anna: Rola matek w kształtowaniu postawy patriotycznej w rodzinie wiejskiej okresu II Rzeczypospolitej s. 245–255; Wróblewska U.: Patriotyzm Tatarów polskich na przestrzeni dziejów s. 256–262; Konopacki Artur: Migracja ludności tatarskiej po 1945 roku – wyjechać czy zostać? Wybór patriotyczny czy konieczność? s. 263–273; Sadowska Joanna: Wychować budowniczych Polski socjalistycznej – peerelowska interpretacja wychowania patriotycznego s. 354–362; Gorloff Elżbieta: Oblicza wychowania patriotycznego w szkolnictwie na Pomorzu w latach 1945–1956 (na przykładzie szkół w Lęborku) s. 363–370; Kurzydym Karolina: Przywiązanie do ojczystego kraju ostatniej z rodu Lanckorońskich Karoliny Lanckorońskiej i jej emigracyjna działalność w latach 1945–2002 s. 371–378; Raczyńska Danuta: Wychowanie patriotyczne w procesie kształcenia nauczycieli w języku polskim na Litwie (1947–1973) s. 443–456; Walewander Edward: Patriotyzm w nauczaniu Kościoła na temat środowiska wiejskiego diecezji lubelskiej (1918–1939) s. 490–500; Mames Tomasz Dariusz: Patriotyzm w nauczaniu Kościoła Starokatolickiego Mariawitów s. 512–523; Halicka Małgorzata, Sidoreczuk Anna: Dylematy patriotyzmu. Studium indywidualnego przypadku s. 524–532; Wolter Edyta: Patriotyczne funkcje duchowej ekspresji piękna przyrody ojczystej w kulturze polskiej okresu Romantyzmu s. 533–539; Citko Ewa Katarzyna: Filmowa twórczość Andrzeja Wajdy w utrwalaniu świadomości patriotycznej odbiorców s. 567–575.

Rec.: Markiewiczowa Hanna, *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 247–249.

48. PEDAGOGIKA chrześcijańska. Tradycja, współczesność, nowe wyzwania. Red. Jarosław Michalski, Aldona Zakrzewska. Toruń-Olsztyn 2010 Adam Marszałek; współpr. Wyd. Nauk Społ. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. 663, il.

Z treści: Szczepankowski Bogdan: Osoby duchowne zasłużone dla polskiej surdopedagogiki s. 143–159; Rusiecki Mieczysław: Podmiot aktywny w wychowaniu religijnym Kościoła katolickiego w Polsce w XVII–XIX wieku s. 171–201; Szylar Anna: Wychowanie i kształcenie dziewcząt w klasztorach pensjach żeńskich w XVII i XVIII wieku s. 602–619.

49. PELCZAR Roman: Szkoły parafialne w łańciewskiej diecezji przemyskiej (XIV–XIX w.). Uwarunkowania i dynamika rozwoju. [W:] Wierny swemu dziedzictwu. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Józefowi Półwiartkowi. Pod red. Stanisława Nabywańca, Beaty Lorens, Sławomira Zabraniaika. Rzeszów 2010 s. 255–272.

50. PEREPECZKO Andrzej: Navigare necesse est. 90 lat szkolnictwa morskiego w Polsce. Gdynia 2010 Verbi Causa ss. 219, il.

51. PIEGZA Marian: Chorzowskie szkoły dawniej i obecnie. Chorzów 2010 Agencja Wydawniczo-Reklamowa „map” ss. 116, il. (Biblioteka Chorzowska; 12).

52. PIEKARSKI Michał: Działalność polskich i ukraińskich wychowanków lwowskiej szkoły muzykologicznej (do 1939 roku). *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 73–108, sum.

53. PŁOCH Kazimierz: Szkoły pielęgniarskie zgromadzeń zakonnych Krakowa. *Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych*. T. 61: 2008 [dr.:] 2009 s. 21–41, rês.
W l. 1911–1950.

54. POLECHOŃSKI Jacek, Kliś Bogumiła: 70 lat Młodzieżowego Domu Kultury im. Henryka Jordana w Siemianowicach Śląskich. Siemianowice Śląskie 2009 Młodzieżowy Dom Kultury im. Henryka Jordana ss. 124, il. + CD. Młodzieżowy Dom Kultury im. Henryka Jordana w Siemianowicach Śląskich.

XX–XXI w.

55. POZNAŃ – Szczecin – Wrocław. Trzy uniwersytety, trzy miasta, trzy regiony. Pod red. Waldemara Łazugi i Sebastiana Paczosa. Kraków 2010 Wydaw. Libron – Filip Lohner; Inst. Historii UAM ss. 473, tabl. 6, il., sum.

Materiały konferencji, Poznań, 19–20 XI 2009 r.

Z treści: Wrześniński Wojciech: Lwów – Wrocław. Dwa miasta, dwa regiony, dwa uniwersytety s. 19–30; Stępiński Włodzimierz: Uniwersytet Szczeciński na „humanistycznym” pograniczu – przegląd współpracy. Kilka uwag s. 31–42; Schramm Tomasz: Szacowny młody uniwersytet s. 43–49; Włodarczyk Edward: Szczecin – od miasta portowo-przemysłowego do miasta uniwersyteckiego s. 71–81; Piesiak-Robak Anna: Od Dmowskiego do Malsburga. Rzecz o doktoratach honoris causa Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1919–1939 s. 149–160; Bubnowicz Błażej: Przyczynek do dziejów Uniwersytetu Poznańskiego. Poznańska Alma Mater w 1945 roku s. 161–173; Użule-Fons Sandra: Obecność obcokrajowców w życiu UAM. Wkład kadry naukowej oraz studentów s. 175–181; Adamczyk Alina: Znaczenie wykształcenia i przygotowania zawodowego dla modernizacji w przemyśle Poznania w latach 70. XX wieku s. 413–422.

56. PÓŁ wieku Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bytomiu 1960–2010. Praca zbiorowa. Pod red. Wojciecha Żywczoka. Bytom-Łódź 2010 Franciszek Kuryłło ss. 127, il.

57. PRASA podlaska w XIX–XXI wieku. Szkice i materiały. Praca zbiorowa. T. 3. Pod red. Rafała Dmowskiego i Arkadiusza Kołodziejczyka. Siedlce 2010 Inst. Historii Uniw. Przyrodniczo-Humanist. ss. 268, nlb. 1, il. Uniw. Przyrodniczo-Humanist. w Siedlcach. Inst. Historii, Lud. Tow. Nauk.-Kult. Oddz. w Siedlcach, Mazowiecko-Podlaskie Tow. Nauk.

Treść: Kołodziejczyk A., Dmowski R.: Przedmowa s. 3–5; Koński Wiesław: Prasa szkolna i młodzieżowa w Płocku do 1939 roku s. 7–32; Kuligowski Janusz: Mińska prasa szkolna i młodzieżowa s. 33–48; Gnat-Wieteska Zbigniew: Prasa szkolna w Garwolinie w latach 1923–2008 s. 49–84; Kołodziejczyk A.: Roczne sprawozdanie szkół średnich w Białej Podlaskiej, Łukowie, Siedlcach i Węgrowie z lat 1816–1841 s. 85–118; Bednarzak-Libera Mirosława: „Echo Szkolne” 1924–1925 – dwutygodnik młodzieży Narodowych Sił Zbrojnych i Handlowej Wacława Szwedowskiego w Siedlcach s. 119–150; Odziemczyk Jacek: Gimnazjum salezjańskie w Sokołowie Podlaskim w prasie uczniowskiej i sprawozdaniu dyrekcji (1930–1931) s. 151–156; Wielgosz Anna: „Myśl Młodzieży – Czasopismo Młodzieży Siedleckich Szkół Średnich” (1932–1934) s. 157–166; Trojan Krzysztof: Jednodniówki wydawane przez Juwenat Zgromadzenia Księży Marianów w Skórcu s. 167–179; Charczuk Wiesław: „Młody Polak” – pisma siedleckiej młodzieży Narodowych Sił Zbrojnych s. 181–188; Zióntek Artur: Problematyka oświatowa na łamach „Sternika” – podlaskiego pisma społeczno-kulturalnego s. 189–200; Dmowski R.: „Wiadomości Związku Młodzieży Polskiej Diecezji Podlaskiej” – jako źródło do dziejów regionu s. 201–214; Biarda Marek: Prasa szkolna w Siedlcach w latach 1989–2004 s. 215–226; Bobryk Adam, Brodacka-Adamowicz Ewa: Integracyjna funkcja prasy uczelnianej na przykładzie „Więści Akademickich” s. 227–246; Cabaj Jarosław: „Echo Szkoły”. Czasopismo młodzieżowe Szkoły Podstawowej im. 11 Listopada 1918 roku w Domanicach/Domanicach Kolonii s. 247–252; Noiński Emil: Czasopisma lokalne w Kałuszynie z przełomu XX i XXI wieku jako źródło do dziejów regionu s. 253–267.

T. 1. 2000.

58. PROBLEMY rozwoju akademickiego i szkolnego wychowania fizycznego i sportu na obszarze wybranych gmin pogranicza województw małopolskiego i śląskiego na przełomie XX i XXI stulecia (w świetle opracowań kronikarsko-sprawozdawczych). Pod red. Andrzeja Nowakowskiego. Wadowice-Rzeszów 2010 Podkarpackie Tow. Nauk. Kultury Fizycznej ss. 115, il., sum.

Treść: Wstęp s. 4–5; Kulpiński Jacek: Wychowanie fizyczne studentów w Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej s. 7–13; Gargaś-Mysłiwiec Sylwia: Organizacja wychowania fizycznego i sportu studentów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Oświęcimiu s. 14–20; Nowakowski A.: Wychowanie fizyczne słuchaczy Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Suchoj Beskidzkiej s. 21–29; Adamek Paweł: Wychowanie fizyczne w Wyższej Szkole Turystyki i Ekologii w Suchoj Beskidzkiej – stan obecny s. 30–48; Sujkowska Marzena: Wychowanie fizyczne i sport w Zespole Szkół nr 1 im prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Andrychowie s. 50–62; Kaliński Bartosz: Wychowanie fizyczne i sport w gminie Tomice ze szczególnym uwzględnieniem Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Tomicach s. 63–93; Wiecheć Aleksander: Wychowanie fizyczne i sport w Szkole Podstawowej nr 2 im. Kardynała Karola Wojtyły w Zawoi Wilcznej

w latach 2000–2009 s. 94–103; Nowakowski A., Elzbieciak Piotr: Zagadnienia wychowania fizycznego i sportu w szkole podstawowej i gimnazjum w Stanisławiu Górnym s. 104–113.

59. PROTOKOŁY Koła Macierzy Szkolnej w Płońsku z lat 1823–1934. Oprac. Ryszard Buczyński. Płońsk 2010 I Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza ss. 260, il. I Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Płońsku.

60. PUCHAŁA Justyna: Kontakty polskich adeptów nauk społecznych z ośrodkami akademickimi i instytucjami oświatowymi we Francji w latach 1860–1939. [W:] Historie nieoczywiste. Szkice z dziejów socjologii polskiej. Red. nauk. Paweł Łuczeczek. Gdańsk-Sopot 2010 s. 205–217.

61. SALEZJANIE w Aleksandrowie Kujawskim 1919–2009. Studia i materiały źródłowe. Pod red. Jarosława Wąsowicza. Piła 2009 Szkoły Salezjańskie ss. 470, il. (Studia i Materiały Źródłowe pod Patronatem Archiwum Salezjańskiego Inspektorii Pilskiej).

Treść: Lępkowski Zbigniew: 90 lat pracy salezjanów w Aleksandrowie Kujawskim. Przedmowa ks. Inspektora s. 11–12; Jachimowicz Roman: Przedmowa dyrektora szkół salezjańskich s. 13–14; Wilk Stanisław: Historyczne refleksje nad działalnością salezjanów w Aleksandrowie Kujawskim 1919–2009 s. 75–87; Pietrzykowski Jan: Zasługi dla salezjańskiego Aleksandra Kujawskiego s. 89–101; Marchewka Andrzej: Formy oddziaływania wychowawczego na młodzież w Kolegium Kujawskim w l. 1919–1955 s. 102–120; Wąsowicz J.: Salezjanie w Aleksandrowie Kujawskim w okresie okupacji niemieckiej 1939–1945 s. 121–128; Wąsowicz J.: Okoliczności przejścia szkoły salezjańskiej przez władze w 1955 r. 129–138; Sobieszcyk Andrzej: Duszpasterstwo salezjanów w Aleksandrowie Kujawskim po roku 1955 s. 139–169; Brakowski Jacek: Szkolnictwo salezjańskie w Aleksandrowie Kujawskim w l. 1991–2009 s. 171–187; Formalla Zbigniew: Harcerstwo „salezjańskie” w Aleksandrowie Kujawskim s. 189–206; Wąsowicz J.: Salezjanie w Aleksandrowie Kujawskim 1919–2009. Wybór materiałów źródłowych. Nota edytorska s. 213–216; Cz. 1: Salezjanie w Aleksandrowie Kujawskim – dzieła, ich organizacja i funkcjonowanie s. 217–291; Cz. 2: Salezjanie w Aleksandrowie Kujawskim – represje w okresie PRL, likwidacja szkoły i powrót do działalności oświatowo-wychowawczej s. 293–432; Cz. 3: Aneks fotograficzny s. 433–464.

62. SIEDEM wieków szkolnictwa w Rawie Mazowieckiej. Pod red. Eugeniusza Walczuka. Wyd. 2 zm. Łódź 2010 Fund. Kultury i Biznesu Wojciech Grochowalski ss. 420, il.

Treść: Walczuk E.: Słowo wstępne s. 5–6; Szymczakowa Alicja: Początki szkolnictwa (XIV–XVI w.) s. 9–27; Wojtyśka Henryk Damian: Kolegium jezuickie – pierwsza szkoła średnia w Rawie (1620–1773) s. 29–60; Puś Wiesław: Szkolnictwo w Rawie i powiecie rawskim w okresie zaborów (1793–1914) s. 61–69; Massalski Adam: Szkoła obwodowo-powiatowa w Rawie (1835–1862) s. 71–95; Mirek Agata: Odbudowa i rozwój szkolnictwa powszechnego w Rawie Mazowieckiej i powiecie rawskim po odzyskaniu niepodległości (1918–1939) s. 97–118; Grochowalski Wojciech: Szkolnictwo średnie w Rawie Mazowieckiej w okresie międzywojennym (1918–1939) s. 119–134; Góral Jan: Szkolnictwo jawne i tajne w powiecie rawskim w latach okupacji hitlerowskiej (1939–1945) s. 135–167; Walczuk E.: Zarys powstania i rozwoju szkolnictwa zawodowego w Rawie Mazowieckiej s. 169–222; Zakrzewski Bogusław: Wkład polskich pedagogów z Galicji, Kresów i Rosji w oświatę na ziemi rawskiej s. 223–262; Błądek Witold: Stefania Zakrzewska s. 263–265; Walczuk E.: Maturzyści rawscy w latach 1945–1955 s. 367–378; Wspomnienia o szkole i nauczycielach, czasach przemocy i nadziei s. 281–349; Zakrzewski B.: Biogramy wybranych nauczycieli i społeczników s. 351–368; Stowarzyszenie Wychowanków Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie s. 369–382.

Wyd. 1. 2007.

63. STUDIA z teorii i historii wychowania oraz nauk pokrewnych. Tom jubileuszowy poświęcony profesor Wiesławie Korzeniowskiej. Pod red. Urszuli Szuścik. Katowice 2010 Galeria „Na Gajach”; Wydaw. Uniw. Śląskiego ss. 318, il.

Z treści: Szuścik U.: Wiesława Korzeniowska. Publikacje naukowe Wiesławy Korzeniowskiej s. 9–38; Śliwerski Bogusław: O autobiografiach mistrzów polskiej dydaktyki s. 45–51; Lis Michał: Opole – Opawa. Próba bilansu współpracy nauk społecznych na etapie dochodzenia do standardów europejskich s. 73–80; Rostropowicz Joanna: Opolska replika starożytnej rzeźby – Junony Ludovisi s. 81–88; Kisielewicz Danuta:

Działalność oświatowa polskich jeńców wojennych w czasie II wojny światowej s. 89–98; Szymańska Maria: Kultura życia codziennego ziemiaństwa Królestwa Polskiego, w tym Ziemi Płockiej s. 99–108; Musialik Wanda: Szkic do dziejów polskiego duszpasterstwa emigracji zarobkowej Westfalii i Nadrenii w pierwszej połowie lat 30. XX w. s. 109–114; Ździebło Joanna: Patronat kościelny i szkolny ziemiaństwa górnośląskiego na przykładzie działalności rodu Reitzensteinów s. 115–127; Kwiatek Jolanta: Szkolnictwo średnie na Górnym Śląsku na tle reform oświatowych w Prusach w XIX wieku s. 129–141; Kwiatek Aleksander: Juliusz Szmula w świetle korespondencji własnej s. 143–155; Kocurek Danuta: Droga do zawodu nauczycielskiego na Górnym Śląsku po uwłaszczeniu do 1918 roku (na przykładzie mieszkańców wsi pszczyńskiej) s. 157–167; Sopot-Zembok Barbara: Dziecko na wsi pszczyńskiej w świetle chłopskich testamentów z połowy XIX wieku s. 169–181; Nocoń Halina: Pszczyński internat dla synów arystokratycznych i ziemiańskich rodzin (1923–1939) s. 183–196; Uchyla-Zroski Jadwiga: Z dziejów edukacji muzycznej kształcenia studentów Instytutu Muzyki na Wydziale Artystycznym w Cieszynie s. 197–206; Kiedos Józef: „Porządek Kościelny” Księżnej Katarzyny Sidonii (1579–1595), na Śląsku Cieszyńskim s. 207–213; Budniok Józef: Znaczenie edukacji ekumenicznej w integracji środowiska akademickiego i lokalnego w Cieszynie po obu stronach Olzy s. 215–224; Tobbast Maria: Żydowskie szkolnictwo na Śląsku Cieszyńskim (do roku 1939) s. 225–238; Ogrodzka-Mazur Ewa: Rodzina wielopokoleniowa na Śląsku Cieszyńskim – mała ojczyzna w długim procesie trwania s. 239–255.

64. SZKOLNE pokolenia. Rys historyczno-wspomnieniowy. Pod red. Aleksandra Czarneckiego. Wyd. 2. Wąbrzeźno 2010 Wąbrzeskie Zakłady Graficzne ss. 280, il. Zespół Szkół Ogólnokształcących.

Wyd. 1. 2006.

65. TABASZ Władysław [M.]: Szkolne lata. Szkolnictwo podstawowe w obrębie dawnego i współczesnego powiatu w Ropczycach. Ropczyce-Dębica 2010 Drukarnia Millenium ss. 342, il. (Biblioteka Ropczycka; z. 13).

XIX–XXI w.

66. URBAŃSKI Marek Piotr: Kultura i edukacja w Ziemi Szamotulskiej. Szkoły, książki, biblioteki. [W:] Kultura i edukacja w Ziemi Szamotulskiej. Szkoły, książki, biblioteki. Szamotuły 2010 s. 5–162.

67. WUWER Arkadiusz: Dzieła społeczne pod wezwaniem św. Jacka Odrowąża w (archi) diecezji katowickiej. *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne*. [T.] 43: 2010 z. 2 s. 397–407.

M. in. Prywatne Gimnazjum i Liceum Katolickie Męskie im. św. Jacka w Katowicach w l. 1935–1950, Niższe Seminarium Duchowne im. św. Jacka w Katowicach w l. 1950–1962.

68. WYBRANE problemy akademickiej kultury fizycznej na 100-lecie sportu akademickiego w Polsce (1909–2009). Praca zbiorowa. Pod red. Andrzeja Nowakowskiego. Rzeszów 2009 Podkarpackie Tow. Nauk. Kultury Fizycznej ss. 124, il.

Z treści: Nowakowski A.: Drogi i bezdroża Akademickiego Związku Sportowego we współczesnej Polsce s. 9–21; Zaborniak Stanisław: Szkice biograficzne wybranych akademickich działaczy, zawodników i wydarzeń z działalności w Polsce Akademickiego Związku Sportowego s. 22–34; Maryniak Adam, Szczudło Miłosz: Historia i działalność akademickiej siatkówki męskiej w Rzeszowie na przykładzie Klubu Uczelnianego AZS humanistycznej uczelni rzeszowskiej (1961–2008) s. 35–48; Janusz Małgorzata: Dydaktyka wychowania fizycznego w działalności Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie ze szczególnym uwzględnieniem lat 1965–1972 s. 49–56; Gołda Wiesław: Rozwój piłki nożnej w Klubie Uczelnianym AZS uczelni humanistycznej Rzeszowa 1965–2009 s. 57–60; Nowakowski A., Lassota Lesław: Organizacja Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie s. 61–66; Lassota L.: Chód sportowy w środowisku akademickim w Polsce s. 67–74; Adamek Paweł: Wychowanie fizyczne w niepublicznych szkołach wyższych w Małopolsce (stan aktualny) s. 75–91; Nowakowski A.: Wychowanie fizyczne studentów w Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie s. 92–100.

69. Z **BADAŃ** nad dziejami oświaty i polskiego życia narodowego na Pomorzu Nadwiślańskim w XIX i XX wieku. Księga pamiątkowa dedykowana doktorowi Jerzemu Szewszowi z okazji jubileuszu 85. rocznicy urodzin. Pod red. Lidii Burzyńskiej-Wentland. Gdańsk 2010 Inst. Kaszubski ss. 440, il.

Z treści: Burzyńska-Wentland L.: Słowo wstępne s. 9–10; Żerko Józef: Doktor Jerzy Teofil Szews – nauczyciel akademicki, badacz dziejów oświaty Pomorza Gdańskiego s. 13–22; Borzyszkowski Józef: Jerzy Szews i jego droga pomorska przez Polskę i Kaszuby s. 23–30; Jabłońska-Kaszewska Irena: Moje spotkania z Profesorem Jerzym Szewsem s. 31–35; Treder Jerzy: Sławistyka połowy XIX wieku o kaszubszczyźnie s. 63–71; Jakubiak Krzysztof: Od poradników wychowawczych do pedagogiki rodziny na przełomie XIX i XX wieku oraz w II Rzeczypospolitej s. 72–80; Taraszkiewicz Jacek: Nauczanie retoryki elementem edukacji historycznej w szkolnictwie pijarskim do czasu reformy szkolnej z połowy XVIII wieku s. 81–100; Molik Witold: Kształcenie synów ziemiańskich z Poznańskiego i Prus Zachodnich w katolickich szkołach średnich poza granicami zaboru pruskiego w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku s. 101–113; Rafiński Stefan: Nauczanie języka polskiego w Gimnazjum Chełmińskim w latach zaboru pruskiego s. 114–140; Porożyński Henryk: Zarys dziejów Miejskiego Gimnazjum i Liceum Żeńskiego w Chojnicach s. 141–164; Grzybowski Romuald: Sytuacja kadrowa gdańskich liceów pedagogicznych w latach 1945–1956 s. 165–181; Paszkowska Anna: Organizacyjne aspekty wdrażania ustawy o rozwoju systemu oświaty i wychowania w szkołach podstawowych w województwie gdańskim s. 182–198; Kołakowski Andrzej: Katolickie instytucje opiekuńcze na Pomorzu Gdańskim w okresie Polski Ludowej s. 231–244; Gorloff Elżbieta: Działalność kulturalno-oświatowa na Ziemiach Odzyskanych w latach 1945–1956 s. 245–260; Burzyńska-Wentland L.: Działalność kulturalno-oświatowa Rosyjskiego Stowarzyszenia Kulturalnego w Gdańsku (1957–1972) s. 261–279; Mokrzecki Lech, Brodnicki Mariusz: Andrzej Hojer profesor Gdańskiego Gimnazjum Akademickiego s. 314–326; Maliszewski Tomasz: Narcyz Kozłowski [1913–2000] i jego uniwersytety ludowe s. 361–384.

70. Z **DZIEJÓW** polskiej kultury i oświaty od średniowiecza do początków XX wieku. Pod red. nauk. Krzysztofa Jakubiaka, Tomasza Maliszewskiego. Kraków 2010 Oficyna Wydawnicza Impuls ss. 536, il. Zakł. Historii Nauki, Oświaty i Wychowania Inst. Pedagogiki Uniw. Gdańskiego. (Szkoła, Państwo, Społeczeństwo; t. 1).

Treść: Mokrzecki Lech: Szkolnictwo gdańskie na tle szkolnictwa Rzeczypospolitej w okresie przedrozbiorowym s. 17–26; Smołański Antoni: Szkoła a państwo w polskiej nowożytnej myśli pedagogicznej s. 27–33; Poznański Karol: Szkoła polska bez własnego państwa (na przykładzie jej losów w Królestwie Polskim) s. 35–45; Walega Agnieszka: Obraz reform oświatowych XVIII i XIX w. w polskich podręcznikach do historii wychowania s. 47–62; Ryś Jan: Wychowanie wojskowe hetmanów Rzeczypospolitej w XVI–XVIII w. s. 65–78; Krukowski Jan: Czy w XVIII w. w Krakowie kształcono elity władzy? s. 79–104; Burda Bogumiła: Zespoły kształceniowe w Sulechowie i ich związki z ziemiami polskimi w XVIII/XIX w. w aspekcie kształcenia elit s. 105–118; Dąbrowska Joanna: Początki szkolnictwa żeńskiego – Instytut Guwernantek s. 119–132; Stinia Maria: Rola społeczeństwa galicyjskiego jako organizatora średniego szkolnictwa prywatnego w okresie autonomii s. 133–144; Kostrzewska Ewelina M.: Szkolnictwo gospodarczo-rolnicze ziemianek Królestwa Polskiego na przełomie XIX i XX w. Między tradycją a nowoczesnością s. 145–161; Ratajczak Krzysztof: Przyczyny powstania i rozwój sieci szkół kościelnych w średniowiecznej Wielkopolsce s. 165–180; Skrzyniarz Ryszard: Parafialne szkolnictwo bożogrobców na tle procesu alfabetyzacji społeczeństwa na ziemiach polskich w średniowieczu s. 181–193; Pelczar Roman: Szkolnictwo we Lwowie w okresie przedrozbiorowym s. 195–210; Konopacki Artur: Początki szkolnictwa ewangelików reformowanych w Wielkim Księstwie Litewskim na przykładzie szkoły słuckiej w XVII w. s. 211–220; Szylar Anna: Edukacja dziewcząt w szkołach klasztornych w XVIII w. s. 221–240; Markiewiczowa Hanna: Społeczna działalność opiekuńczo-edukacyjna na Litwie na przełomie XVIII i XIX w. i jej podstawy materialne s. 241–263; Szewczuk Dariusz: Ewangelickie szkoły wyznaniowe na Lubelszczyźnie przełomu XIX i XX w. s. 265–276; Bednarzak-Libera Mirosława: Oświata szkolna w programach stronnictw ludowych założonych na ziemiach polskich w okresie zaborów s. 279–296; Kliś Andrzej: Edukacja małego dziecka w Galicji doby autonomicznej s. 297–306; Potoczny Jerzy: Wkład galicyjskich towarzystw oświatowo-kulturalnych w rozwój teorii i praktyki andragogicznej XIX i XX w. s. 307–313; Galek Czesław: Społeczne inicjatywy edukacyjne w drugiej połowie XIX w. w świetle źródeł publicystycznych s. 315–330; Smykowski Janusz: Czy program nauczania w gimnazjach rosyjskich na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. można uznać za część polityki rusyfikacji mniejszości? s. 331–338; Śpica Paweł: Szkoła a ludzie. Stosunek ludności polskiej Prus Zachodnich do szkoły pruskiej na przełomie XIX i XX w. s. 339–353; Sanojca Karol: Od zmięczenia monarchii austriackiej do narodzin Rzeczypospolitej

– życie codzienne polskiej szkoły średniej w Galicji u progu niepodległości (1914–1918) s. 355–365; Vaculik Jaroslav: Warunki zdrowotne i higieniczne w szkołach na początku XX w. s. 367–379; Żołądź-Strzelczyk Dorota: Polska rodzina szlachecka XVI–XVIII w. i źródła jej oddziaływań wychowawczych s. 383–393; Witkowska-Urban Ewa: Środowisko rodzinne a edukacja twórczych Polek w Królestwie Polskim w pierwszej połowie XIX w. Wybrane przykłady s. 395–404; Bołdyrew Aneta: Wychowanie patriotyczne w polskiej rodzinie ziemiańskiej w latach 1864–1914. Wizje i rzeczywistość, tradycja i przemiany s. 405–422; Bednarz-Grzybek Renata, Hajkowska Monika: Wychowanie patriotyczne w rodzinie polskiej w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX w. w świetle pamiętników s. 423–430; Tchorzewski Andrzej M. de: Rodzina w kontekście współczesnych problemów egzystencjalnych i pedagogicznych s. 431–442; Fijałkowski Adam: Jan Amos Komeński w kontekście dziejów komunikacji społecznej s. 445–458; Krawczyk Antoni: Rola rodziny, religii i społeczeństwa w wychowaniu człowieka według Erazma Glicznera s. 459–478; Brodnicki Mariusz: Nauczanie filozofii praktycznej w Gdańskim Gimnazjum Akademickim w koncepcji Bartłomieja Keckermanna s. 479–489; Taraszkiewicz Jacek: Stanisław Konarski a pijarska reforma oświatowa z XVIII w. s. 491–498; Wnęk Jan: Publicystyka pedagogiczna Ignacego Boczylińskiego na kartach „Dziennika Powszechnego” w latach 1861–1862 s. 499–512; Falkowska Joanna: Twórcy koncepcji wychowania narodowego w Galicji w okresie autonomii. Zarys problemu s. 513–524; Suchmiel Jadwiga: Szkoła i próby jej reformowania w opinii Eugenii Schwarzwald (1872–1940) s. 525–536.

2. Okres do 1795 roku

71. ABSMEIER Christine: Szkoły a region. Szkolnictwo śląskie wieku reformacji. [W:] Śląska republika uczonych. Schlesische Gelehrtenrepublik. Slezká vědecká obec. Vol. 3. Red. Marek Hałub i Anna Mańko-Matysiak. Wrocław-Dresden 2008 s. 121–132.

72. ABUKHOUSKAYA Tatiana: Studia uniwersyteckie przyszłych kanoników warmińskich w świetle korespondencji Jana Dantyszka. [W:] Warmińska Kapituła Katedralna. Dzieje i wybitni przedstawiciele. Praca zbiorowa. Pod red. Andrzeja Kopiczko, Jacka Jezierskiego i Zdzisława Żywicy. Olsztyn 2010 s. 207–216.

73. BUSZEWICZ Elwira: Terencjusz we Lwowie. Teatr szkolny utrwalony w elegii Grzegorza z Sambora. *Rocznik Przemyski*. T. 46: 2010 z. 3 s. 27–34.
Przedstawienie „Eunucha” w kościele dominikanów 25 VII prawdopodobnie 1558 r.

74. CHACHAJ Marian: Europejczycy czy Sarmaci? Tożsamość staropolskich studentów i podróżników we Włoszech. [W:] Rzeczpospolita między okcydentalizmem a orientalizacją. T. 2: Przestrzeń wyobrażeń. Red. nauk. Filip Wolański, Robert Kołodziej. Toruń 2009 s. 209–229.

75. CWER Andrzej: Wojskowa myśl wychowawcza od okresu piastowskiego po wiek XVIII. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 5–43.

76. FANTYSOVÁ-MATĚJKOVÁ Jana: Międzynarodowe kolokwium „Dějiny – pamět – se-identifikace. písemná kultura a vzělání ve vedlejších zemích České Koruny ve 14.–18. století”. („Historia – pamięć – samoidentyfikacja. Kultura piśmiennicza i edukacja w pobocznych regionach Korony Czeskiej w XIV–XVIII w.”) (Praga, 14–16 IV 2010 r.). *Śląski Kwartalnik Historyczny*. Sobótka. R. 65: 2010 nr 2 s. 333–336.

77. GOGACZ Adam Krzysztof: Bartłomiej z Jasła i jego starania o odnowienie europejskich tradycji uniwersyteckich na ziemiach polskich. [W:] Europa Środkowa – salon czy przedpokój Europy? Pod red. Adama Krzysztofa Gogacza. Łódź 2010 s. 11–19.

78. JANECZEK Stanisław: Edukacja oświeceniowa a szkoła tradycyjna. Z dziejów kultury intelektualnej i filozoficznej. Lublin 2008 Wydaw. KUL ss. 340.
Rec.: Puchowski Kazimierz, *Wiek Oświecenia*. [T.] 25: 2009 s. 168–176.

79. JANECZEK S.: Ideały wychowawcze w szkołach Komisji Edukacji Narodowej – między „nauką moralną” a „nauką chrześcijańską”. [W:] *Humanitas i christianitas w kulturze polskiej*. Red. nauk. t. Mirosława Hanusiewicz-Lavalle. Warszawa 2009 s. 293–318.

80. KAMECKA Małgorzata: Educating and passing knowledge. The role of private tutors in the formation of Polish youth of noble origins in the sixteenth to eighteenth centuries. *Paedagogica Historica*. Vol. 43: 2007 Nr 4 s. 509–523.

81. Krowicki Stanisław Ludwik: Akademia Stanisława Leszczyńskiego w Lunéville (1737–1766). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 5–17.

82. KUŹMINA Dariusz: Czy szkolnictwo jezuickie odniosło sukces w XVI wieku?. [W:] *Studia nad reformacją*. Pod red. Elżbiety Bagińskiej, Piotra Guzowskiego, Marzeny Liedke. Białystok 2010 s. 143–151.

83. KWIETNIEWSKA Monika: Chińskie motywy w szkolnym teatrze jezuickim początków XVIII wieku. *Wiek Oświecenia*. [T.] 26: 2010 s. 68–77, sum, rés.

84. LITAK Stanisław: Edukacja początkowa w polskich szkołach w XIII–XVIII wieku. Lublin 2010 Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II ss. 349, il., sum. Tow. Nauk. KUL Jana Pawła II. (Prace z Dziejów Szkolnictwa i Opieki Społecznej w Polsce; t. 1) (Źródła i Monografie; 365).

85. ŁUKASZEWSKA-HABERKOWA Justyna: Nauczanie języka łacińskiego w szkołach jezuickich w XVI i XVII wieku. *Nasza Przeszość*. T. 113: 2010 s. 295–305.

86. ŁUSZCZAK Grzegorz: Nauczyciele i wychowawcy szkół jezuickich we Lwowie 1608–1773. Kraków 2010 WAM; Wyższa Szkoła Filoz.-Pedagog. „Ignatianum” ss. 165, nlb. 2, sum. (Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich; t. 17).

Rec.: Łukaszewska-Haberkowa Justyna, *Nasza Przeszość*. T. 114: 2010 s. 335–337.

87. MARKIEWICZ Anna: Między Lwowem a Paryżem. Guwernerzy młodych podróżników z lat osiemdziesiątych XVII w. [W:] *Rzeczpospolita między okcydentalizmem a orientalizacją*. T. 2: *Przestrzeń wyobrażeń*. Red. nauk. Filip Wolański, Robert Kołodziej. Toruń 2009 s. 164–173.

88. MARKOWSKI Mieczysław: Pierwowzory uniwersytetów. Olecko 2003 Wydaw. Wszechnicy Mazurskiej ss. 406. (Episteme; 32).

Rec.: Maciołek Michał M.: Naukowe dziedzictwo średniowiecza. *Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*. R. 51: 2008 nr 4 s. 85–102.

89. MATUSZEWSKI Adam: Korespondencja Cypriana Kinnera z Janem Amosem Komeńskim. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. R. 55: 2010 nr 2 s. 123–138.
Lata 1644–1647.

90. MIESZEK Małgorzata: Intermedium polskie XVI–XVIII wieku. (Teatry szkolne). Kraków 2007 Collegium Columbinum ss. 504, nlb. 4, il. (Biblioteka Tradycji; nr 60).

Rec.: Pirecki Piotr, *Pamiętnik Literacki*. R. 101: 2010 z. 2 s. 225–228; Polem.: Mieszek M. : Odpowiedź na recenzję Piotra Pireckiego. *Tamże*. R. 101: 2010 z. 4 s. 245–250.

91. MOSINGIEWICZ Anna, Okoń Emanuel: O obrazach, skrzynce cechowej i „sztukach towarzyskich”. Uwagi o kształceniu artystycznym w Toruniu i Gdańsku na marginesie działalności Christiana Ernsta Ulricha, osiemnastowiecznego malarza w Toruniu. *Zapiski Historyczne*. T. 75: 2010 z. 1 s. 31–64, Zsfg., sum.

92. PRZYKLENK Joanna: Perswazyjność polskiej dydaktyki oświeceniowej na przykładzie „Powinności nauczyciela” Grzegorza Piramowicza. [W:] Bogactwo polszczyzny w świetle jej historii. T. 3. Red. nauk. Artur Rejter. Katowice 2010 s. 142–155.

93. RATAJCZAK Krzysztof: XIII wiek – stulecie przełomu w dziejach średniowiecznego szkolnictwa w Polsce. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 7–20, sum.

94. RYŚ Jan: U progu szkolnictwa wojskowego w Polsce w XVI i XVII wieku. *Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych*. T. 62: 2009 s. 5–16, sum.

95. SAIKOWSKI Wojciech: Recepcja ideału moralnego „honnéte homme” w programie edukacyjnym „Collegium Nobilium” za panowania Augusta III Sasa. *Scripta Minora*. [Nr] 6: 2010 s. 509–610.

96. SKIERSKA Izabela: Kalendarz świąteczny na średniowiecznym uniwersytecie (Praga, Heidelberg, Kraków, Lipsk). *Roczniki Historyczne*. R. 76: 2010 s. 27–75, Zsfg.

97. SZKOLNICTWO pijarskie w czasach minionych a współczesne problemy edukacji historycznej. T. 1. Red. nauk. Krystyna Wróbel-Lipowa, Mariusz Ausz. Lublin-Kraków 2010 Wydaw. eSPe ss. 213, nlb. 2.

Materiały konferencji, Kazimierz Dolny i Opole Lubelskie, 15–17 X 2007 r.

Z treści: Wróbel-Lipowa K., Ausz M.: Wstęp s. 7–8; Tarnawski Józef: Przedmowa s. 9–10; Nowarski Czesław: Prognostyczność myśli ks. Stanisława Konarskiego w zakresie kształcenia i wychowania młodzieży s. 21–31; Wróbel-Lipowa K.: Collegium Nobilium czasów Stanisława Konarskiego szkołą patriotyzmu i wychowania obywatelskiego s. 33–46; Smykowski Janusz: Program edukacyjny Stanisława Konarskiego w świetle współczesnych koncepcji edukacyjnych s. 47–59; Jakubiak Krzysztof, Jamrózek Wiesław: Historia wychowania jako przedmiot kształcenia pedagogicznego. Tradycje – teraźniejszość – przyszłość s. 63–81; Pelczar Roman: Szkolnictwo pijarskie na Rusi Czerwonej w XVII i XVIII wieku s. 83–96; Puchowski Kazimierz: Edukacja elit w pijarskim Collegium Nobilium we Lwowie w świetle programu popisu uczniowskiego s. 97–110; Brodnicki Mariusz: Problematyka przeszłości w teatrze pijarskim w okresie staropolskim s. 111–137; Hoszowska Mariola: Ideał kobiecości w „Dziejach Polski” Teodora Wagi s. 139–152; Sierzęga Paweł: Litwa i stosunki polsko-litewskie w myśli historycznej pijarów drugiej połowy XVIII wieku s. 153–165; Mażwa Wioletta: Życie i działalność profesora Rafała Czerwiakowskiego absolwenta szkół pijarskich s. 167–180; Szady Joanna: Piśmiennictwo braci Zakonu Szkół Pobożnych w Polsce jako źródło do badań nad edukacją duchowieństwa końca XVIII wieku w Polsce s. 181–192; Chachaj Jacek: Wpływ szkół pijarskich na funkcjonowanie sieci szkół parafialnych na ziemiach ruskich Korony s. 193–213.

98. WICHOWA Maria: „Humanitas” w pismach pedagogicznych Jana Ostroroga z Komarna (1565–1622). *Rocznik Przemyski*. T. 46: 2010 z. 3 s. 35–48.

99. ZABRANIAK Sławomir: Reforma studiów w seminariach archidiecezji gnieźnieńskiej w 1792 roku. [W:] Wierny swemu dziedzictwu. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Józefowi Półćwiartkowi. Pod red. Stanisława Nabywańca, Beaty Lorens, S. Zabraniaka. Rzeszów 2010 s. 334–348.

100. ŻEBROWSKI Tadeusz: Fundacja i fundatorzy Seminarium Duchownego i Domu Mijonarzy św. Wincentego w Płocku w 1710 r. *Studia Płockie*. T. 38: 2010 s. 13–20, somm.

101. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK Dorota: Szkoły w Wielkopolsce od średniowiecznych początków do reform Komisji Edukacji Narodowej. Poznań 2010 Wydaw. Poznańskie ss. 308, il., Zsfg. (Wielkopolska. Historia, społeczeństwo, kultura; 33).

3. Okres 1795–1918

102. ADRIANEK Mieczysława: Rola bibliotek szkolnych w popularyzowaniu literatury niemieckiej w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim. *Roczniki Biblioteczne*. R. 54: 2010 s. 137–150, sum.

103. AKT zatwierdzający oraz Powszechny Comment Studentów Politechniki w Rydze (Bestätigungsacte und Allgemeine Polytechniker Comment). Tł. i oprac. Adam Wiejak; do dr. podał Michał Laszczkowski. *Historia Academica*. Z. 1: 2009 s. 233–303.

Z 1867 r., ze zmianami m.in. w l. 1874, 1878, 1907.

104. BARON Roman: K dějinám osvěty na Těšínsku na přelomu 19. a 20. století. (Macierz Szkolna dla Księstwa Cieszyńskiego a Towarzystwo Szkoły Ludowej – cíl, metody a výsledky spolupráce). [W:] Śląska republika uczonych. Schlesische Gelehrtenrepublik. Slezská vědecká obec. Vol. 2. Red. Marek Hałub i Anna Mańko-Matysiak. Wrocław 2006 s. 243–259.

105. BEDNARZAK-LIBERA Mirosława: Oświata w koncepcjach ideowo-politycznych ruchu ludowego w Galicji. Cz. 2: Oświata w koncepcjach stronnictw ludowych. *Rocznik Historyczny Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego*. Nr 26: 2010 s. 11–29.

Cz. 1. *Tamże*. Nr 25: 2009.

106. BEDNARZAK-LIBERA Mirosława: Oświata w poglądach i działalności księdza Stanisława Stojałowskiego (1845–1911). [W:] Dla dobra rządu chłopskich dusz... Wiciarz, ludowiec, nauczyciel, uczony. Księga pamiątkowa pamięci profesora Józefa Ryszarda Szaflika. Red. nauk. Mieczysław Adamczyk, Janusz Gmitruk, Adam Koseski. Warszawa [i in.] 2010 s. 95–124.

107. BORUTA Tadeusz: Rozwój szkolnictwa w okupacji niemieckiej w latach I wojny światowej. [W:] Dzieje, wojsko, edukacja. Księga jubileuszowa profesora Henryka Hermanna w 70. rocznicę urodzin. Pod red. nauk. Mirosławy Bednarzak-Libery i Janusza Gmitruka. Warszawa-Siedlce 2010 s. 685–690.

108. „BYT” russkim po duhu i evropcejem po obrazovaniju”. Universitety Rossijskoj imperii v obrazovatel’nom prostranstve Central’noj i Vostočnoj Evropy XVIII – načala XX v. Sost. A. Ju. Andreev. Moskva 2009 Rosspen ss. 236.

Rec.: Bartnicka Kalina, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 230–245.

109. CWER Andrzej: Polska wojskowa myśl wychowawcza w latach 1794–1864. Kielce 2010 Wszechnica Świętokrzyska ss. 306, sum., rez. (Prace Wszechnicy Świętokrzyskiej; nr 140).

110. ĆMOCH Zdzisław: Rządowe szkoły elementarne w powiecie stanisławowskim. *Rocznik Mińskomazowiecki*. Z. 18: 2010 s. 28–33.

XIX w.

111. FIGIELA Piotr: Uczniowie żydowscy w austriackim systemie szkolnictwa średniego na przykładzie Gimnazjum św. Anny w Krakowie w latach autonomii Galicji. *Krzysztofory*. [T.] 27: 2009 s. 181–196, sum.

112. GAWLIKOWSKI Maciej: Czyn niepodległościowy krakowskiej młodzieży gimnazjalnej w latach 1914–1920 (rekonosans badawczy). *Sowiniec*. Nr 36/37: 2010 s. 167–176.

113. GULCZYŃSKA Justyna: Drogi edukacyjne pokolenia Urszuli Ledóchowskiej [1865–1939]. *Paedagogia Christiana*. [Nr] 22: 2008 [z.] 2 s. 133–148, sum.

114. GWADERA Małgorzata: „Post tenebras lux”. Feliksa Kozubowskiego wkład w rozwój polskiej oświaty i kultury Śląska Cieszyńskiego. *Śląskie Miscellanea*. T. 22/23: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 35–42, Zsfg.

W czasie pobytu warszawskiego literata i publicysty w l. 1879–1883.

115. HINC Alina: Obraz dziejów ojczyźnych w pozaszkolnej edukacji historycznej społeczeństwa polskiego w Wielkim Księstwie Poznańskim w pierwszej połowie XIX wieku. Poznań 2007. Wydaw. Poznańskie ss. 526, nlb. 1, il. UAM. Centrum „Inst. Wielkopolski”. (Monografie i Rozprawy; 1).

Rec.: Lysoń Rafał, *Kwartalnik Historyczny*. R. 117: 2010 nr 2 s. 172–174; Rozenek Monika, *Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka*. R. 65: 2010 nr 1 s. 123–124.

116. JAWORSKI Wojciech: Towarzystwa pomocy materialnej uczniom i studentom w Królestwie Polskim (1881–1914). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 107–117.

117. JĒKABSONS Ēriks: Polu studenti Rigas Politehniskaja institūta (19. gs. II puse–1915. gads). *Latvijas Vestures Institūta Žurnals*. 2005 Nr. 3 s. 56–83.

Studenti polscy na Politechnice Ryskiej od II połowy XIX w.–1915 r.

118. KANAFOCKA Patrycja: W małżeńskiej alkwie i przy dziecięcych łóżeckach. Poznaniarki w opiniach „Dziennika Poznańskiego” i „Kuriera Poznańskiego” z lat 1890–1914. *Kronika Wielkopolski*. 2008 nr 3 s. 44–58.

119. KANIA Marcin: „Przyszłość” (1903) – dwutygodnik literacki krakowskich akademików. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*. Folia 73: *Studia Historicolitteraria*. [T.] 10: 2010 s. 132–138, abstr.

120. KIJAS Artur: Polscy uczeni na Uniwersytecie Noworosyjskim w XIX i na początku XX w. [W:] *Między Odrą a Uralem*. Księga dedykowana profesorowi Władysławowi Andrzejowi Serczykowi. Pod red. Wacława Wierzbieńca. Rzeszów 2010 s. 196–208.

121. KITA Jarosław: Zagraniczne peregrynacje edukacyjne młodych ziemian w pierwszych dekadach XIX wieku (do 1830 roku). [W:] *Ziemiaństwo na Lubelszczyźnie IV*. Ziemianie w podróży. Materiały z IV sesji naukowej zorganizowanej w Muzeum Zamoyskich w Kozłowiec w dniach 8–10 października 2008 roku. T. 1. Pod red. Huberta Łaskiewicza. Lublin 2010 s. 94–107.

122. KONARSKI Stanisław: Szkolnictwo elementarne i średnie w Warszawie w okresie pierwszej wojny światowej. *Kronika Warszawy*. 2008 nr 3 s. 5–19.

123. KORZENIOWSKI Mariusz: Działalność oświatowa polskich organizacji ratowniczych na Białorusi w latach I wojny światowej. [W:] Białoruś. Przeszłość i teraźniejszość. Kultura, literatura, język. Red. Ryszard Radzik, Michał Sajewicz. Lublin 2010 s. 35–47.

124. KSIĄŻEK Magdalena: Opieka nad dziećmi w kieleckich ochronkach w latach 1856–1914. *Między Wisłą a Pilicą*. T. 11: 2010 s. 57–74.

125. KUDŁA Lucyna: Powstanie i działalność Polskiego Muzeum Szkolnego we Lwowie (1903–1914). *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*. Folia 78: *Studia Historica*. [T.] 9: 2010 s. 78–84.

126. KUDŁA L.: Udział gimnazjalistów galicyjskich w obchodach rocznic narodowych w okresie autonomicznym (1867–1918). [W:] *Upominki od narodu*. Jubileusze, rocznice, obchody pisarzy. Red. Tadeusz Budrewicz, Paweł Bukowski, Renata Stachura-Lupa. Żarnowiec 2010 s. 33–42.

127. KULA Ewa: Główny Instytut Pedagogiczny w Sankt Petersburgu (1828–1859) i jego rola w kształceniu nauczycieli dla szkół Królestwa Polskiego. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 25–71, sum.

128. KULKA Bronisława: Teatr szkolny średnich zakładów naukowych w autonomicznej Galicji i na Śląsku Cieszyńskim. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 78–106.8

129. KUSTRA Czesław: Zasady wychowania w koncepcji opiekuńczo-wychowawczej księdza Bronisława Markiewicza (1842–1912). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 47–59.

130. LESISZ Ewelina: Galicyjskość – polskość – europejskość. Lwowskie modele wychowania. [W:] *Modernistyczny Lwów. Teksty życia, teksty sztuki*. Pod red. Ewy Paczoskiej i Dawida Marii Osieńskiego. Warszawa 2009 s. 253–261.

131. MARKIEWICZOWA Hanna: Działalność opiekuńczo-wychowawcza Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności 1807–1830. Warszawa 2010 Wydaw. Akad. Pedagogiki Specjalnej ss. 176, tabl. 17, il., sum., santr.

132. MATUS Irena: Szkolnictwo cerkiewno-parafialne w powiecie bielskim w latach 1884–1914 na tle sytuacji oświatowej w diecezji grodzieńskiej. *Z dziejów oświaty ludu białoruskiego na Podlasiu*. Białystok 2006 Wydaw. Uniw. w Białymstoku ss. 321, tabl. złoż. 1, il.

133. MEISSNER Andrzej: Historia i historycy wychowania na ziemiach polskich w XIX wieku. Lublin 2010 Innovatio Press ss. 320, il. Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie. (Monografie Wydziału Pedagogiki i Psychologii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie).

134. MISZEWSKI Dariusz: Polskie szkolnictwo na Śląsku Cieszyńskim i w Zagłębiu Ostrawsko-Karwińskim w latach 1861–1918 (uwarunkowania narodowościowe i społeczno-polityczne). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 60–77.

135. NAWROT-BOROWSKA Monika: Korepetytor w nauczaniu domowym na ziemiach polskich doby zaborów. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 83–101, sum.

136. NIKLEWSKA Jolanta: Samotność nauczycielki na ziemiach zaboru rosyjskiego na przełomie XIX i XX wieku – konieczność czy wybór?. *Kronika Warszawy*. 2008 nr 3 s. 20–29.

137. NOWAK Mariusz: „Pamiętka po śp. Andrzeju Deskurze ofiarowana dzieciom, wnukom i przyjaciółom” jako źródło do badań nad formowaniem postaw aktywności publicznej w wychowaniu domowym ziemiaństwa Królestwa Polskiego w drugiej połowie XIX oraz na początku XX w. [W:] *Z życia codziennego szlachty i ziemiaństwa między Wisłą a Pilicą w XVI–XX wieku*. Studia. Pod red. Jerzego Gapysa, Mariusza Nowaka i Jacka Pielasa. Kielce 2010 s. 65–81.

138. OKOŃ Jan: Teatr szkolny jezuitów w Polsce i w Europie (XVI–XVIII wiek). [W:] *Człowiek w teatrze świata. Studia o historii i kulturze dedykowane profesorowi Stanisławowi Grzybowskiemu z okazji osiemdziesiątych urodzin*. Pod red. Bożeny Popiołek. Kraków 2010 s. 267–276.

139. PAWELEC Lidia: Reformy szkolne w pierwszej połowie XIX wieku. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 71–81, sum.

140. PETRARU Marius: Învățământul polonez din Bucovina în perioada ocupației austriece (1774–1918). Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”. T. 45: 2008 s. 305–344, sum.
Polskie szkoły w Bukowinie pod rządami austriackimi.
141. PRZEGALIŃSKI Andrzej: Zarys działalności oświatowej Lubelskiego Towarzystwa Rolniczego w latach 1905–1914. [W:] Studia z historii społeczno-gospodarczej XIX i XX wieku. T. 7. Pod red. Wiesława Pusia, Jarosława Kity. Łódź 2010 s. 39–59.
142. PRZYGODZKI JACEK: Nadzór nad pensjami dla dziewcząt w Księstwie Warszawskim. [W:] Pozycja prawna kobiet w dziejach. Pod red. Stanisława Rogowskiego. Wrocław 2010 s. 111–123.
143. PRZYGRODZKI J.: Kilka uwag o stosunkach między Dyrekcją Edukacji Narodowej a Radą Najwyższą Tymczasową Księstwa Warszawskiego w latach 1813–1815. [W:] W kręgu nowożytnej i najnowszej historii ustroju Polski. Księga dedykowana profesorowi Marianowi Kallasowi. Kom. red. Sławomir Godek, Dariusz Makiła, Magdalena Wilczek-Karczewska. Warszawa 2010 s. 189–201.
144. PUSTELAK Danuta: Działalność oświatowa i dobroczynna ziemiaństwa powiatu rzeszowskiego w XIX i na początku XX wieku. [W:] Wierny swemu dziedzictwu. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Józefowi Półciwarkowi. Pod red. Stanisława Nabywańca, Beaty Lorens, Sławomira Zabraniaka. Rzeszów 2010 s. 286–299.
145. REJMAN Aneta: School tourism in Poland at the turn of the 19th century. [W:] From the history of the tourism movement in Poland between 1886 and 2009. Ed. by Renata Urban. Gorzów Wlkp. 2010 s. 19–29.
146. RYBAK Arkadiusz: Szkolnictwo elementarne w siedzibie Zarządu Zachodniego Okręgu Górniczego Królestwa Polskiego w latach 1820–1868. [W:] Dzieje górnictwa – element europejskiego dziedzictwa kultury. [T.] 3. Pod red. Pawła P. Zagożdżona i Macieja Madziarza. Wrocław 2010 s. 395–406.
147. SCHILLER Joanna: Moskiewskie materiały do dziejów Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 197–208.
W zbiorach Rosyjskiej Biblioteki Państwowej.
148. SCHILLER J.: Universitas rossica. Koncepcja rosyjskiego uniwersytetu 1863–1917. Warszawa 2008 Wydaw. IHN PAN; Retro-Art ss. 707, nlb. 2. IHN PAN, Uniw. Kard. Stefana Wyszyńskiego. (Monografie z Dziejów Oświaty; t. 41).
Rec.: Zamoyski Jan E.: Wolności akademickie czy urzędnicza uległość? *Kwartalnik Historyczny*. R. 117: 2010 nr 2 s. 133–138.
149. SKOWROŃSKA-KAMIŃSKA Renata: Sprawozdania olsztyńskich szkół średnich z przełomu XIX i XX wieku w zbiorach Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*. [R. 53]: 2009 nr 1 s. 41–50, Zsfg.
150. STARANIA o polski uniwersytet w Poznaniu. Augusta hr. Cieszkowskiego wnioski składane w sejmie pruskim 1851–1855. Pod red. Alicji Pihan-Kijasowej. Poznań 2009 PTPN; UAM ss. 163.
Treść: Pihan-Kijasowa A.: Słowo wstępne od Redaktora s. 7–10; Grot Zdzisław: Starania Augusta Cieszkowskiego o polski uniwersytet w Poznaniu (1851–1855) s. 11–30; Cieszkowski August: [Wnioski] s. 33–163.

151. STINIA Maria: Rola krakowskiego środowiska naukowego w rozwoju kultury narodowej w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 44–62.
152. SZYSZKA Anna, Szyszka Bogdan: Mecenat oświatowy Stanisława Kostki Zamoyskiego. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 18–30.
153. ŚWIĄTEK Adam: Taras Szewczenko i działalność Bractwa Cyryla i Metodego w świetle wspomnień polskich studentów Uniwersytetu Kijowskiego. *Krakowskie Pismo Kresowe*. R. 1: 2009 [dr.:] 2010 s. 93–120, sum., rez.
W l. 1846–1847.
154. ŚWIEBODA Józef: Szkolnictwo handlowe w Galicji. *Analecta*. R. 19: 2010 z. 1/2 s. 203–272, sum.
155. TOPOLSKA Maria Barbara: Wilno i Krzemieniec – tradycje polskiego szkolnictwa w zaborze rosyjskim w XIX i XX wieku. [W:] *Studia z dziejów Europy Wschodniej. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Arturowi Kijasowi w 70 rocznicę urodzin*. Pod red. Grzegorza Błaszczyka i Piotra Kraszewskiego. Poznań 2010 s. 163–179.
156. TRENTOWSKI Bronisław Ferdynand: Chowanna. (Myśli wybrane). Komentarz, wybór i oprac. Wiesław Andrukowicz; przedm. Lech Witkowski; posł. Sławomir Sztobryn. Kraków 2010 Impuls ss. 199.
157. URBAŃSKA Magda: Batalia o edukację uniwersytecką kobiet w Polsce. *Saeculum Christianum*. R. 17: 2010 nr 1 s. 233–243, sum.
158. WNĘK Jan: Problematyka pedagogiczna w „Filozofii serca” Józefa Żochowskiego. *Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych*. T. 61: 2008 [dr.:] 2009 s. 5–20, Zsfg.
Zawiera notę biograficzną autora i omówienie książki „Filozofia serca czyli Mądrość praktyczna”. Warszawa 1845.
159. WNĘK J.: Problemy edukacyjne w utworze Józefa Bychowca pt. Rady dobrej matce. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 209–222.
1827 r.
160. ZAMOJSKA Dorota: Akademicy i urzędnicy. Kształtowanie ustroju państwowych szkół wyższych w Polsce 1915–1920. Warszawa 2009 IH PAN; ASPRA-JR ss. 288, tabl. 7, il. PAN. IHN. (Monografie z Dziejów Oświaty; t. 42).
Rec.: Schiller Joanna, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 269–277.
161. ZIÓLEK Ewa M.: Mistrz i jego mecenas. Słowo o współpracy Grzegorza Piramowicza i Ignacego Potockiego w dziele edukacji ludu. [W:] *Ród Potockich w odmęcie historii (XVII–XX w.)*. Pod red. Zdzisława Janeczka. Katowice 2007 s. 463–471.
162. ZIÓLEK Jan: Biskupi Królestwa Polskiego wobec polityki oświatowej Stanisława Kostki Potockiego. [W:] *Ród Potockich w odmęcie historii (XVII–XX w.)*. Pod red. Zdzisława Janeczka. Katowice 2007 s. 473–481.

4. Okres 1918–1939

163. BERENDT Grzegorz: Uniwersytet Żydowski w Gdańsku – projekt niezrealizowany. [W:] Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów kultury, gospodarki i myśli politycznej. Księga pamiątkowa ofiarowana Marianowi Mroczone w 70. rocznicę urodzin. Pod red. Macieja Hejgera i Wojciecha Skóry. Słupsk-Pruszcz Gdański 2010 s. 29–35.

164. BOGUSZEWSKA Anna: Kształcenie nauczycieli rysunku dla szkół powszechnych w okresie Drugiej Rzeczypospolitej. Słowo wstępne Karol Poznański. Lublin 2010 Wydaw. UMCS ss. 226, tabl. 32, il.

165. BRODACKA-ADAMOWICZ Ewa: Ministrowie oświaty Drugiej Rzeczypospolitej. Okres rządów parlamentarnych (1918–1926). Siedlce 2010 Wydaw. UP-H w Siedlcach ss. 368, il. Uniw. Przyrodniczo-Humanist. w Siedlcach. (Monografie; nr 118).

166. CABAJ Jarosław: Edukacja historyczna i wychowanie patriotyczne w programach powszechnych zjazdów historyków polskich w okresie międzywojennym. [W:] Dzieje, wojsko, edukacja. Księga jubileuszowa profesora Henryka Hermanna w 70. Rocznicę urodzin. Pod red. nauk. Mirosławy Bednarzak-Libery i Janusza Gmitruka. Warszawa-Siedlce 2010 s. 691–704.

167. CHYRA-ROLICZ Zofia: Patriotyczne treści wychowania w II Rzeczypospolitej. [W:] Dla dobra rządu chłopskich dusz... Wiciarz, ludowiec, nauczyciel, uczony. Księga pamiątkowa pamięci profesora Józefa Ryszarda Szaflika. Red. nauk. Mieczysław Adamczyk, Janusz Gmitruk, Adam Koseski. Warszawa [i in.] 2010 s. 645–656.

168. CZYRKA Marek: Organizacje kobiece, sportowe, nauczycielskie, uczniowskie i paramilitarne w orbicie ruchu narodowego w Lublinie w II Rzeczypospolitej. *Niepodległość i Pamięć*. R. 17: 2010 nr 1 s. 77–87.

169. DOMAGAŁA Jarosław: Powszechne wychowanie muzyczne w Płocku w dwudziestolecie międzywojennym. Płock 2009 Stow. Przyj. Chóru Minstrel ss. 494, il.

170. DOMŻAŁ Urszula A.: Opieka państwa i organizacji pozarządowych nad dzieckiem w latach 1919–1939. Łódź 2009 Wydaw. Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej i Nauk Społ. ss. 140.

171. DUDA Henryk: Szkoły powszechne w powiecie strzeleckim (dwudziestolecie międzywojenne). [W:] Przemiany kulturowo-oświatowe i społeczne na pograniczu. Studia, materiały i szkice – w 100-lecie „Zarania Śląskiego”. Pod red. Wiesławy Korzeniowskiej, Urszuli Szuścik i Andrzeja Murzyna. Katowice 2010 s. 75–83.

172. DZIEJE Mazowska. T. 4: Lata 1918–1939. Pod red. Janusza Szczepańskiego. Pułtusk Warszawa 2010 Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztora; na zlec. Oficyny Wydawniczej Aspra-JR ss. 677, tabl. 4, il. Akad. Humanist. im. Aleksandra Gieysztora.

Z treści: Kowalski Tadeusz: Szkolnictwo i oświata s. 423–532.
T. 1. 2006.

173. DZIENIAKOWSKA Jolanta: „Ku szczytom” zdążajmy..., czyli młodzież o sobie na łamach czasopism uczniowskich w międzywojennym Radomiu. *Rocznik Świętokrzyski*. T. 32: 2010 s. 65–72, sum.

174. GAWLIK Stanisław, Suchorab Anna: Szkoła na Kresach Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej we wspomnieniach ekspatriantów. Opole 2010 Wydaw. Św. Krzyża ss. 160, il.

175. GAŚSIOROWSKI Andrzej: Zajęcia pozalekcyjne w dokumentach Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego w latach 1932–1939. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 118–145.

176. GIL Honorat Czesław: Szkolnictwo w Wadowicach 1918–1939. *Wadoviana*. Nr 13: 2010 s. 150–177.

177. GLIMOS-NADGÓRSKA Anna: Miejsce wychowania fizycznego w planach nauczania szkół funkcjonujących w województwie śląskim i w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie międzywojennym. [W:] *Z dziejów kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim i regionach ościennych*. Pod red. Mirosława Ponczka, Sławomira Witkowskiego, Adama Fryca. Sosnowiec 2010 s. 91–99.

178. GRĄDZIELSKI Zbigniew: Niektóre problemy z przeszłości szkolnictwa w Częstochowie. *Almanach Częstochowy*. [T. 22]: 2009 s. 106–111.
Lata 1930–1939.

179. JAMROŻEK Wiesław: Trzy kongresy pedagogiczne. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr:] 2010 s. 133–139.

Ogólnopolski Zjazd Oświatowy (Warszawa 1919), I Kongres Pedagogiczny w Poznaniu (1929), IV Kongres Pedagogiczny w Warszawie (1939).

180. JASTRZĘBSKI Jarosław: Funkcja profesora honorowego w państwowych szkołach akademickich II Rzeczypospolitej. *Poznańskie Zeszyty Humanistyczne*. [Z.] 15: 2010 s. 31–45, sum.

181. JASTRZĘBSKI J.: Funkcja rektora w państwowych szkołach akademickich II Rzeczypospolitej. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 63–82.

182. JASTRZĘBSKI J.: Habilitacja w państwowym szkolnictwie akademickim II Rzeczypospolitej. *Analecta*. R. 19: 2010 z. 1/2 s. 63–81, sum.

183. JASTRZĘBSKI J.: Instytucja Rady Wydziałowej w państwowym szkolnictwie akademickim II Rzeczypospolitej. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 156–169.

184. JASTRZĘBSKI J.: Instytucja Senatu w państwowych szkołach akademickich II Rzeczypospolitej. *Wschodni Rocznik Humanistyczny*. T. 6: 2009 s. 307–323, rez., sum.

185. JASTRZĘBSKI J.: Instytucja zebrania ogólnego profesorów w państwowych szkołach akademickich II Rzeczypospolitej. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego*. [Nr] 1312: Prace Historyczne. Z. 137: 2010 s. 123–135, sum.

186. JASTRZĘBSKI J.: Państwowe biblioteki akademickie w II Rzeczypospolitej. Specyficzne uregulowania formalno-prawne. *Biuletyn BJ*. R. 49: 2009 [dr:] 2010 s. 103–113, sum.

187. JASTRZĘBSKI J.: Pojęcie nauczyciela akademickiego w prawodawstwie II Rzeczypospolitej i jego konsekwencje dla badań historycznych. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 13–23, sum.

188. JASTRZĘBSKI J.: Prawo akademickie II Rzeczypospolitej. Źródła i wskazówki. Kraków 2010 Krakowskie Tow. Nauk. ss. 240, nlb. 1.

189. JUŚKO Edmund: Sytuacja finansowa szkolnictwa powszechnego w II Rzeczypospolitej oraz w Tarnowie i powiecie tarnowskim w latach 1918–1939. *Krakowskie Studia Małopolskie*. Nr 12: 2008 s. 302–337, sum.

190. KIELSKA Elżbieta: Działalność oświatowa Stowarzyszenia Kupców Polskich w Radomiu w okresie międzywojennym. *Kwartalnik Historii Nauki i Techniki*. R. 55: 2010 nr 2 s. 85–121, sum.

191. KIJEK Kamil: Między uniwersalną nauką a narodową polityką. Charakter projektu badań nad młodzieżą Żydowskiego Instytutu Naukowego (JIWO) w Polsce międzywojennej. *Kwartalnik Historii Żydów*. [R. 10]: 2010 nr 2 s. 157–193, sum.

192. KŁOPOT Ewa: Nauczanie dzieci żydowskich w Radomsku w latach II Rzeczypospolitej. *Almanach Częstochowy*. [T. 22]: 2009 s. 217–225.

193. KOSZADA Karol, Świątkowska Elżbieta: „Emigracja edukacyjna” mieszkańców powiatu kutnowskiego w trzeciej i czwartej dekadzie XX wieku w świetle zachowanych dokumentów. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 13: 2009 s. 409–416.

194. KOWALIŃSKA Anna: Żydowskie szkolnictwo średnie ogólnokształcące w Częstochowie w okresie II Rzeczypospolitej. *Almanach Częstochowy*. [T. 22]: 2009 s. 112–131.

195. KOWALSKI Donat: Działalność oświatowo-wychowawcza i propagandowa w Wojsku Polskim w latach 1918–1939. *Przegląd Historyczno-Wojskowy*. Z. 10: 2009 nr 4 s. 63–88.

196. KULTURA i oświata w europejskim międzywojniu (1918–1939). Red. Renata Bryzek, Justyna Urban. Siedlce 2010 Uniw. Przyrodniczo-Humanist. ss. 468. Uniw. Przyrodniczo-Humanist. w Siedlcach.

Z treści: Chyra-Rolicz Zofia: Ideały wychowawcze II Rzeczypospolitej s. 297–308; Morawska Iwona: Edukacja patriotyczna w szkole międzywojennej jako źródło inspiracji dla współczesności s. 309–317; Granis Joanna: Swoistość wychowania pokolenia „Kolumbów” w dwudziestoleciu międzywojennym s. 319–328; Tarasiuk Renata: Żydowska edukacja chasydów z dynastii Chabad Lubawicz w dwudziestoleciu międzywojennym s. 329–337; Borkowska Ewa: Obraz edukacji na progu XX wieku. W kręgu prozy wspomnieniowej Kazimierza Iłakowiczówny („Niewczesne wynurzenia”; „Trzymieński zając. Księga dygresji”) s. 339–347; Ūr Marina: Rol’ Krakivs’koï Akademiï mistectv u pedagogicnij sistemii Mihajla Bojčuka 1920-h rokov s. 349–356; Kabot Tamara: Szkolnictwo zawodowe w województwie poleskim w okresie międzywojennym s. 357–367; Sawicka-Jurek Jolanta: Ignacy Chrzanowski i jego „Historia literatury niepodległej Polski” w dydaktyce dwudziestolecia międzywojennego s. 379–387; Jazownik Leszek: In usum Delphini. „Wypisy polskie...” – Konstantego Wojciechowskiego wobec swego pierwowzoru s. 389–403; Wojtczuk Krystyna: O funkcjach językowo-kulturowych „Elementarza” Mariana Falskiego. W 35. rocznicę śmierci Autora s. 405–414; Budzianowska Krystyna: Co czytać i po co czytać..., czyli o lekturach dzieci i młodzieży w świetle czasopism pedagogicznych międzywojnia s. 415–426; Różańska Grażyna: Koncepcja kształcenia kulturowego w polonistyce międzywojnia s. 427–439.

197. KURIAŃSKA-WOŁOSZYN Joanna: The body exercises in the physical education programs at primary and secondary schools in Poland after 1932. [W:] Physical education and sport in the time of the partitions and the Second Republic. Ed. by Leonard Nowak. Gorzów Wlkp. 2010 s. 127–138.

198. KWAŚKIEWICZ Maciej: Starania Kaszubów bytowych o polską szkołę w świetle relacji z podróży do Niemiec Józefa Kisielewskiego. [W:] Działalność narodowa Polaków na północnym pograniczu polsko-niemieckim w dwudziestoleciu międzywojennym. Praca zbiorowa. Pod red. Zenona Romanowa. Bytów-Pruszcz Gdański 2010 s. 75–91.

199. LEWANDOWSKA Izabela, Chłosta Jan: Śladami polskich szkół na południowej Warmii w latach 1929–1939 w 80-lecie ich utworzenia. Olsztyn 2010 Agencja WIT Witold Mierzejewski ss. 247, nlb. 1, il. + dysk optyczny (CD ROM).

200. MALEC Tadeusz: Nauczycielska działalność ks. Feliksa Jana Franka w Tomaszowie Lubelskim w latach 1918–1920. *Summarium*. R. 38: 2009 [dr.:] 2010 s. 41–54.

201. MATUSAK Piotr: Działalność oświatowo-kulturalna ochotniczych straży pożarnych w powiecie siedleckim (1916–1939). [W:] Dla dobra rządu chłopskich dusz... Wiciarz, ludowiec,

nauczyciel, uczoney. Księga pamiątkowa pamięci profesora Józefa Ryszarda Szaflika. Red. nauk. Mieczysław Adamczyk, Janusz Gmitruk, Adam Koseski. Warszawa [i in.] 2010 s. 385–394.

202. NOWAK Leonard: Wychowanie fizyczne i sport w państwowym szkolnictwie ogólnokształcącym w Polsce w latach 1918–1939. [W:] Z dziejów turystyki i sportu w Polsce. Pod red. Tomasza Jurka, Kazimierza Obodyńskiego, Stanisława Zaborniaka. Rzeszów 2009 s. 124–135.

203. NOWAK Magdalena: Prasa Narodowej Demokracji wobec szkolnictwa ukraińskiego w II Rzeczypospolitej. [W:] Prasa Narodowej Demokracji 1886–1939. Red. nauk. Aneta Dawidowicz, Ewa Maj. Lublin 2010 s. 377–413.

204. OCIEPA Agnieszka: Szkolnictwo powszechne w Tychach w latach 1922–1939. [W:] Tychy w latach międzywojennych. Materiały III Tyskiego Sympozjum Historycznego zorganizowanego 17 listopada 2009. Oprac. red. Maria Lipok-Bierwiaczonek. Tychy 2010 s. 47–74.

205. OLCZAK-KARDAS Monika: Książka dla nauczyciela w repertuarze wydawniczym „Naszej Księgarni” w latach 1921–1939. [W:] Studia z dziejów książki i prasy. Przegląd badań za lata 2007–2010. Praca zbiorowa. Pod red. Zdzisława Kropidłowskiego, Dariusza Spychały i Katarzyny Wodniak. Bydgoszcz 2010 s. 189–201.

206. PACIOREK Magdalena: Higiena dzieci i młodzieży w polskim czasopiśmiennictwie medycznym okresu międzywojennego. Warszawa 2010 IHN PAN ss. 434, tabl. 2, il., sum. IHN PAN.

207. PEKOWSKA Marzena: Stan i potrzeby szkolnictwa specjalnego w Polsce w latach 1918–1938. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 107–125.

208. PIASECKA Barbara: Kościół katolicki a wychowanie młodzieży w diecezji katowickiej (śląskiej) w latach 1926–1930. *Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. Nr 2799: Wiekie stare i nowe. T. 2 (7): 2010 s. 93–123, sum., Zsfg.

209. PIASTA Aleksy: Inspektorat Szkolny w Piotrkowie Trybunalskim – organizacja i procesy akotwórcze (1917–1939). *Rocznik Łódzki*. T. 57: 2010 s. 185–199, sum.

210. PRZENIOSŁO Małgorzata: Władze i administracja państwowych szkół akademickich w II Rzeczypospolitej. [W:] Dzieje biurokracji na ziemiach polskich. Sympozjum Dziejów Biurokracji. T. 3 cz. 1. Pod red. Artura Górnika, Krzysztofa Latawca i Dariusza Magiera. Radzyń Podlaski 2010 s. 515–526.

211. RÓŻAŃSKI Przemysław: Wystąpienia antyżydowskie na polskich uczelniach wyższych w latach 1936–1937 w raportach ambasady amerykańskiej w Warszawie. *Studia Judaica*. R. 12: 2009 nr 1/2 s. 207–235, sum.

212. RZEPKOWSKI Arkadiusz: Poziom wykształcenia ludności wiejskiej w województwie pomorskim w świetle powszechnych spisów ludności z roku 1921 i 1931. [W:] Dzieje wsi pomorskiej. VII międzynarodowa konferencja naukowa. Kłopotowo, gmina Dygowo, powiat kołobrzeski, 16–18 maja 2008. Materiały. Pod red. Andrzeja Chludzińskiego i Radosława Gazińskiego. Dygowo-Pruszcz Gdański 2008 s. 85–97.

213. SAJA Piotr: „Naród pod bronią”. Obozy letnie przysposobienia wojskowego dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej na Pomorzu w latach 1922–1925. *Przegląd Historyczno-Wojskowy*. R. 10: 2009 nr 4 s. 25–40.

214. SOCHALA Magdalena: „Wielka akcja ratownicza” – działalność Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom (1919–1922). *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Historica*. [Vol.] 85: *Studia i szkice z historii XV–XX w.*: 2010 s. 185–206, sum.

215. SZCZEPAŃSKA Beata: Działalność lekarzy na rzecz higieny szkolnej na łamach czasopism medycznych i pedagogicznych II Rzeczypospolitej Polskiej. [W:] *Szkice z historii medycyny*. Red. Jerzy Supady. Łódź 2010 s. 553–559.

216. SZLAWSKI Dariusz: Organizacja i struktura szkolnictwa powszechnego w Łodzi w okresie międzywojennym. *Rocznik Łódzki*. T. 56: 2009 s. 116–133, sum.

217. WÓJCIK Katarzyna: Szkolnictwo, życie kulturalne i społeczne mniejszości niemieckiej na Lubelszczyźnie w latach 1919–1939. *Studia Niemcoznawcze*. T. 43: 2009 s. 145–152.

218. Z TEKI rękopiśmiennej Józefa Birkenmajera (1897–1939). [Wyd.] Jerzy Starnawski. *Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*. T. 55: 2010 s. 249–297, sum.

Korespondencja l. 1922–1934 oraz tekst wykładu „O kult mowy polskiej w szkole” z ok. 1933 r.

219. ŻAGARY. Środowisko kulturowe grupy literackiej. Pod red. Tadeusza Bujnickiego, Krzysztofa Biedrzyckiego, Jarosława Fazana. Kraków 2009 Universitas ss. 412.

Z treści: Dalecka Teresa: Żagaryści na Uniwersytecie Stefana Batorego s. 53–63; Tarnowska Beata: „A krain tośmy co niemiara zjeździli...” Żagaryści w Akademickim Klubie Włoczęgów Wileńskich s. 64–81.

5. Okres 1939–1945

220. BOGUSZEWSKA Anna: Tajne nauczanie w zakresie grafiki użytkowej w latach 1939–1944. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 126–132.

221. CHMIELEWSKI Witold: Poglądy gen. Józefa Hallera na wychowanie w latach 1940–1943. *Przegląd Historyczno-Wojskowy*. R. 10: 2009 nr 4 s. 189–198.

222. DOROSZEWSKI Jerzy: Szkice z dziejów szkolnictwa na Lubelszczyźnie w czasach okupacji niemieckiej (1939–1944). Lublin 2010 Innovatio Press Wydaw. Nauk. Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji ss. 166, il. Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie. (Monografie Wydziału Pedagogiki i Psychologii Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie).

223. GRABOWSKI Waldemar: Departament Oświaty i Kultury Delegatury Rządu na Kraj. *Niepodległość i Pamięć*. R. 17: 2010 nr 1 s. 139–162.

224. GRALAK Bronisław: Szkolnictwo wyższe i nauka polska pod okupacją niemiecką i radziecką 1939–1945. Zgierz 2010 Bronisław Gralak ss. 520, sum., Zsfg.

225. KRYŃSKA Elwira Jolanta: Specyfika oświatowego ruchu oporu w województwie białostockim w latach II wojny światowej. Białystok-Kielce 2010 Na zlec. Zarządu Okręgu Podlaskiego ZNP; Wydaw. Pedagog. ZNP ss. 114, il.

226. KUBIS Barbara: Przeżycia ludności polskiej na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej w okresie okupacji radzieckiej. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 146–163.

227. LESZCZYŃSKA Maria Krystyna: Nauczyciele Tomaszowa Mazowieckiego w tajnym nauczaniu. Wyd. 2, uzup. i popr. Tomaszów Mazowiecki 2009 Komisja Hist. Przy Zarządzie Oddz. ZNP ss. 114.

Rec.: Witczak Krzysztof Tomasz, *Rocznik Łódzki*. T. 57: 2010 s. 254–259.

Wyd. 1. 2005.

228. MIKOSZ Joanna, Fąka Piotr: Zagłada elity. Naukowcy i pedagodzy ofiarami Litzmannstadt Ghetto. *Kronika Miasta Łodzi*. 2009 [nr] 2 s. 39–43.

229. MIKULSKI Zdzisław: Państwowa Wyższa Szkoła Techniczna w Warszawie (1942–1944) – okupacyjna namiastka Politechniki Warszawskiej. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 179–195.

230. NAUCZYCIELE – uczniowie. Solidarność pokoleń. Szkolnictwo i oświata polska na Zachodzie w czasie drugiej wojny światowej. Pod red. Teresy Zaniewskiej. Warszawa 2007 Wydaw. SGGW ss. nlb. 2, 407, il.

Rec.: Miąso Józef, *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 46: 2009 s. 190–193.

231. RACINOWSKI Dariusz: Kościół i szkoła w Brdowie w czasie niemieckiej okupacji w latach 1939–1945. *Rocznik Kolski*. Nr 3: 2010 s. 153–160.

232. RADZIECKIE dokumenty o problemach oświaty w Zachodniej Białorusi i na Białostocczyźnie w latach 1939–1941. [Wyd.] Michał Gnatowski. *Studia Podlaskie*. T. 18: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 421–447, sum.

233. SIDOR Mateusz: Niezwykle odkrycie. „Nasza gazetka” – pismo sierocińca Litzmannstadt Ghetto. *Kronika Miasta Łodzi*. 2009 [nr] 2 s. 195–202.

234. SZEWCZUK Dariusz: Szkoła okupacyjna i tajne nauczanie. [W:] Ziemia radzyńska 1939–1944. Pod red. Dariusza Magiera. Radzyń Podlaski 2010 s. 241–255.

235. TRACZ Mariola: Nauczyciele geografii i ich działalność w czasie okupacji na terenie południowo-wschodniej Polski. [W:] Pamiętamy... Geografia polska w latach II wojny światowej. Pod red. Antoniego Jackowskiego i Anny Michno. Kraków 2010 s. 213–223.

236. WALCZAK Marian: O kształceniu zawodowym młodzieży w Polsce w latach 1939–1945. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 133–155.

237. WEKER Władysław: Wspomnienia o moim kontakcie z Welecją w okresie okupacji 1939–1945. Oprac., wstępem i przypisami opatrzył Michał Laszczkowski. *Historia Academica*. Z. 2: 2010 s. 291–304.

Welecja – korporacja akademicka.

238. WITKOWSKA Agnieszka: Ostatnia droga mieszkańców i pracowników warszawskiego Domu Sierot. *Zagłada Żydów*. Nr 6: 2010 s. 161–178, abstr.

Rok 1942.

6. Okres 1945–1989

239. APANEL Danuta: Rola instytucji pozarządowych w opiece nad dzieckiem na Pomorzu Środkowym w latach 1945–1975 – zarys problemu. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 117–132, sum.

240. BIDWELL Anna Sybilla: „Odwilże” i restrykcje na uczelni wrocławskiej w latach 60. i 70. XX w. w świetle „Dziennika” korespondencji profesora Władysława Czaplńskiego (1905–1981). *Śląski Kwartalnik Historyczny*. Sobótka. R. 65: 2010 nr 4 s. 577–596, sum.

241. CHMIELEWSKI Witold Jan: Polska administracja szkolna w latach 1944–1950. Piotrków Trybunalski 2010. Wydaw. Piotrkowskie przy Filii Uniw. Humanist.-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego ss. 582, tabl. 14, il., sum., Zsfg. Uniw. Humanist.-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach. Filia w Piotrkowie Trybunalskim.

Rec.: Kula Ewa, *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 240–242.

242. CHMIELEWSKI W. J.: Rola rodziny w wychowaniu religijnym dzieci i młodzieży w okresie powojennym. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 83–90.

243. FINANSE podziemnego Zespołu Oświaty Niezależnej w 1986 r. [Wyd.] Natalia Jarska, Jan Olszerek. *Dzieje Najnowsze*. R. 42: 2010 [nr] 3 s. 121–126.

244. GORLOFF Elżbieta: Polityczne i społeczne konteksty działalności szkolnictwa w Lęborku w latach 1945–1989. Gdańsk 2010. Wydaw. Uniw. Gdańskiego ss. 317, il.

245. GÓRSKA Joanna: Śląski eksperyment pedagogiczny – projekt organizacji „Szkoły talentów” z 1972 roku. *Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach*. Nr 2799: Wieki stare i nowe. T. 2 (7): 2010 s. 182–195, sum., Zsfg.

246. GROSS Radosław: Formowanie Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” na terenie województwa olsztyńskiego w 1948 roku. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*. [R. 54]: 2010 nr 2 s. 123–135, Zsfg., sum.

247. GRZYBOWSKI Romuald: Wyższe szkoły pedagogiczne w Polsce w latach 1946–1956. Wyd. 2. uzup. Toruń 2010. Adam Marszałek ss. 519, il., sum.

Wyd. 1 pt. Wyższe szkoły pedagogiczne w Polsce w latach 1945–1956. Gdańsk 2000.

248. JARSKA Natalia: Niezależny ruch oświatowy i nauka niezależna 1980–1989. [W:] NSZZ „Solidarność” 1980–1989. T. 2: Ruch społeczny. Pod red. Łukasza Kamińskiego i Grzegorza Waligóry. Warszawa 2010 s. 147–187.

249. JAWORSKI Wojciech: Żydowska kultura i oświata na Górnym Śląsku po 1945 roku. [W:] Korzenie wielokulturowości Śląska ze szczególnym uwzględnieniem Śląska Górnego. Red. Antoni Barciak. Katowice-Zabrze 2009 s. 161–186.

250. KACHNICZ Zenon: Młodzież w konspiracji antykomunistycznej na Pomorzu Zachodnim 1945–1956. Koszalin 2010. Wydaw. Uczelniane Politech. Koszalińskiej ss. 292, il., sum. Inst. Neofilologii i Komunikacji Społ. Politech. Koszalińskiej. (Monografia).

Rec.: Chrzanowski Bogdan, *Rocznik Koszaliński*. Nr 37: 2009 s. 283–285.

251. KOLASA Krzysztof: Działania władz terenowych oraz aparatu bezpieczeństwa wobec placówek oświatowo-wychowawczych ss. salezjanek w Łodzi i ich likwidacja. *Pamięć i Sprawiedliwość*. [Nr] 15: 2010 s. 383–411, sum.

252. KOŁAKOWSKI Andrzej: Opieka nad dzieckiem sierocym w województwie gdańskim w latach 1945–1956. Gdańsk-Sopot 2010. Wydaw. Uniw. Gdańskiego ss. 294, nlb. 2, il.

253. KOŚCIÓŁ w obliczu totalitaryzmów. Zbiór studiów dla uczczenia XXV rocznicy męczeńskiej śmierci księdza Jerzego Popiełuszki, Toruń, 16–17 X 2009 r. Pod red. Wojciecha Polaka [i in.]. Toruń-Gdańsk 2010. Finna ss. 847, nlb. 1, tabl. XX, il.

Z treści: Sychowicz Krzysztof: Komuniści w walce z krzyżami – realizacja Okólnika nr 26 Ministerstwa Oświaty z 4 sierpnia 1958 roku na terenie województwa białostockiego s. 523–539; Czwołek Arkadiusz: Restrykcje władz państwowych wobec Collegium Marianum w Pelplinie w okresie PRL s. 540–581; Wołoszyn Jacek: Działalność duszpasterska Kościoła katolickiego wśród młodzieży w świetle dokumentów Związku Młodzieży Polskiej s. 660–671; Żak Marek: Kryptonim „Podopieczny”. Wieloletnia walka UB i SB z toruńskim duszpasterstwem akademickim s. 689–698.

254. KROWICKI Stanisław Ludwik: Co robiło wojsko w marcu 1968 roku na polskich uczelniach. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 91–106.

255. KRYGIER Krystyna: Dom, którego już nie ma. Internat Szkół Artystycznych. *Kronika Miasta Łodzi*. 2009 [nr] 1 s. 125–132.

W Łodzi, lata 1947–1952.

256. LENART Jolanta: Alfabetyzacja społeczeństwa powiatu kolbuszowskiego i podstawowa oświata dorosłych w pierwszych latach po II wojnie światowej. *Rocznik Kolbuszowski*. Nr 10: 2010 s. 83–100, sum.

257. LEWANDOWSKI Mirosław: Konspiracja szkolna w okresie stanu wojennego w Krakowie. *Sowiniec*. Nr 36/37: 2010 s. 113–138.

258. MAZUR Piotr: Szkoła we wspomnieniach nauczycieli chełmskich (1944–1956). [W:] Pamięć i miejsce. Doświadczenie przeszłości na pograniczu. Red. Dominika Staszczuk i Anna Szymańska. Chełm 2008 s. 273–277.

259. MICHAŁEWICZ Janusz: Czy warto było... Szkic o dawnych teatrzykach studenckich i nie tylko. Widzenie od środka i z boku. Wrocław 2010 Janusz Michałowicz ss. 152, il.

260. MICHAŁSKI Andrzej: Początki działalności wyższego szkolnictwa muzycznego we wczesnych latach PRL. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 199–213.

261. MIKITIUK Renata: Założenia oraz zakres realizacji programów nauczania w publicznych szkołach powszechnych na terenie Lubelszczyzny (1944–1948). *Krakowskie Studia Małopolskie*. Nr 13: 2009 s. 89–102, sum.

262. MOCZKODAN Rafał: „Życie Akademickie” – historia pisma (czerwiec 1949 – listopad 1954). [W:] Przedziwne światy. Prace z historii i teorii literatury ofiarowane dr. hab. Jerzemu Z. Maciejewskiemu. Pod red. Krzysztofa Ćwiklińskiego, R. Moczkodana i Radosława Siomy. Toruń 2010 s. 495–532.

263. MORACZEWSKA Barbara: Szkolnictwo polskie w latach 1945–1975 z uwzględnieniem miasta Włocławka. Włocławek 2010 Wydaw. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej ss. 446, il.

264. MYŚL na uwierzy. Kontrola operacyjna środowisk akademickich województwa katowickiego przez Służbę Bezpieczeństwa w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku. Studia i szkice. Pod red. Adama Dziuby i Mirosława Sikory. Katowice 2010 IPN-KŚZpNP. Oddz. ss. 430, il. Oddz. IPN-KŚZpNP w Katowicach.

Treść: Dziuba A., Sikora M.: Wstęp s. 7–16; Dziuba A., Mrzyk Mariusz: Wydział III–1 KW MO/WUSW Katowice i jego funkcjonariusze s. 17–72; Dziuba A., Mrzyk M.: Skala i metody inwigilacji Uniwersytetu Śląskiego w latach osiemdziesiątych s. 73–98; Dziuba A.: Uniwersytet Śląski i jego teren operacji kontrwywiadu i wywiadu SB. Zarys zagadnienia s. 99–137; Dziuba A., Mrzyk M.: Stan wojenny i „stan oblężenia”. Działania SB wobec Instytutu Fizyki Uniwersytetu Śląskiego w latach osiemdziesiątych s. 138–201; Kurpierz Tomasz: Niezależne Zrzeszenie Studentów na Uniwersytecie Śląskim w optyce i działaniach Służby Bezpieczeństwa (1980–1989). Zarys zagadnienia s. 202–255; Sikora M.: Środowisko akademickie Politechniki Śląskiej jako „obiekt” zainteresowania SB. Wybrane wnioski i perspektywy badawcze. Ze szczególnym

uwzględnieniem lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych s. 256–315; Łojan Krzysztof: Nie tylko „Medycyna”. Działania Służby Bezpieczeństwa wobec Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach w latach osiemdziesiątych s. 316–343; Dziuba A., Sikora M.: SB wobec Wyższej Szkoły Ekonomicznej/Akademii Ekonomicznej w Katowicach w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Przyczynek badawczy s. 344–379; Małachowska Ewelina: Działania aparatu bezpieczeństwa wobec duszpasterstwa akademickiego diecezji katowickiej w latach siedemdziesiątych s. 380–406.

265. NOSZCZAK Bartłomiej: Wybrane aspekty inwigilacji Duszpasterstwa Akademickiego św. Anny w Warszawie przez resort bezpieczeństwa Polski Ludowej (1945–1989). *Nasza Przeszłość*. T. 113: 2010 s. 135–183, rés.

266. PIASEK Cezary: Złota młodzież PRL i jej obraz w literaturze i filmie. Warszawa 2010 Bellona ss. 197, nlb. 3, il.

267. POGORZAŁA Ewa: Mniejszości narodowe i etniczne w polityce oświatowej państwa polskiego w latach 1944–1966. Zamość 2009 Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa ss. 447. Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa w Zamościu. (Monografie i Opracowania; nr 1).

Rec.: Mauersberg Stanisław, *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 245–246.

268. POLAK Grzegorz: Działalność wrocławskiego Międzyuczelnianego Komitetu Uczczenia Pamięci Lwowskich Pracowników Nauki w latach 1956–1965. *Czasopismo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich*. Z. 20/21: 2010 s. 97–120, sum.

269. PRZYBYLSKA Barbara: Rola nauczycieli w tworzeniu powojennej historii Głogówka. *Ziemia Prudnicka*. [T. 9]: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 166–176.

270. PSZCZÓLKOWSKI Michał: Z dziejów budowy toruńskiego kampusu uniwersyteckiego 1967–1973. *Zapiski Historyczne*. T. 75: 2010 z. 2 s. 151–172, Zsfg., sum.

271. SOLTYSIK Łukasz: Dzieci i młodzież północnokoreańska na Dolnym Śląsku i Mazowszu w latach 1951–1959. *Śląski Kwartalnik Historyczny*. Sobótka. R. 65: 2010 nr 1 s. 57–93, sum.

272. STANUCH Zbigniew: Polityka władz państwowych na Pomorzu Zachodnim wobec nuczania religii w latach 1945–1961. [W:] Polityka władz państwowych wobec Kościoła katolickiego na Pomorzu Zachodnim i ziemi lubuskiej w latach 1945–1989. Pod red. Tadeusza Ceynowy i Pawła Knapa. Szczecin 2010 s. 99–107.

273. STASIAK Zdzisław: Studencki październik '56 w relacjach uczestników. Czy nie wiesz, o co nam chodziło? Łódź 2010 Wydaw. Akad. Humanist.-Ekonom. ss. 250, nlb. 1, il.

274. STŁAMSZONA nauka? Inwigilacja środowisk akademickich i naukowych przez aparat bezpieczeństwa w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku. Pod red. Piotra Franaszka. Warszawa 2010 IPN-KŚZpNP ss. 341, nlb. 1, il. IPN-KŚZpNP. (Dziennikarze, Twórcy, Naukowcy).

Z treści: Franaszek P.: Wstęp s. 7–10; Pietrowicz Aleksandra: „Ochrona” Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu przez Służbę Bezpieczeństwa w latach 1970–1979 w świetle materiałów operacyjnych do sprawy obiektowej „Collegium” s. 11–48; Dziuba Adam, Mrzyk Mariusz: Represje stanu wojennego wobec naukowców Uniwersytetu Śląskiego s. 49–97; Krężolek Edyta: Aparat bezpieczeństwa wobec środowiska naukowego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych s. 98–120; Sychowicz Krzysztof: Sprawa obiektowa kryptonim „Kuznia” – rozpracowywanie środowiska Politechniki Białostockiej przez Służbę Bezpieczeństwa s. 121–145; Maciejowski Maciej: Inwigilacja pracowników Instytutu Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie, późniejszego Uniwersytetu Szczecińskiego, w latach 1982–1989 s. 146–159; Franaszek P.: Działania Służby Bezpieczeństwa wobec studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego w okresie stanu wojennego – sprawa operacyjnego rozpracowania

„Ważny” s. 185–211; Sikora Miroslaw: „Trogłodyta” [Joachim Gmyrek]. Tajny współpracownik Służby Bezpieczeństwa na Politechnice Śląskiej 1970–1976(1979) s. 228–287.

275. SZANIAWSKI Maciej: Ograniczenia wolności polskiego szkolnictwa powszechnego w latach 1948–1953 (na przykładzie szkolnictwa województwa śląskiego). [W:] Niewygodne dla władzy. Ograniczanie wolności słowa na ziemiach polskich w XIX i XX wieku. Zbiór studiów. Pod red. Doroty Degen i Jacka Gzelli. Toruń 2010 s. 489–504.

276. SZYMAŃSKI Andrzej: Organizowanie przez związki wyznaniowe tzw. „przystani dziecięcych” i „akcji letniej” dla dzieci i młodzieży – poszukiwaniem „przestrzeni wolności” do pracy charytatywnej w realiach PRL. [W:] Idea wolności w ujęciu historycznym i prawnym. Wybrane zagadnienia. Pod red. Ewy Kozerskiej, Piotra Sadowskiego i A. Szymańskiego. Toruń 2010 s. 155–165.

277. ŚWIDA-ZIEMBA Hanna: Młodzież PRL. Portrety pokoleń w kontekście historii. Kraków 2010 Wydaw. Liter. ss. 594, nlb. 5, il.

278. W SŁUŻBIE władz czy społeczeństwa? Wybrane problemy kultury i nauki na Środkowym Nadodrzu w latach 1945–1989. Red. nauk. Przemysław Bartkowiak, Dawid Kotlarek. Zielona Góra 2010 Pro Libris – Wydaw. WiMBP im. Cypriana Norwida ss. 148, il.

Z treści: Domke Radosław: Kultura i oświata w Gorzowie Wielkopolskim w czasach stalinowskich (1948–1956). Wybrane problemy s. 8–24; Koteluk Daniel: Zabiegi duchowieństwa oraz wiernych Kościoła katolickiego na rzecz przywrócenia nauki religii w Szkole Podstawowej w Czerwieńsku od 1953 do 1956 roku s. 68–76; Górniak Marek Robert: Wyższe Seminarium Duchowne w Gościkowie-Paradyżu w służbie Kościoła i społeczeństwa Środkowego Nadodrza (ze szczególnym uwzględnieniem okresu 1952–1989) s. 77–85; Bielska Anna: Duszpasterstwo Akademickie w Gorzowie Wielkopolskim w latach 1972–1989. „Oaza wolności” i głos sprzeciwu wobec komunistycznych władz s. 86–96; Zaradny Ryszard: Kultura studencka w latach 70. XX wieku w Zielonej Górze s. 122–130.

279. WAGNER Barbara: Praca w socjalistycznej szkole wiejskiej. [W:] Dla dobra rządu chłopskich dusz... Wiciarz, ludowiec, nauczyciel, uczyony. Księga pamiątkowa pamięci profesora Józefa Ryszarda Szaflika. Red. nauk. Mieczysław Adamczyk, Janusz Gmitruk, Adam Koseski. Warszawa [i in.] 2010 s. 561–571.

280. WALAK Bogumiła: Realizacja powszechności nauczania uczniów szkół podstawowych Ziemi Gorzowskiej w latach 1945–1956. *Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej*. [T.] 2: 2008 s. 81–89.

281. WALCZAK Agnieszka: Warunki rozwoju bazy materialnej szkolnego wychowania fizycznego w Szczecinie w latach 1945–1975. [W:] *Physical culture in Poland between 1945 and 2009*. Ed. by Leonard Nowak & Renata Urban. Gorzów Wielkopolski 2010 s. 211–225.

282. WIERZBICKI Marek: Zjednoczenie ruchu młodzieżowego w Polsce w roku 1973. [W:] *Niepiękny wiek XX*. Przewodn. kom. red. Jerzy Eisler. Warszawa 2010 s. 503–522.

283. WISZNIEWICZ Joanna: Jewish children and youth in downtown Warsaw schools of the 1960s. *Polin*. Vol. 21: 2009 s. 204–229.

284. WOJTCZAK Piotr: Porażka na granicy wolności. Zapomniany strajk studencki. *Kronika Miasta Łodzi*. 2009 [nr] 1 s. 113–120.
Łódź, V 1989 r.

285. WOŁOSZYN Jacek: Aparat represji wobec środowisk i grup młodzieżowych w powiecie tomaszowskim w latach 1944–1956. [W:] Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Tomaszowie Lubelskim w latach 1944–1956. Pod red. Grzegorza Jońca. Lublin 2009 s. 163–187.

286. WOŁOSZYN J.: Komunistyczny system wychowawczy w Polsce Ludowej. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 9: 2010 s. 47–83.

287. WÓJCIK Bogusław: „Stajemy do walki o sprawiedliwość”. Niepodległościowe zmagania młodzieży na Rzeszowszczyźnie w latach 1944–1956. *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 5/6 s. 79–92.

7. Okres 1989–2010

288. BEDNARCZYK Rafał: Dwadzieścia lat katechezy szkolnej w Diecezji Płockiej (1990–2010). *Studia Płockie*. T. 38: 2010 s. 271–294, Zsfg.

289. DWADZIEŚCIA lat katechezy w szkole. Red. t. Jarosław Kotowski, Stanisław Dziekoński. Łomża-Warszawa 2010 Wydaw. Uniw. Kardynała Stefana Wyszyńskiego ss. 263, sum. (Episteme; 102).

Materiały sympozjum, Łomża, 13 II 2010 r.

Z treści: Jemielity Witold: Katechizacja w punktach katechetycznych po roku 1945 na przykładzie diecezji łomżyńskiej s. 11–57; Dziekoński Stanisław: Dwadzieścia lat katechezy w Polsce s. 59–71; Panuś Tadeusz: „Dar i zadanie” – czyli próba bilansu 20 lat nauczania religii w szkole s. 73–81; Ćwiklińska Wiesława: Doświadczenie dwudziestu lat katechezy w szkole z punktu widzenia pracowników Kuratorium s. 99–107.

290. KITA Artur: Uczniowski Klub Sportowy „Gol” Częstochowa. Geneza i rozwój kobiecej drużyny piłkarskiej (1996–2008). Częstochowa 2010 Muzeum Częstochowskie ss. 189, il. Muzeum Częstochowskie.

291. NARKIEWICZ-NIEDBALEC Ewa: Zmiany w szkolnictwie wyższym w Polsce po 1989 roku. *Rocznik Lubuski*. T. 36: 2010 cz. 2 s. 225–241, abstr.

292. NOWAKOWSKI Rafał: Decentralizacja oświaty na przykładzie największych miast w pierwszych latach transformacji systemowej kraju. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 208–230.

Od 1990 r.

293. SZKOŁY Towarzystwa Ewangelickiego kontynuatorami tradycji oświatowych protestantyzmu na Śląsku Cieszyńskim. Kol. red. Jan Puczek, Lidia Pałac, Adam Jaronicki. Cieszyn 2010 Offsetdruk i Media ss. 155, il.

Od 1989 r.

294. WRÓBLEWSKA Małgorzata: Przekształcenia szkolnictwa wyższego w województwie opolskim na tle kraju w latach 1988–2006 (wybrane aspekty). [W:] Przemiany kulturowo-oświatowe i społeczne na pograniczu. *Studia, materiały i szkice – w 100-lecie „Zarania Śląskiego”*. Pod red. Wiesławy Korzeniowskiej, Urszuli Szuścik i Andrzeja Murzyna. Katowice 2010 s. 28–42.

8. Oświata polonijna

295. A JEDNAK zostanie... W stulecie założenia Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej na Śląsku Cieszyńskim (1909–2009). Pod red. Romana Barona. Orłowa-Czeski Cieszyn 2009 Kongres Polaków w Republice Czeskiej ss. 455, il.

Polskie Gimnazjum Realne im. Juliusza Słowackiego.

Rec.: Kosman Marcei, *Przegląd Zachodni*. R. 66: 2010 nr 3 s. 279–280.

296. DOBRYNIN Michał: Szkolnictwo polskie na Litwie, Białorusi i Ukrainie po drugiej wojnie światowej. Uwagi. [W:] Polska mniejszość narodowa na Białorusi 1988–2009. Ocena miniego dwudziestolecia. Pod red. Zdzisława J. Winnickiego i Tadeusza Gawina. Białystok 2009 s. 179–186.

297. NOWAKOWSKA Agnieszka, Wóycicka Zofia: Etniczna polityka komunistów. Dwa casusy. Przedm. poprzedzili Włodzimierz Borodziej i Marcin Kula. Warszawa 2010 Trio ss. 243, nlb. 1, il. (W Krainie PRL. Ludzie, sprawy, problemy. Rzeczywistość PRL odczytana z akt, dokumentów, zapisków, twórczości).

M. in. szkoły polskie w Wilnie w l. 70. XX w.

298. PAYERHIN Franciszek: Moja droga powrotu do Polski. *Prace Pienińskie*. T. 20: 2010 s. 458–461.

Wspomnienia dot. założenia Związku Młodzieży Spisko-Orawskiej w Kieżmarku w I 1946 r., aresztowania i pobytu w więzieniu czechosłowackim, procesu o szpiegostwo na rzecz Polski i powrotu do kraju jesienią 1946 r.

299. SIBIGA Zygmunt: Polskie szkolnictwo w Nowym Jorku. [W:] Polonijny Nowy Jork. Pod red. Danuty Piątkowskiej. Opole-Nowy Jork 2010 s. 125–138.

300. SZMONIEWSKI Bartłomiej Szymon: Kilka słów o polskiej szkole w Ploiești i Craiovie w latach 1939–1945. [W:] We wspólnocie narodów i kultur. W kręgu relacji polsko-rumuńskich. Materiały z sympozjum. Oprac. red. Stanisława Iachimovschi, Elżbieta Wieruszewska. Suceava 2008 s. 237–245.

301. WALKUSZ Jan: Polskie szkolnictwo w kanadyjskim London. *Roczniki Teologiczne*. T. 54: 2007 z. 4 s. 77–97, sum.

London w stanie Ontario, w l. 1920–2003.

302. ZASZTOWT Leszek: Między Wschodem a Zachodem. Etapy rozwoju edukacji na Białorusi w kontekście wyznaniowym i narodowościowym (do 1991 roku). [W:] Studia z dziejów Europy Wschodniej. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Arturowi Kijasowi w 70 rocznicę urodzin. Pod red. Grzegorza Błaszcyka i Piotra Kraszewskiego. Poznań 2010 s. 181–192.

III. DZIEJE SZKÓŁ RÓŻNYCH STOPNI

1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze

303. BĘCKA Krystyna, Doktor Maria: Szkoła im. Józefa Piłsudskiego w Dobrzecu. Historia, nauczyciele, absolwenci. Pod red. Grażyny Schlender. Kalisz 2008 Archiwum Państw. ss. 144. Dzielnica Kalisza od 1819 r.

304. BRZOSKOWSKI Wiesław: 100 lat Szkoły Podstawowej w Skarszewach. Skarszewy-Mirotki 2010 Drukarnia Mirex ss. 100, nlb. 6, il.

305. CHOJECKI Dariusz: Z kart historii Zespołu Szkół Specjalnych w Raciborzu (1949–2009). Racibórz 2010 Wydaw. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej ss. 146, il. Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa.

306. DURKA Jarosław: 100 lat Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Myszkowie (1910–2010). Myszków 2010 Piotr Goldyn ss. 42, il.
307. DZIEJE szkoły w Żalnie i jej absolwenci. Pelplin 2010 Bernardinum ss. 103, nlb. 1, il. Po II wojnie światowej.
308. FRANKIEWICZ Józef: 140 lat Szkoły Podstawowej nr 5 im. Bohaterów Września w Przemysłu. Edycja jubileuszowa. Przemysł 2010 Szkoła Podstawowa nr 5 im. Bohaterów Września ss. 280, il.
309. ISKRA historii. Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Załężu. 150 lat minęło. Praca zbiorowa. Pod red. Barbary Łackiej. Załęże-Krosno 2010 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza ss. 156, il.
310. KAMIŃSKI Wiktor: Złote gody szacownej „Tysiąclatki”. Brodnica 2010 Multi B. Grzybowska – T. Siekierski ss. 94, il. Zespół Szkół w Pokrzydowie.
311. [KONAK Konrad]: Kronika Katolickiej Szkoły Polskiej w Buntowie. Wyd. Marek Fijałkowski. *Kronika Wielkopolski*. 2009 nr 3 s. 87–96. Lata 1929–1935.
312. KOŻBIAŁ Krzysztof, Nowakowski Andrzej: Szkoła w Ponikwi z perspektywy istnienia placówki oświatowej (1885–2010). Wadowice 2010 Drukarnia i Wydaw. Grafikon ss. 192, il.
313. [KRZYWAŻNIA Jerzy, Cichosz Barbara]: 100 lat w służbie społeczeństwu. Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej. Kuźnica Grabowska-Gołuchów 2010 PHU Agat ss. 104, il.
314. KSIAŻKA pamiątkowa z okazji 100-lecia Szkoły w Dobieszynie 1910–2010. Zespół red. Marta Gancarz, Renata Kosiek, Monika Moskal. Dobieszyn 2010 Szkoła Podstawowa; Drukarnia Hedem ss. 208, il.
315. MIKOCKI Marian: Historia szkoły w Pewli Małej. Pewel Mała 2010 Marian Mikocki ss. 104, il.
316. MIKOCKI M.: Historia szkoły w Pewli Ślemieńskiej. Pewel Ślemieńska 2010 Marian Mikocki ss. 48, il. XX–XXI w.
317. MOCHOCKI Władysław: Słownik biograficzny Szkoły Podstawowej nr 2 w Lubsku 1945–2005. Lubsko 2006 Władysław Mochocki ss. 95.
318. OSES Edmund: Łzy niedowidzenia. Z rys. Maryśki – bohaterki opowiadania oraz uczniów Szkoły Podstawowej nr 68 w Poznaniu. Owińska-Poznań 2005 Stow. Pomocy Niewidomym i Słabo Widzącym Absolwentom Ośr. Szkolno-Wychowawczego Dla Dzieci Niewidomych w Owińskach „Być Potrzebnym”; Edmund Oses ss. 106, nlb. 2, il. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Dla Dzieci Niewidomych w Owińskach.
319. PŁOSZAJ Witold: Historia szkoły imienia św. Jadwigi w Jarosławiu. *Rocznik Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia*. T. 18: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 89–98. XVIII–XX w.
320. PÓŁ wieku budynku szkolnego przy ulicy Polnej w Swarzędzu (1958–2008). Red. Antoni Kobza; współpr. Marlena Adolp, Przemysław Chlebicki. Swarzędz 2009 Gimnazjum nr 2 im. Królowej Jadwigi ss. 50, nlb. 14, il. Antologia wspomnień.

321. PRZETRWAĆ w pamięci innych. 80-lecie Szkoły Podstawowej nr 5 im. Adama Mickiewicza w Tczewie 1930–2010. Praca zbiorowa. Pod red. Gabrieli Makać. Tczew-Pelplin 2010 Bernardinum ss. 239, nlb. 1, il.

Księga pamiątkowa, XX–XXI w.

322. [STO DZIESIĘĆ] 110 lat pierwszej szkoły specjalnej w Polsce 1897–2007. Zespół red.: Ryszard Koterba, Hanna Dzierła-Janicka, Maria Gawron. Poznań 2007 Zespół Szkół Specjalnych nr 101 im. Jana Brzechwy ss. 53.

W Poznaniu.

323. [STO PIĘĆDZIESIĄT] 150 lat szkoły w Garbowie. Zespół red. Nina Bartoszcze-Wyłaż [i in.]; przy współpr. Jolanty Marczak [i in.]. Garbów 2010 Stow. na Rzecz Rozwoju Inicjatyw Lokalnych i Oświatowych „Wektor”; Halina Stępnik ss. 192, il.

324. SZKOŁA Podstawowa w Bystrej 1910–2010. Zarys historyczny. Tekst o l. 1910–2001 przygot. na podstawie pracy magisterskiej Lucyny Skoneckiej; red. materiału 2002–2009 Barbara Dąbrowska [i in.]. Wilkowice 2010 Terka ss. 132, il.

325. SZYLAR Anna: Z dziejów szkoły żeńskiej w Staniątkach w 2. połowie XIX wieku. *Paedagogia Christiana*. [Nr] 24: 2009 [z.] 2 s. 177–191, sum.

326. WOJTKOWSKA Anna: Szkolne kalendarium budynku przy ulicy Wileńskiej 32 w Wołominie. Lata 1905–1939. *Rocznik Wołomiński*. T. 6: 2010 s. 229–260.

2. Szkoły średnie ogólnokształcące

327. BABIŚ Henryk, Gašior Jan: Z myślą o zmarłych wychowawcach, pracownikach administracyjnych i absolwentach I Gimnazjum i Liceum w Jarosławiu. *Rocznik Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia*. T. 18: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 267–274.

Lata 1914–1945.

328. BARON Arkadiusz, Szulc Joachim: Leksykon ilustrowany. 65 lat LO w Zawadzkiem w obrazach. Zawadzkie-Strzelce Opolskie 2010 Starostwo Pow. ss. 199, nlb. 1, il.

329. BRANIEWSKI Sławomir: Liceum Ogólnokształcące w Siedliszczu (1948–2010). Siedliszcze 2010 Tow. Miłośn. Siedliszcza ss. 168, il.

330. [CZTERDZIEŚCI pięć] 45 lat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5. Księga pamiątkowa. Zespół red. Ewa Ucholec [i in.]. Jaworzno 2010 Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 5 ss. 198, nlb. 2, il.

W Jaworznie w l. 1964–2009.

331. CZWOJDAK Dariusz: Żydowscy abiturienti gimnazjum im. Komeńskiego w Lesznie w XIX i XX w. [W:] Leo Baeck (1873–1956) najślawniejszy Żyd z Leszna. Międzynarodowa konferencja naukowa, Leszno, 27–28 września 2010. Oprac. red. Mirosława Maćkowiak i Magdalena Urbaniak. Leszno 2010 s. 63–69.

332. DĄBROWSKI Kazimierz: Zarys działalności Salezjańskiej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II stopnia w Lutomiersku. [W:] *Musica sacra*. [T.] 6. Red. nauk. Jacek Bramorski. Gdańsk 2010 s. 149–171.

333. DUDA Jerzy, Dzionek Dariusz, Dzionek Franciszek: Monografia II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Konopnickiej w Opolu. Opole 2010 EDJ Edytorstwo; Publ. LO Nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej ss. 488, il. Publ. LO nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej w Opolu.

334. DYR Jadwiga: I Gimnazjum i Liceum w Jarosławiu istnieje 125 lat. *Rocznik Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia*. T. 18: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 229–240.

335. DZIEJE Liceum Ogólnokształcącego im. Księżnej Elżbiety we wspomnieniach absolwentów i pracowników. Wykazy i zestawienia. Pod red. Aliny Antoniak-Czajki [i in.]. Wyd. 2 posz. i uzup. Szczecinek 2010 Komitet Organizacyjny Zjazdu Absolwentów ss. 169, il.

I Liceum Ogólnokształcące w Szczecinku, XVII–XXI w.

336. DZIEJE Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Marii Karłowskiej w Żninie. 120-lecie szkoły. Żnin-Bydgoszcz 2010 KR D ss. 64, il.

337. GAJEWSKI Wojciech: Od „Kolejówki” do V Liceum Ogólnokształcącego im. Z. Herberta w Słupsku. Zarys monografii szkoły 1959–2010. Słupsk 2010 Wojciech Gajewski ss. 479, il.

338. GAŚIEWSKI Włodzimierz: Mielecka gimnazjalna lista katyńska. Nauczyciele, uczniowie i absolwenci Gimnazjum w Mielcu – więźniowie obozów sowieckich, zamordowanych w Katyniu w 1940 r. i w innych miejscach Związku Sowieckiego oraz poseł Rzeczypospolitej Polskiej – Leszek Deptuła – absolwent I Liceum Ogólnokształcącego w Mielcu, który zginął 10 IV 2010 r. w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem w drodze na uroczystości 70. rocznicy zbrodni katyńskiej. Mielec 2010 Promocja ss. 60, il.

339. GOSTOMCZYK Małgorzata: Pierwsza dekada człuchowskiego gimnazjum. Zarys historyczny. *Szkice Człuchowskie*. T. 6: 2010 z. 12/13 s. 93–112.

Od 1991 r.

340. KARAŚ Marta, Koman Wiesław, Libera Jerzy: Zaginione kolekcje: kamienne zabytki archeologiczne ze zbiorów Izby Pamięci w dawnym Liceum Ogólnokształcącym w Tyszowcach. *Archeologia Polski Środkowoschodniej*. T. 9: 2007 s. 243–254, sum.

XX w.

341. KIERNIKOWSKI Paweł: Gimnazjum nr 2 im. ks. Zygryda Berezeckiego w Chełmie (1999–2010). Chełm 2010 Gimnazjum nr 2 im. ks. Zygryda Berezeckiego ss. 164, il.

342. KOLEGIUM Bielańskie i jego ludzie. Pod red. Jana Bukowicza. Warszawa 2010 Promic – Wydaw. Księży Marianów MIC ss. 161, nlb. 1, il.

Treść: Bukowicz J.: Wstęp s. 5–6; Podstawowe wydarzenia z historii Kolegium Bielańskiego s. 7–8; Górski Tadeusz: Kolegium Księży Marianów na Bielanach (1918–1949) s. 9–26; Bukowicz J.: Wybrane elementy wychowania katolickiego w Kolegium Bielańskim s. 27–39; Górski T.: Wysiedlenie marianów z Bielan s. 40–48; Goljan Henryk: Brat Bronisław Załuski MIC (1888–1963) s. 49–62; Jarzębowski Józef: Bronisław Załuski MIC – dyrektor Gimnazjum Księży Marianów na Bielanach s. 63–90; Załuski Bronisław: Życie księdza Jana Sobczyka (1893–1943) marianina s. 91–110; Górski T.: Ksiądz Józef Jarzębowski MIC (1897–1964) s. 111–122; Górski T.: Ksiądz Eugeniusz Kulesza MIC (1891–1941) s. 123–131; Żuk Józef: Aresztowanie, śmierć i pogrzeb o. Eugeniusza Kuleszy MIC s. 132–139; Bakalarz Władysław: Męczeńska śmierć o. Eugeniusza Kuleszy MIC s. 140–142; Bukowicz J.: Ks. Stefan Marian Sydry (1894–1981) – twórca samorządu uczniowskiego na Bielanach s. 143–149; Bukowicz J.: Ks. Leon Szelaż MIC (1903–1980) – długoletni wychowawca bielański s. 150–160.

343. KORZENIEWSKI Bogusław, Danieluk Alicja: Zarys historii Liceum Ogólnokształcącego im. Bohaterów Warszawy w Terespolu. Terespol-Międzyrzec Podlaski 2009 „Integrat” ss. 156, nlb. 1, il. (Biblioteczka Bialska; 41).

Po 1945 r.

344. KOSAKOWSKI Wiesław: Nasza gdyńska „Trójka” (1950–2010). *Rocznik Gdyński*. Nr 22: 2010 s. 176–201.
III LO.
345. KOTOWSKI Robert: Z dziejów szkolnictwa żeńskiego w Kielcach. Szkoła dla dziewcząt żydowskich Stefanii Wolmanowej Zimnowodziny. *Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach*. T. 25: 2010 s. 389–397, sum.
Lata 1910–1939.
346. KRAJEWSKA Wiesława, Motyl-Śliwa Urszula: V Liceum Ogólnokształcące im. Płk Stanisława Dąbka w Gdyni. *Rocznik Gdyński*. Nr 22: 2010 s. 202–214.
Lata 1933–2009.
347. KRÓL Paweł, Glińska Justyna: Rozwój rekreacji i turystyki w działalności Państwowego Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Łańcucie. [W:] *Z dziejów turystyki i sportu w Polsce*. Pod red. Tomasza Jurka, Kazimierza Obodyńskiego, Stanisława Zaborniaka. Rzeszów 2009 s. 195–202.
348. KSIĘGA pamiątkowa wydana z okazji 100-lecia II Liceum Ogólnokształcącego im. Emilii Plater w Sosnowcu. Pod red. Michała Walińskiego i Anny Szczepanek. Sosnowiec 2008 Wydaw. II Liceum Ogólnokształcącego im. Emilii Plater ss. 350, tabl. 30, il.
349. KUBACZ Adam: Gimnazjum ewangelickie w Cieszynie do 1873 roku. Sukcesy i porażki. [W:] *Trzysta lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim. W trzystulecie założenia kościoła Jezusowego w Cieszynie*. Pod red. Renaty Czyż, Waclawa Gojniczka i Daniela Spratka. Cieszyn-Český Těšín 2010 s. 167–188.
350. LEWALSKA Lidia: Szkoła przyszłości. I LO im. Filomatów Ziemi Michałowskiej w Brodnicy. Brodnica 2010 Multi B. Grzybowska – T. Siekierski ss. 308, nlb. 9, tabl. 64, il.
351. LICEUM Ogólnokształcące w Krzepicach 1945–2010. Zespół red. Stanisław Korzonek [i in.]. Krzepice-Częstochowa 2010 Częstochowskie Wydaw. Archidiec. ss. 140, il. Stow. Absolwentów i Wychowanków LO im. Wł. Broniewskiego w Krzepicach.
352. MY ze szkoły na Zawarcu. 60 lat II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gorzowie Wlkp. Pomysł i oprac. Alicja Wszyńska. Gorzów Wielkopolski 2010 Sonar ss. 368, tabl. 16, il.
353. OCHENDUSZKO Tadeusz: Leksykon nauczycieli i wychowanków I Gimnazjum i Liceum w Rzeszowie urodzonych pomiędzy XVII wiekiem a 1945 rokiem. Rzeszów 2010 Wydaw. Collegium Ressoviense. I Liceum Ogólnokształcące im. ks. St. Konarskiego; Bonus Liber ss. 215.
354. PATER Ryszard: Dzieje I Liceum Ogólnokształcącego im. M. Skłodowskiej-Curie w Hajnówce. Hajnówka 2010 Starostwo Pow. ss. 280, il.
XX–XXI w.
355. PETER Janusz: Cesarsko-królewskie gimnazjum i liceum w Zamościu. Wstęp Bogdan Szyszka. *Archiwariusz Zamojski*. [T. 9]: 2010 s. 89–110.
356. SIWIEC-CIELEBON Michał: W oczekiwaniu „wojny powszechnej o wolność ludów”. Koncepcje militarnego przygotowania uczniów c. k. Gimnazjum Wyższego w Wadowicach do walki o niepodległość Polski przed wybuchem I wojny światowej. *Wadoviana*. Nr 13: 2010 s. 52–103.

357. SKURATOWICZ Jan: Akademia Lubrańskiego. Pomnik wielkopolskiej kultury i nauki. Il. Magdalena Adamczewska, Piotr Walichnowski. Poznań 2007 Wydaw. Miej. ss. 75, nlb. 1, il. (Biblioteka Kroniki Miasta Poznania. Zabytki Poznania).

W Poznaniu, XVI–XVIII w.

358. [STO osiemdziesiąt] 180 lat Szkoły im. Dąbrowki w Poznaniu (1830–2010). Biogramy. Poznań 2010 Rys ss. 60, il.

Toż. Praca zbiorowa. Pod red. Doroty Żołędz-Strzelczyk i Justyny Gulczyńskiej.

Poznań 2010 ss. 311, il. + CD.

Treść: Żołędz-Strzelczyk D., Gulczyńska J.: Wstęp s. 11–14; Żołędz-Strzelczyk D.: Szkolnictwo dla dziewcząt w Poznaniu do czasu pierwszej wojny światowej s. 17–35; Smuszkiewicz Zdzisław: Z dawnych dziejów Dąbrowki w Poznaniu (1830–1939) s. 36–53; Gulczyńska J.: Dąbrowka w latach 1945–2001 s. 54–83; Noj Robert i in.: Dąbrowka współcześnie (2001–2009) s. 84–98; Kóćka-Krenz Hanna: Patronka szkoły Księżna Dąbrowka s. 101–106; Dolata Dorota: Ludwika Radziwiłłowa – fundatorka szkoły s. 107–119; Małecka Wacława: „Wędrująca szkoła” – siedziby s. 120–146; Małecka W.: Tradycja dąbrowszczańska s. 147–166; Wybrane organizacje uczniowskie. Nawracała Tomasz: Sodalicia mariańska s. 167–192; Tokarska-Kaszub Stefania: Harcerstwo s. 193–222; Sobierajska-Mormol Grażyna: Sport w Dąbrowce s. 223–244; Dąbrowczanie sylwetki s. 245–276; Małecka W.: Zjazdy dąbrowczanie s. 277–302; Dolata Maria, Sobierajska-Mormol G.: Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły im. Dąbrowki s. 303–306; Gulczyńska J.: Bibliografia wybranych materiałów źródłowych oraz opracowań na temat Gimnazjum i Liceum im. Dąbrowki w Poznaniu s. 307–311.

Płyta CD: Smoleń-Przybylska Alfreda: Kalendarium ważnych wydarzeń Dąbrowki (1830–2009); Kubicka-Sokolowska Alina i in.: Biogramy. Absolwentki, kombatantki, współcześni dąbrowczanie; Spis absolwentów Dąbrowki (1919–2009); Fotografije.

359. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat z dębickim „Kwiatkiem”. Monografia Zespołu Szkół nr 2 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Dębicy. Zespół red. Agnieszka Dudziak [i in.]. Dębica 2010 Zespół Szkół nr 2 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego ss. 311, il.

360. SZKOŁA na Wiejskiej. Praca zbior., red. i dobór il. Katarzyna Kujawska, Maria Lipszyc-Nowicka, Maria Stabrowska-Lipska, Zofia Stefanowska, Bożena Tazbir-Tomaszewska. Warszawa 2007 Muzeum Hist. m.st. Warszawy ss. 471. (Biblioteka Warszawska).

Prywatne Gimnazjum i Liceum Żeńskie Jadwigi Kowalczykówny i Jadwigi Jawurkówny, zał. w Warszawie w 1903 r.

Rec.: Petrozolin-Skowrońska Barbara: „Kowalczykówny” i ich szkoła na Wiejskiej. *Kronika Warszawy*. 2007 nr 4 s. 116–120.

361. TABKOWSKI Sławomir J.: Szkic do portretu maturzystów Liceum im. Jana Długosza w Nowym Sączu. *Rocznik Sądecki*. T. 38: 2010 s. 248–274.

Rocznik 1957.

362. TAMTEN „Staszic”. Wspomnienia wychowanków Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Lublinie za lata 1955–1959 i inne materiały przygotowane na 50-lecie matury. Oprac. red. Andrzej Wiśliński. Lublin 2010 Mała Pracownia Geograficzna ss. 110, tabl. 26, il.

363. „TRAUGUTT”. II Liceum Ogólnokształcące im. Romualda Traugutta w Częstochowie 1920–2010. Praca zbior. pod red. Juliusza Sętowskiego. Częstochowa 2010 Muzeum Częstochowskie ss. 359, il.

364. VARIA Sobieszciana. Księga pamiątkowa II Liceum (dawniej III Gimnazjum) im. Króla Jana III Sobieskiego w Krakowie 1883–2008. Red. Barbara Mazan, Tomasz Podgórski. Kraków 2008 Oficyna Wydawnicza Anabasis ss. 285, nlb. 2, il.

365. WAKSMUNDZKI Jacek: Apele poległych w Gimnazjum-Liceum im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu. Almanach Nowotarski. Nr 14: 2010 s. 49–64.

Od 1915 r.; Zawiera też notki biograficzne.

366. WSPOMNIENIE(OPIS). Wspomnienia z lat szkolnych absolwentów Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Żyrardowie. Zebrane przez uczniów szkoły. Żyrardów 2010 LO im. Stefana Żeromskiego ss. 104, il.

367. WYDMUCH Stanisław: Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Krzepicach. *Almanach Częstochowy*. [T. 22]: 2009 s. 193–199. XX–XXI w.

368. ZABORNIAK Stanisław, Glińska Justyna: Rozwój rekreacji i turystyki w działalności III Gimnazjum Żeńskiego w Rzeszowie (1910–1936). [W:] *Z dziejów turystyki i sportu w Polsce*. Pod red. Tomasza Jurka, Kazimierza Obodyńskiego, S. Zaborniaka. Rzeszów 2009 s. 203–211.

369. ŻUREK Waldemar Witold: Szkoły salezjańskie w Oświęcimiu na tle salezjańskiego szkolnictwa średniego ogólnokształcącego i zawodowego na ziemiach polskich 1900–1939. Lublin 2010 Wydaw. KUL ss. 768, il. KUL Jana Pawła II. Inst. Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych.

3. Szkoły zawodowe

370. CAP Krzysztof: Od powołania Towarzystwa Szkoły Handlowej w 1918 roku do powołania Zespołu Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących w 2009 roku. *Rocznik Stowarzyszenia Miłośników Jarosławia*. T. 18: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 241–254.

371. GROMADZKA Elżbieta, Kosiorek Małgorzata, Chojnacki Grzegorz: 85 lat blichowskiej szkoły. Łowicz 2010 Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2. Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego im. T. Kościuszki ss. 462, il.

372. HUSSAK Tadeusz: Dorobek kształcenia księgarzy. (60 lat istnienia szkół księgarskich). Warszawa 2010 Nakł. aut.; OIKEA Artur Kujawa ss. 323, il.
Po 1945 r.

373. JASKÓŁKA Małgorzata, Niżyńska Ewelina: Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Karola Szymanowskiego w Prudniku. *Ziemia Prudnicka*. [T. 9]: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 409–415.
W l. 1946–2010.

374. JELENIEWSKI Marek K., Małachowski Edward: 100 lat Bydgoskiej Szkoły Technicznej. Bydgoszcz 2010 Rada Rodziców przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 1 im. Franciszka Siemiradzkiego ss. 415, tabl. 13, il.

375. JUBILEUSZ 60-lecia szkoły. Regionalne Centrum Edukacji Zawodowej w Nisku w latach 2000–2010. Red. Ewa Kapłońska [i in.]. Nisko 2010 Region. Centrum Edukacji Zawodowej ss. 130, nlb. 2, tabl. 44, il.

376. KRONIKA Technikum Hutniczo-Mechanicznego i Technikum Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim. Lata 2000–2010. Zespół red. w składzie Renata Kowalska [i in.]. Ostrowiec Świętokrzyski 2010 Kom. Organizacyjny II Zjazdu Absolwentów THM ss. 307, il.

377. LICEUM Lotnicze. Szkoła marzeń o lataniu. Red. nauk. Stefan Doroszewicz. Toruń 2010 Adam Marszałek ss. 493, il.
Ogólnokształcące Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie; po 1945 r.

378. MONOGRAFIA Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Janowie. [Aut.] Czesław Jan Kiejko [i in.]. Janów-Białystok 2010 Buk ss. 143, il.
Od 1945 r.
379. NAJSTARSZA „Budowlanka” 1918–2008. Jubileusz 90-lecia Technikum Budowlanego nr 1 im. Zdzisława Mąceńskiego. Warszawa 2008 Zespół Szkół nr 23 ss. 79, nlb. 1, il.
W Warszawie.
380. PARTEKA Witold: Szkoła Rybołówstwa Morskiego (1957–1962) i Państwowa Szkoła Rybołówstwa Morskiego w Gdyni (1963–1968). *Nautologia*. R. 45: 2010 s. 76–82, abstr.
381. PIERCHAŁA Krystyna: Jubileusz 60-lecia Zespołu Szkół Technicznych w Rybniku. 60 lat Technikum Górniczego, 25 lat Technikum Energetycznego 1950–2010. Kraków 2010 Wydaw. Ks. Sercanów ss. 317, il.
382. PIETRZYKOWSKI Jan: Likwidacja salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Przemysłu 2–4 października 1963 roku. *Roczniki Teologiczne*. T. 54: 2007 z. 4 s. 21–28, sum.
383. PSZCZELA Wola 1945–2010. Jubileusz Technikum Pszczelarskiego im. Zofii i Tadeusza Wawrynów. Oprac. red. Janusz Adam Kamiński, Adam Pidek, Ewa Wiorko. Lublin 2010 Polihymnia ss. 334, il.
384. SALEZJAŃSKA Szkoła Mechaniczna w Łodzi (1922–1962). Organizacja, funkcjonowanie, represje, likwidacja. Wybór źródeł. Wstęp, wybór i oprac. Krzysztof Kolasa, Jarosław Wąsowicz. Łódź-Warszawa 2010 IPN – KŚZpNP. Oddz.; Wydaw. Salezjańskie ss. XXV, nlb. 1, 492, nlb. 1, il.
385. [SZEŚĆDZIESIĄT] 60 lat historii szkoły. III Zjazd Absolwentów, Łomża, 18–19 września. Monografia. Pod red. Małgorzaty Kozikowskiej i Doroty Chilińskiej. Łomża 2010 Łomżyńskie Tow. Nauk. im. Wagów; ZSWiO nr 7 ss. 136, nlb. 3, il. Zespół Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących nr 7 w Łomży.
386. [SZEŚĆDZIESIĄT PIĘĆ] 65 lat wejherowskiej samochodówki 1945–2010. Garść historii, odrobina wspomnień, szczypta statystyki. Red. Maciej Skok. Wejherowo 2010 Wydaw. MS; Stow. Absolwentów i Przyj. Zespołu Szkół Samochodowych i Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Jakuba Wejhera ss. 447, il.
387. TARKOWSKI Jerzy: Kronika Absolwentów „Goraj – 65”. Podanin-Goraj 2010 Koło Łowieckie nr 29 „Daniel”; Absolwenci Technikum Leśnego z 1965 r ss. 47, il.
Antologia wspomnień z Technikum Leśnego w Goraju.
388. WOJTYNIAK Dorota: 50 lat Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Bolesławcu (1958–2008). *Rocznik Bolesławiecki*. T. 2: 2009 [dr.] 2010 s. 48–53.
389. Z KSZTAŁTÓW cienia i okruszków życia. 110 lat szkół handlowych i ekonomicznych w Białymstoku w fotografii. Oprac. Małgorzata Bielawska, Anna Piotrowska; współpr. Adam Anastaziuk [i in.]. Białystok 2010 Zespół Szkół Handl.-Ekonom. im. Mikołaja Kopernika ss. 292, nlb. 3, il.
XX–XXI w.

4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)

390. DEREŃ Edward: Kształcenie nauczycieli w Polsce w seminariach nauczycielskich i liceach pedagogicznych (1918–1970). Mysłowice 2010 Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagog. im. Kardynała Augusta Hlonda ss. 350, il. Górnośląska Wyższa Szkoła Pedagog. im. Kardynała Hlonda w Mysłowicach.

391. WSPOMNIENIA i galeria serdeczna. Wymyślin w pamięci nauczycieli i wychowanków z pełnym ich wykazem (1867–1969). Wybór, wstęp i oprac. Mirosław Krajewski. Rypin 010 Wszechnica Edukacyjna i Wydawnicza „Verbum” ss. 165, il.
Zakład Kształcenia Nauczycieli.

5. Szkoły wyższe

Akademia Ekonomiczna w Poznaniu

392. ZŁOTA księga 80-lecia Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Zespół aut. Krzysztof Pikoń [i in.]. Gliwice 2006 Mastermedia; Helion ss. 178, XLIII, il.
Słownik biograficzny pracowników naukowych.

Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu

393. GRZELAK Elżbieta: Dzieje Archiwum Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu w latach 1947–2007. Rola i zadania. *Nauki Humanistyczne*. [Nr] 12: 2008 s. 176–185, sum.

Akademia Górniczo-Hutnicza

394. BARCHAŃSKI Bronisław: Czy powstania śląskie wpłynęły na rozwój Akademii Górniczej w Krakowie? Próba oceny współpracy Akademii Górniczej i Górnego Śląska będącej wynikiem zwycięskich powstań śląskich. Kraków 2010 Fund. dla Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica ss. 90, il.

395. KATEDRA Mineralogii, Petrografii i Geochemii Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie 1919–2009. Red. Tadeusz Ratajczak, Andrzej Skowroński, Tadeusz Szydłak. Kraków 2009 Wydaw. Nauk. Akapit ss. 168, il. Katedra Mineralogii, Petrografii i Geochemii AGH.

396. ONI też studiowali w AGH. Inżynierowie – artyści i... Życiorysy niekonwencjonalne. Oprac. Ewa Postawa, Anna Chadaj. Kraków 2010 Stow. Wychowanków Akad. Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica ss. 187, il. + CD.

Katalog wystawy zorg. z okazji jubileuszu 65-lecia Stow. Wychowanków AGH, XX w.

Akademia Medyczna w Lublinie

397. TO my. Pierwsi studenci Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – rok 1950. Red. Ludwik Kowieski, Stanisław Żelazny. Warszawa-Lublin 2010 Nacz. Rada Pielęgniarek i Położnych; Akad. Medyczna im. prof. Feliksa Skubiszewskiego ss. 278, il.

Treść: Słowo wstępu s. 15–16; Władze Akademii Medycznej w Lublinie w latach 1950–1955 s. 17–20; Spis profesorów i wykładowców Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – rocznik absolwentów – lekarzy – 1950–1955 s. 21–27; Grupy studentów pierwszego roku – 1950–1955 s. 29–38; Lista lekarzy, byłych studentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie z lat 1950–1955, którzy uzyskali stopień naukowy doktora medycyny lub doktora nauk medycznych s. 39–41; Lista doktorów medycyny lub doktorów nauk medycznych – byłych studentów z lat 1950–1955, którzy uzyskali stopień naukowy docenta lub doktora habilitowanego na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Lublinie s. 43–45; Lista profesorów uczelni z absolwentów naszego roku – 1950–1955 s. 47–49; Nasi profesorowie i wykładowcy – 1950–1955 – biogramy s. 51–97; To my pierwsi studenci Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – rok 1950 – biogramy s. 99–190; To oni – ci, którzy odeszli – 1955–2010 s. 191–195; Zjazdy koleżeńskie absolwentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1950–1955 s. 197; I Zjazd koleżeński Absolwentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1955–1975. Spotkanie po 20 latach s. 199–200; II Zjazd koleżeński Absolwentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1955–1980 s. 201–202; III Zjazd koleżeński Absolwentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1955–1005. Spotkanie po 50 latach – 25 czerwca 2005 r. s. 203–211; IV Zjazd koleżeński Absolwentów Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1955–2010 s. 213–222; Życie artystyczne absolwentów Wydziału lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1950–1955 s. 223–232; Prace społeczne absolwentów Wydziału lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1950–1955 s. 233–238; Legendy i wspomnienia z przeżyć absolwentów Wydziału lekarskiego Akademii Medycznej w Lublinie – 1950–1955 s. 239–244; Fragmenty naszych spotkań potwierdzone zdjęciami – 1950–1955 s. 245–254; Nasze manifestacje – 1950–1955 s. 255–260; Sport na Akademii Medycznej w Lublinie w latach 1950–1955 s. 261–265; Do woja marsz – 1950–1955 s. 267–272.

Akademia Morska

398. DUDA Daniel: Światowy Zjazd Absolwentów Szkoły Morskiej (14–17.VI.1980). Gdynia 2010 Wydaw. Akad. Morskiej ss. X, 109, il. (Księgi Floty Ojczystej; t. 36).

Zawiera też wspomnienia.

399. SOKOŁOWSKA Małgorzata: 90 lat szkolnictwa morskiego. *Rocznik Gdyniński*. Nr 22: 2010 s. 24–31.

Akademia Obrony Narodowej

400. AKADEMIA Obrony Narodowej. Chlubne tradycje i nowe wyzwania. National Defence University. Glorious traditions and new challenges. Red. merytoryczna Stanisław Zajs, Marek Szewczyk; tł. Dariusz Jankowski. Warszawa 2010 AON ss. 47, nlb. 1, tabl. 36, il.

Tekst równol. pol., ang.

401. PŁACZEK Janusz: 20 lat Akademii Obrony Narodowej. Od Instytutu Ekonomiki Obrony do Instytutu Logistyki. *Zeszyty Naukowe AON*. [R. 21]: 2010 nr 3 s. 116–130, sum.

402. ZAJAS Stanisław, Szewczyk Marek: XX-lecie Akademii Obrony Narodowej (1990–2010). *Zeszyty Naukowe AON*. [R. 21]: 2010 nr 2 s. 7–20, sum.

Akademia Teologii Katolickiej

403. NOSZCZAK Bartłomiej: Okoliczności utworzenia Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie 1954 r. *Glaukopis*. Nr 15/16: 2009 s. 206–237.
Zawiera też dokumenty.

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

404. [CZTERDZIEŚCI] 40 lat minęło... Wydziałowi Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Zjazd absolwentów z okazji 40-lecia Uczelni, 11–12 września 2010 r. Red. Teresa Jaślikowska-Sadowska. Biała Podlaska 2010 AWF J. Piłsudskiego w Warszawie. ZWWF ss. 484, il. Akad. Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Zamiejscowy Wydz. Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej.

Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach

405. CZTERDZIESTOLECIE Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach. Red. nauk. Mirosław Ponczek. Katowice 2010 Wydaw. Akad. Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki ss. 498, il. Akad. Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Treść: Socha Stanisław: 40 lat AWF Katowice w służbie kultury fizycznej s. 5–15; Ponczek M.: Wstęp s. 17–18; Małolepszy Eligiusz, Drozdek-Małolepsza Teresa: Rys historyczny uczelni s. 19–43; Jednostki organizacyjne uczelni s. 45–132; Sraga Monika: Geneza kształcenia kadr kultury fizycznej (1952–1957) s. 133–138; Sraga M.: Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego w Katowicach i jej rozwój do 1978 roku s. 139–146; Sraga M.: Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach w pierwszych latach transformacji ustrojowej 1979–1999 s. 147–152; Sraga M.: Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach w ostatnim dziesięcioleciu 2000–2010 s. 153–199; Sraga M.: Działalność katowickiej Akademii Wychowania Fizycznego oraz skuteczność wybranych form w dziejach uczelni s. 201–224; Maciąg Justyna: Doskonalenie jakości kształcenia w AWF w Katowicach s. 225–236; Kocój Henryk: Zarys dziejów katowickiej Akademii Wychowania Fizycznego w świetle relacji prasowych w pierwszym dwudziestolecu 1970–1990 s. 237–389; Golis Jan, Rutkowska Mirosława, Chmielewska Marta: Bilans uczelnianych i studenckich kontaktów zagranicznych katowickiej Akademii Wychowania Fizycznego w sferze nauki s. 391–400; Ponczek M.: Medaliści olimpijscy – absolwenci i studenci Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach s. 401–415; Socha Stanisław: Zarys historii klubu Akademickiego Związku Sportowego Akademii Wychowania Fizycznego Katowice w rozwoju Uczelni s. 417–428; Dane dotyczące monografii z okazji 40-lecia uczelni s. 429–430; Baran Katarzyna: Czterdziestolecie działalności Biblioteki Głównej Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach s. 431–451; Zabielski Zbigniew: Zespół Pieśni i Tańca „Trojak” Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach s. 452–455; Ślężyński Jan: Działalność Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej 1970–2009 s. 456–462; Doktorzy Honoris Causa: Borysiuk Zbigniew: Zbigniew Czajkowski s. 463–474; Juras Grzegorz: Mark Latash s. 475–481; Bibliografia. Oprac. Jan Golis s. 483–498.

Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

406. KLAMECKI Henryk, Paliga Zdzisław: Wrocławskie obiekty dydaktyczne i sportowe Akademii Wychowania Fizycznego. Historia i terażniejszość. School and sports facilities of the University School of Physical Education in Wrocław. History and present day. Tł. Agnieszka Piasecka. Wrocław 2010 Wydaw. Akad. Wychowania Fizycznego ss. 105, nlb. 3, il.

Tekst równol. pol., ang.; XX–XXI w.

Gdański Uniwersytet Medyczny

407. LUDZIE Akademii Medycznej w Gdańsku. Praca zbiorowa. Pod red. Seweryny Koniecznej. Gdańsk 2010 Gdański Uniw. Medyczny ss. 124, il. Gdański Uniw. Medyczny. (Prace Zakładu Historii i Filozofii Nauk Medycznych. Ser. Biograficzna; t. 8).
Od 1945 r.

Instytut Teologiczny Księża Misjonarzy w Krakowie

408. ROSPOND Stanisław: Z przeszłości ku przyszłości. 100-lecie Instytutu Teologicznego Księża Misjonarzy w Krakowie. (1910–2010). Fot. Michał Grychowski. Kraków 2010 Wydaw. Inst. Teol. Księża Misjonarzy ss. 247, nlb. 1, il.

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

409. SEKŚCIŃSKI Bogdan: Studenci Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego wobec antykościelnej polityki PRL-u (1944–1961). *Saeculum Christianum*. R. 17: 2010 nr 1 s. 107–158, sum.

410. WODZIANOWSKA Irena: Petersburskie korzenie Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie. *Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*. R. 52: 2009 nr 4 s. 95–102, sum.
Pocz. XX w.

Krajowa Szkoła Administracji Publicznej

411. KSAP – XX lat. Red. nauk. Henryk Samsonowicz. Warszawa 2010 Kraj. Szkoła Admin. Publ. ss. 379, il. Kraj. Szkoła Admin. Publ.

Z treści: Czaputowicz Jacek: Wprowadzenie s. 9–20; Gintowt-Jankowicz Maria: Pierwsza promocja s. 23–44; Augustyniak Urszula: Sapere aude s. 65–87; Augustyniak U.: Pro republica emendanda s. 101–123; Nałęcz Tomasz: Eugeniusz Kwiatkowski s. 125–142; Chojnowski Andrzej: Ignacy Paderewski s. 169–176; Reguński Jerzy: Viribus unitis s. 179–193; Rapacki Ryszard: Władysław Grabski s. 195–213; Tygielski Wojciech: Jan Zamoyski s. 215–233; Paczkowski Andrzej: Jerzy Giedroyc s. 235–251; Kunert Andrzej Krzysztof: Jan Nowak-Jeziorański s. 253–276; Garlicki Andrzej: Stefan Starzyński s. 279–298; Szacka Barbara: Stanisław Staszic s. 301–316; Tazbir Janusz: Andrzej Frycz Modrzewski s. 319–333; Samsonowicz H.: Bronisław Geremek s. 335–339; Samsonowicz H.: Jadwiga Andegaweńska s. 341–346; Friszke Andrzej: Józef Piłsudski s. 349–379.

Toż w jęz. ang.: KSAP – 20th anniversary. The National School of Public Administration in Warsaw. Warsaw 2010 ss. 415, il.

Misyjne Seminarium Duchowne Księża Werbistów

412. BRZOZOWSKI Janusz: Na fundamencie męczenników. Misyjne Seminarium Duchowne Księża Werbistów w Pieniężnie 1948–2008. Pieniężno 2010 Misyjne Seminarium Duchowne Księża Werbistów ss. 134, il.

Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Kaliszu

413. [DWADZIEŚCIA] 20 lat Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Kaliszu. Red. Małgorzata Wrotkowska. Kalisz 2010 Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych ss. 108, nlb. 1, il.

Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Lesznie

414. JĘDRAŚ Alicja: Działalność Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Lesznie w latach 1990–2008. *Rocznik Leszczyński*. T. 10: 2010 s. 121–132.

Niższe Seminarium Duchowne Zgromadzenia Zmartwychwstańców

415. HEBDA Jadwiga: Likwidacja Niższego Seminarium Duchownego Zgromadzenia Zmartwychwstańców w Krakowie w 1952 roku. *Zeszyty Historyczno-Teologiczne*. Nr 13/14: 2007/2008 [dr.:] 2008 s. 183–214, riass.

Papieski Instytut Kościelny Polski

416. KU pożytkowi Kościoła w Polsce. Księga jubileuszowa z okazji stulecia Papieskiego Instytutu Kościelnego Polskiego w Rzymie 1910–2010. Red. Jan Kopiec [i in.]. Rzym-Opole 2010 Wydaw. i Druk. Św. Krzyża ss. 320, tabl. 46, il.

Z treści: Kośmider Bogusław: „Przepis na świętość” – studenckie lata ks. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzymie s. 31–58; Kopiec J.: Stuletnie dzieje Papieskiego Instytutu Kościelnego Polskiego w Rzymie s. 89–162; Kopiec J.: Rektorzy Papieskiego Instytutu Polskiego w stuleciu jego istnienia s. 165–176; Warso Albert: Księża studenci Papieskiego Instytutu Polskiego w Rzymie w latach 1911–2010 s. 177–209; Paliwoda Andrzej: Bracia ze Zgromadzenia Braci Serca Jezusowego w Papieskim Instytucie Polskim w Rzymie s. 243–248; Dziwisz Stanisław: Jan Paweł II w Polskim Papieskim Instytucie Kościelnym w Rzymie s. 253–255.

Podoficerska Szkoła Zawodowa im. Rodziny Nalazków w Elblągu

417. LEŚNIAK Ireneusz: Nalazki. Rumia 2010 Ireneusz Leśniak ss. 154, il.
Wspomnienia z Podoficerskiej Szkoły Zawodowej im. Rodziny Nalazków w Elblągu, l. 1964–1966.

Politechnika Gdańska

418. STUDIA okrętowe w Politechnice Gdańskiej 1945–2010. Red. Marek Dzida, Miłosz Frąckowiak. Gdańsk 2010 Politech. Gdańska. Wydz. Oceanotechniki i Okrętownictwa ss. 431, il.

Politechnika Łódzka

419. ANEGDOTY i wspomnienia absolwentów z Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej. Zebrał i oprac. Marian Wojciech Szymański; karykatury przygot. Tadeusz Rynkiewicz. Łódź 2010 Agencja „Maga” ss. 223, il.
Antologia wspomnień.

Politechnika Radomska

420. POLITECHNIKA Radomska im. Kazimierza Pułaskiego 1950–2010. Zespół red. Wojciech Błajer (przewodn.), Wojciech Bielawski, Lidia Przyborowska. Radom 2010 Politech. Radomska. Wydaw. ss. 203, il., sum.

Politechnika Śląska

421. BAŁA Wiesław Jan: Początki Politechniki Śląskiej. T. 1–2. Gliwice 2010 Muzeum ss. 864, il., sum., Zsfg. Muzeum w Gliwicach. (Seria Monograficzna; nr 17).

422. WIELKA Księga Jubileuszu 65-lecia Politechniki Śląskiej. Zespół red. Krzysztof Pikoń, Agnieszka Sokołowska, Anna Bajcer. Gliwice 2010 Mastermedia; Helion ss. 450, XX, il. Słownik biograficzny.

Politechnika Wrocławska

423. POLITECHNIKA Wrocławska w mojej pamięci. Zespół red. Ludomir Jankowski [i in.]. Wrocław 2010 Oficyna Wydawnicza Politech. Wrocławskiej ss. 302, nlb. 3, il. Stow. Absolwentów Politech. Wrocławskiej.

Seminarium Duchowne w Sandomierzu

424. KOTKOWSKI Stanisław: Seminarium Duchowne w Sandomierzu w latach 1820–1926. Oprac. i przygot. do dr. Halina Irena Szumił. Sandomierz 2010 Wydaw. Diec. I Drukarnia ss. 560, il.

Seminarium OO. Franciszkanów we Lwowie

425. KRONIKA II. Seminarium OO. Franciszkanów we Lwowie 1928–1934. Przygot. do dr. i opatrzyli przyp. Zdzisław Gogola, Joanna Małocha, Helena Starostecka. Kraków 2010 Wydaw. i Drukarnia Tow. Słowaków w Polsce ss. 249, nlb. 2, il.

Szkoła Główna Handlowa

426. OD Wydziału Handlu Zagranicznego do Kolegium Gospodarki Światowej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Sześćdziesięciolecie 1949–2009. Pod red. nauk. Mieczysława Szostaka. Warszawa 2010 SGH. Oficyna Wydaw. ss. 321, tabl. 50, il.

Z treści: Szostak M.: Tytułem wprowadzenia s. 9–27; Cz. I. Szkice z dziejów Wydziału Handlu Zagranicznego i Kolegium Gospodarki Światowej: Mazur Jolanta: Znaczenie dorobku naukowego i edukacyjnego Wydziału Handlu Zagranicznego dla działalności Kolegium Gospodarki Światowej s. 31–45; Sołdaczuk Józef: Przyczynek do historii Wydziału Handlu Zagranicznego w latach 1949–1980 s. 47–78; Czarna Elżbieta: Zarys historii Wydziału Handlu Zagranicznego w latach 1980–1993 s. 79–98; Starzyk Kazimierz: U źródeł nauki o międzynarodowych stosunkach gospodarczych na Wydziale Handlu Zagranicznego SGPiS s. 99–118; Bąk Henryk: Wkład ekonomistów z Wydziału Handlu Zagranicznego w debatę nad koncepcją transformacji systemowej polskiej gospodarki s. 119–138; Szostak M.: O planie Balcerowicza w skrócie: od narodzin do realizacji s. 139–149; Cz. II. Osiągnięcia naukowe i sylwetki niektórych wybitnych profesorów Wydziału

Handlu Zagranicznego: Misala Józef: Zbigniew Kamecki: współtwórca polskiej nauki o międzynarodowych stosunkach gospodarczych s. 153–163; Całus Andrzej: Kazimierz Libera: światowej sławy teoretyk prawa konsularnego i obrotu osobowego s. 165–170; Kaliński Janusz: Edward Lipiński: zaangażowany ekonomista i niepokorny intelektualista s. 171–179; Freyberg Ewa, Szostak M.: Józef Nowicki: solidny znawca ekonomii rozwoju i historii myśli ekonomicznej s. 181–210; Misala J.: Józef Sołdaczuk: pionier polskiej nauki o międzynarodowych stosunkach gospodarczych s. 211–222; Rosati Dariusz: Paweł Sulmicki: dążenie do racjonalizmu s. 223–233; Sulmicki Jan, Sulmicka Małgorzata: Paweł Sulmicki: wierność głoszonym zasadom s. 235–243; Januszkiewicz Włodzimierz: Ignacy Tarski: twórca warszawskiej szkoły ekonomiki transportu międzynarodowego s. 245–248; Cz. III. Poczet dziekanów Wydziału Handlu Zagranicznego i Kolegium Gospodarki Światowej s. 251–313.

Szkoła Podchorążych Marynarki Wojennej

427. NAWROT Dariusz: Z Torunia do Okehampton. Rzecz o Szkole Podchorążych Marynarki Wojennej historią życia jej komendantów pisana. Gdynia 2010 Wydaw. Akademickie AMW ss. 234, il. Akad. Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte.

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

428. FILAR Tadeusz: Aude aliquid dignum. Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Krakowie w latach 2001–2007 i Krakowska Szkoła Biznesu Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie 2007–2008. Kraków 2009 Krakowska Szkoła Biznesu Uniw. Ekonom. ss. 250, nlb. 6, il.

429. FILAR T.: Z biegiem lat, z biegiem dni... Stowarzyszenia absolwentów w dziejach Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie w latach 1925–2010. Kraków 2010 Fund. Uniw. Ekonom. ss. 224, il.

430. GRABIŃSKI Tadeusz: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. Retrospekcja. Cz. 1: Pracownicy. Kraków 2010 Wydaw. Uniw. Ekonom. ss. 112, il.

431. MARZEC 1968 w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Krakowie. Kraków 2010 Wydaw. Uniw. Ekonom. ss. 39, nlb. 1, il. Uniw. Ekonom. w Krakowie.

Z treści: Chwalba Andrzej: Rok 1968 w świecie. Polski Marzec s. 11–18; Małecki Jan M.: Wydarzenia marcowe w Wyższej Szkole Ekonomicznej w Krakowie s. 19–28.

432. PRZEMÓWIENIA inauguracyjne rektorów Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie z lat 1925–2009. Red. nauk. Roman Niestrój, Piotr Hadrian. Kraków 2010 Wydaw. Uniw. Ekonom. ss. 247, nlb. 1, il.

433. PURCHLA Jacek: Kampus Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. The campus of the Cracow University of Economics. Wyd. 2. zm. i uzup. Kraków 2010 Fund. Uniw. Ekonom. ss. 165, nlb. 1, il.

Tekst równol. pol., ang.; XIX–XXI w.

Wyd. 1 pt. Kampus Akademii Ekonomicznej w Krakowie. The campus of the Cracow University of Economics. Kraków 2006.

Uniwersytet Gdański

434. GRZYBOWSKI Romuald: Kartka z dziejów Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego (1975–2010). *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 170–198.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

435. KRONIKA Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Za lata akademickie 1999/2000–2001/2002 za rektoratu prof. dr. hab. Stefana Jarugi. Red. Iwona Wegner-Maruszewska. Poznań 2010 Wydaw. Nauk. UAM ss. 722, tabl. 2, il.

436. PILARCZYK Zbigniew: Obchody 90. rocznicy powstania uniwersytetu w Poznaniu. *Kronika Wielkopolski*. 2009 nr 3 s. 134–138.
7–10 V 2009 r.

437. SZULAKIEWICZ Władysława: Historia wychowania w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza. Warszawa 2007 Studio Wydawnicze Familia ss. 47, il.
Rec.: Kabacińska Katarzyna, *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 180–181.

438. WOŚ Alojzy: Zarys historii Zakładu Klimatologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Poznań 2010 Bogucki Wydaw. Nauk. ss. 43, nlb. 1.
Po 1945 r.

Uniwersytet Jagielloński

439. CZASY „Solidarności” na Uniwersytecie Jagiellońskim 1980–1989 we wspomnieniach. Rozmawiał Andrzej M. Kobos. Kraków 2010 Wydaw. UJ ss. 316, nlb. 2.
Wywiady z pracownikami UJ.

440. EGIPCI, Grecja, Italia... Zabytki starożytne z dawnej kolekcji Gabinetu Archeologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Praca zbiorowa. Pod red. Joachima Śliwy. Kraków 2007 Księg. Akademicka ss. 351, nlb. 1, il.
Rec.: Kolendo Jerzy, *Archeologia*. [T.] 58: 2007 [dr.:] 2009 s. 218–219.

441. KILAR Małgorzata: Charakterystyka studentów z guberni wileńskiej, kowieńskiej i suwalskiej studiujących na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1860–1918. *Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej*. R. 49: 2009 [dr.:] 2010 s. 61–84, sum.

442. KOWALCZYK Maria: Colligite fragmenta ne pereant. Studia z dziejów Uniwersytetu Krakowskiego w średniowieczu. Kraków 2010 Societas Vistulana ss. 447, tabl. 25, il., sum., rês., Zsfg.

443. KREMER Andrzej: Pedro Ruiz de Moros [ok. 1505–1571] – hiszpański profesor prawa rzymskiego Akademii Krakowskiej w XVI wieku. [W:] *Vetera novis augere*. Studia i prace dedykowane profesorowi Waławowi Uruszczakowi. T. 1. Pod red. Stanisława Grodzkiego [i in.]. Kraków 2010 s. 479–490.

444. MALEC Dorota, Malec Jerzy: Warszawski prawnik Adam Bagniewski i jego starania o Katedrę Umiejętności Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. [W:] *W kręgu nowożytnej i najnowszej historii ustroju Polski*. Księga dedykowana profesorowi Marianowi Kallasowi. Kom. red. Sławomir Godek, Dariusz Makiła, Magdalena Wilczek-Karczewska. Warszawa 2010 s. 221–229.

445. METRYKA czyli Album Uniwersytetu Krakowskiego z lat 1509–1551. Biblioteka Jagiellońska rkp. 259. Wyd. Antoni Gąsiorowski, Tomasz Jurek, Izabela Skierska; przy współpr. Ryszarda Grzesika. Warszawa 2010 Neriton; IH PAN ss. LVIII, 677, tabl. 8, il. PAN. IH.

446. NOWOŻYTNE portrety profesorów Akademii Krakowskiej w zbiorach Collegium Maius. Portraits of professors of the Cracow Academy in the collections of Collegium Maius. Red. Anna Jasińska. Kraków 2010 Universitas ss. 457, nlb. 3, il. (Katalog Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Catalogue of the Jagiellonian University Museum; t. 5).

Tekst równol. pol., ang.

447. OŻÓG Krzysztof: „Utrum Universitas Pragensis sit mater Universitatis Cracoviensis? Czyli o wzorcach korporacyjnych krakowskiej wszechnicy w XV wieku. [W:] Wspólnoty małe i duże w społeczeństwach Czech i Polski w średniowieczu i w czasach nowożytnych. Pod red. Wojciecha Iwańczaka i Janusza Smoluchy. Kraków 2010 s. 59–81.

448. SIEDLARZ Zbigniew: Rola Akademii Krakowskiej w kształtowaniu młodzieży Europy Środkowej w XV wieku. [W:] Europa Środkowa – salon czy przedpokój Europy? Pod red. Adama Krzysztofa Gogacza. Łódź 2010 s. 127–134.

449. SIKORA Katarzyna: Pierwsze kobiety na Uniwersytecie Jagiellońskim. *Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis*. Folia 46: *Studia Politologica*. [T.] 3: 2007 s. 248–267, abstr.

450. TRAKTATY polemiczne wobec judaizmu w kręgu średniowiecznego Uniwersytetu Krakowskiego. Wprowadzenie i katalog kodeksów Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie. Oprac. Dagmara Wójcik. *Studia Judaica*. R. 11: 2008 nr 1 s. 117–159, sum.

451. ZŁOTA Księga Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi. Cz. 2: Historia instytutów. Red. Alicja Zemanek. Kraków 2010 Księg. Akademicka ss. 619, il., sum. (Złote Księgi Uniwersytetu Jagiellońskiego).

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

452. MILEWSKI Dariusz: Pierwsze lata Archiwum Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – organizacja i funkcjonowanie. *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne*. T. 93: 2010 s. 153–161, sum.

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego

453. [CZTERDZIEŚCI] 40 lat uczelni 1969–2009. WSN, WSP, AP, UKW. Kom. red. Józef Banaszak [i in.]. Bydgoszcz 2010 Wydaw. Uniw. Kazimierza Wielkiego ss. 432, il.

Uniwersytet Lwowski

454. INWENTARZ akt wydziałów i studiów Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie do roku 1939. T. 1. Oprac. i podał do dr. Józef Wołczański. Kraków 2009 Wydaw. Nauk. Uniw. Papieskiego Jana Pawła II ss. 296, nlb. 1, tabl. 16, il. (Biblioteka Historyczna Archiwum Metropolii Lwowskiej Obrządku Łacińskiego w Krakowie. Ser. A: Źródła i Materiały; t. 10).

Toż. T. 2. Kraków 2010 ss. 780, nlb. 1, tabl. 20, il. (Biblioteka Historyczna Archiwum Metropolii Lwowskiej Obrządku Łacińskiego w Krakowie. Ser. A: Źródła i Materiały; t. 12).

Toż. T. 3. Kraków 2010 ss. 383, nlb. 1, tabl. 64, il. (Biblioteka Historyczna Archiwum Metropolii Lwowskiej Obrządku Łacińskiego w Krakowie. Seria A: Źródła i Materiały; t. 13).

455. REDZIK Adam: Wydział Prawa Uniwersytetu Lwowskiego w okresie Drugiej Rzeczypospolitej i w czasie II wojny światowej – wybrane zagadnienia. *Prace Komisji Historii Nauki PAU*. T. 10: 2010 s. 111–152, sum.

Uniwersytet Łódzki

456. KOŁODZIEJ Karolina, Kronenberg Maciej: Zabytkowe przestrzenie Uniwersytetu Łódzkiego. Przewodnik. Łódź 2010 Primum Verbum ss. 125, il.

457. [SIÓDMY] VII Zjazd Absolwentów Studiów Ekonomicznych i Socjologicznych w Łodzi, 4–7 czerwiec 2009 r. 20 lat Stowarzyszenia. Łódź 2009 Kwadrat s. 460, il. + dysk optyczny (CD-ROM). Uniw. Łódzki. Stow. Absolwentów Studiów Łódzkiego Ekonomicznego i Socjologicznego Ośr. Akademickiego, Wydż. Ekonom.-Socjologiczny Uniw. Łódzkiego, Wydż. Zarządzania Uniw. Łódzkiego.

Rec.: Nartowicz-Kot Maria, *Rocznik Łódzki*. T. 56: 2009 s. 255–257.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

458. GAŁASZEWSKA-CHILCZUK Dorota: Nowa inteligencja bez matury. Przypadek Studium Przygotowawczego przy UMCS w Lublinie. *Dzieje Najnowsze*. R. 42: 2010 [nr] 2 s. 123–138, sum.

Lata 1945–1953.

459. GAŁASZEWSKA-CHILCZUK D.: Partyjne zasady rekrutacji studentów. Ich efekty na przykładzie lubelskiego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. *Polska 1944/45–1989*. [T.] 9: 2010 s. 155–177.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

460. DEGEN Dorota: Organizacja działalności wydawniczej uniwersytetów w Polsce w latach 1945–1956 na przykładzie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. *Folia Toruniensia*. [T.] 9/10: 2010 s. 67–74, sum., Zsfg.

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

461. [PIĘĆDZIESIĘCIOLECIE] 50-lecie studiów geodezyjnych we Wrocławiu. Wrocław, 1–3 lipca 2010 r. Red. merytoryczny Andrzej Borkowski. Wrocław 2010 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego ss. 167, nlb. 2, il.

Z treści: Powstanie i rozwój Oddziału Geodezji i Urzędzeń Rolnych w Wyższej Szkole Rolniczej we Wrocławiu (1960–1972) s. 9–14; Studia geodezyjne w Akademii Rolniczej (1972–2006) s. 15–20; Studia geodezyjne na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu (od 2006) s. 21–34; Studencki ruch naukowy ma kierunku geodezja i kartografia na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu s. 35–54; Działalność naukowa i rozwój kadry naukowo-dydaktycznej Katedry Geodezji i Fotogrametrii oraz Instytutu Geodezji i Geoinformatyki s. 55–84; Od geodezji urzędzeń rolnych do gospodarki przestrzennej s. 85–104; [Wykaz pracowników i absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu] s. 105–167.

462. WYDZIAŁ Medycyny Weterynaryjnej we Wrocławiu w latach 1945–2010. Praca zbiorowa. Zespół red. Jan Twardoń [i in.]. Wrocław 2010 Wydaw. Uniw. Przyrodniczego ss. 165, nlb. 2, il.

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

463. STALIŃSKI Zbigniew: Katedra Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. W 119. rocznicę utworzenia Katedry Hodowli Zwierząt Domowych i Mleczarstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Szkic historyczny. Kraków 2010 Wydaw. Uniw. Rolniczego ss. 207, nlb. 5, il.

Uniwersytet Szczeciński

464. UNIWERSYTET Szczeciński na przełomie wieków i czasów, 1985–2010. Pod red. Włodzimierza Stepińskiego i Waldemara Tarczyńskiego. Szczecin 2010 Wydaw. Nauk. Uniw. Szczecińskiego s. X, 658, nlb. 2, il. + 1 dysk optyczny (CD-ROM).

Z treści: Puchalski Zbigniew, Włodarczyk Edward: Na drodze do uniwersytetu s. 3–38; Misja Uniwersytetu Szczecińskiego, jego władze i Senat oraz etapy rozwoju s. 41–111; Wydziały uniwersyteckie s. 115–536; Inne jednostki organizacyjne s. 539–636; Organizacje społeczne i młodzieżowe s. 639–658.

Uniwersytet Śląski

465. SIEBEL Jacek: 40 lat Uniwersytetu Śląskiego. Szkic dziejów. Przewodnik po wystawie. Katowice 2008 Muzeum Historii Katowic ss. 61, nlb. 1, il.

Katalog wystawy zorg. w Muzeum Historii Katowic.

466. W 40-LECIE powstania Uniwersytetu Śląskiego – szkolnictwo i nauka na Górnym Śląsku. Red. nauk. Antoni Barciak. Katowice 2009 PAN. Oddz. ss. 624, il., Zsfg.

Materiały z ósmej konferencji nauk., Katowice 17–19 IX 2008 r.

Z treści: Banyś Wiesław: Wprowadzenie s. 10–15; Banyś W.: Einleitung s. 16–21; Samsonowicz Henryk: Idea uniwersytetu w Kulturze Europy s. 27–34; Grzybowski Stanisław: Powstanie Uniwersytetu Śląskiego s. 43–56; Žáček Rudolf: Dvě slezské univerzity: Katowice a Opava v evropské současnosti s. 57–62; Chojecka Ewa: Meandry dziejów czterdziestolecia Uniwersytetu Śląskiego. O pozytkach i zasadzkach uprawiania nauki na Górnym Śląsku s. 63–67; Jirásek Zdeněk: Vědecká spolupráce vysokých škol ve Slezsku při řešení regionálních problémů s. 68–72; Myška Milan: Związki Uniwersytetu Śląskiego z ostrawskim ośrodkiem szkolnictwa wyższego s. 73–77; Szczepański Marek S., Ślęzak-Tazbir Weronika: O dostojęństwie uniwersytetu i jego zagrożeniach. Społeczna rola i misja Uniwersytetu Śląskiego s. 78–89; Szczyпка-Gwiazda Barbara: Architektura według polityki. Modernizm w architekturze gmachów Uniwersytetu Śląskiego s. 90–97; Kozina Irma: Nowe siedziby Uniwersytetu Śląskiego – rzecz o inteligentnych budynkach s. 98–107; Gorzelik Jerzy: „Styl ok. 1800” w architekturze katowickich gmachów Uniwersytetu Śląskiego s. 108–115; Drogoń Andrzej: Polityczne i społeczne uwarunkowania w procesie powstawania szkolnictwa wyższego w Katowicach s. 116–167; Kurpierz Tomasz: Strajki i formy oporu studenckiego na katowickich uczelniach w latach 1980–1989 s. 168–196; Wyrozumski Jerzy: Polska Akademia Umiejętności wobec Śląska w dwudziestoleciu międzywojennym s. 197–208; Herman Zbigniew Stanisław: Misja oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach w górnośląskiej rzeczywistości s. 209–220; Potkowski Edward: Szkoła w społeczeństwie. System szkolnictwa w średniowieczu i u progu wczesnej nowożytności s. 221–236; Żerelik Rościśław: Wrocław jako miejsce zdobywania wiedzy przez mieszkańców Górnego Śląska s. 237–245; Kopiec Jan: Formowanie się szkolnictwa duchownego na Śląsku. Kilka uwag nad studiami teologicznymi Górnoszlązaków we Wrocławiu w XVI–XIX wieku s. 246–258; Barciak A.: Szkolnictwo na Górnym Śląsku w średniowieczu. Zarys problematyki badawczej s. 259–269; Burda Bogumiła: Jan Ignacy Felbiger – osiemnastowieczny reformator szkolnictwa elementarnego na Śląsku i jego wpływ na szkołę ludową w monarchii austriackiej s. 270–291; Fertacz Sylwester: Początki szkolnictwa wyższego na Górnym Śląsku s. 292–306; Nakonieczny Ryszard: Architektura gmachu Akademii Muzycznej w Katowicach – między romantyzmem a pragmatyzmem s. 307–325; Siebel Jacek: Nauczyciele szkoły parafialnej w Bogucicach w świetle metryk parafialnych s. 326–337; Dudała Halina: Szkolnictwo żydowskie w Katowicach w latach 1860–1922 na przykładzie nauczania gimnazjalnego s. 338–356; Lusek Joanna:

Szkolnictwo wyznaniowe i symultanne w Katowicach (1827–1939) s. 357–416; Gołaszewski Janusz: Gimnazjum Realne w Katowicach w latach 1898–1922 s. 417–458; Jedynak Zdzisław: Dzieje Gimnazjum Klasycznego w Katowicach w latach 1871–1922 s. 459–469; Dziwoki Julia: Stowarzyszenia nauczycieli w Katowicach w latach 1922–1939 s. 470–485; Glimos-Nadgórska Anna: Szkolnictwo międzywojennego województwa śląskiego a szkolnictwo ogólnopolskie s. 486–513; Woźniczka Zygmunt: Indoktrynacja szkolnictwa w Katowicach w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych XX w. s. 514–530; Fic Maciej: Ideologizacja średniego szkolnictwa ogólnokształcącego Katowic na tle szkolnictwa górnośląskiego w latach 1945–1956 s. 531–560; Januszewska-Jurkiewicz Joanna: Spór o kierunek wychowania młodzieży szkolnej w latach siedemdziesiątych i na początku lat osiemdziesiątych XX wieku na przykładzie działalności Katowickiej Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego s. 561–599; Urbanowicz Beata: Katowice w szkolnej edukacji historycznej XX wieku s. 600–614.

Uniwersytet w Dorpacie

467. JANICKI Arkadiusz: Prawa i obowiązki studentów uniwersytetu w Dorpacie (Tartu) w świetle przepisów z 1803 roku – teoria i praktyka. *Historia Academica. Z. 2:* 2010 s. 7–72, sum.

468. KASZYC Konstanty: Dorpackie wspomnienia (1837–1842). *Historia Academica. Z. 1:* 2009 s. 213–232.

Uzup.: Trynkowski Jan: Konstanty Kaszyc i jego Dorpackie wspomnienia (1837–1842). *Tamże* s. 205–212.

469. STEGNER Tadeusz: Uniwersytet w Dorpacie a protestantyzm w Polsce. *Historia Academica. Z. 1:* 2009 s. 33–67.

XIX w.

Zawiera też: Członkowie Konwentu „Polonia” – studenci Wydziału Teologii Uniwersytetu w Dorpacie (wg Album Polonorum). Oprac. Jan Trynkowski.

470. TRYNKOWSKI Jan: Towarzystwo Byłych Wychowañców Uniwersytetu Dorpackiego (początki organizacji filisterskiej Konwentu Polonia). *Historia Academica. Z. 1:* 2009 s. 107–145.

Zawiera też dokumenty, m.in. Statut z 1907 r.; Powstało w 1828 r.

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

471. SZEŚĆDZIESIĘCIOLECIE nauki i kształcenia akademickiego w Olsztynie. Pod red. Józefa Górniewicza i Stanisława Achremczyka. Olsztyn 2010 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. 127.

Materiały konferencji, 31 V 2010 r.

Z treści: Górniewicz J.: Wstęp s. 7–10; Krzymowski Tadeusz: Korzenie sukcesu i wizja przyszłości s. 13–22; Górecki Ryszard J.: Nauki o życiu w olsztyńskim środowisku naukowym s. 23–33; Achremczyk S.: Placówki humanistyczne na Warmii i Mazurach s. 35–53; Brym Szczepan: Nauki ścisłe i techniczne w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurski w Olsztynie s. 55–60; Kijowski Janusz: Czy jest w nas jeszcze miejsce na piękno? s. 61–67; Kotwica Jan: Nie róbmy małych planów – one nie mają magicznej siły s. 69–75; Górniewicz J.: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – kraina badań naukowych i kształcenia akademickiego s. 77–88; Głosy w dyskusji s. 91–105.

Uniwersytet Warszawski

472. DOMAŃSKI Juliusz: Na studiach (1947–1951). *Meander. R. 62:* 2007 [nr] 1/2 s. 150–179, somm.

Wspomnienia ze studiów pod kier. Kazimierza Ajdukiewicza oraz Adama Krokiewicza.

473. GRZYWKA Katarzyna: O studiowaniu filologii germańskiej i niderlandzkiej w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego w latach 1991–1996. *Studia Niemcoznawcze*. T. 46: 2010 s. 29–36.

474. GRZYWKA K.: Z dziejów Uniwersytetu Warszawskiego w latach 1915–1939. *Studia Niemcoznawcze*. T. 43: 2009 s. 55–72.

475. KOLAGO Lech: Pięćdziesiąt lat istnienia kierunku filologia germańska na Uniwersytecie Warszawskim po drugiej wojnie światowej. *Studia Niemcoznawcze*. T. 46: 2010 s. 9–10.

Toż w jęz. niem.: Fünfzig Jahre Germanistische Philologie an der Universität Warschau nach dem Zweiten Weltkrieg. *Tamże*, s. 11–12.

476. SAMORZĄD Studencki Uniwersytetu Warszawskiego w latach 1980–1989. (Dokumenty, relacje i inne materiały). Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył Marek Kunicki-Goldfinger. Warszawa 2010 Neriton ss. 626, nlb. 1.

Uniwersytet Wiedeński

477. WIŚNIEWSKA Aleksandra: Dysertacje poświęcone tematyce polskiej, powstałe na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Wiedeńskiego w latach 1872–1937. *Biblioteka*. Nr 14: 2010 s. 53–76, sum.

Zawiera też wykaz dysertacji.

Uniwersytet Wrocławski

478. PAMIĘCI zmarłych profesorów i docentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego 1945–2010. Pod red. Lucyny Lehmann i Marka Maciejewskiego. Wrocław 2010 Uniw. Wrocławski ss. 350, nlb. 2, il.

Wojskowa Akademia Techniczna

479. KAZIMIERSKI Zygmunt: Wojskowa Akademia Techniczna w latach 1951–2001. Warszawa 2010 Wojsk. Akad. Tech. ss. 344, nlb. 2.

Wyższa Szkoła Artylerii

480. WYŻSZA Szkoła Artylerii. Pod red. Jana Marchela. Toruń 2010 Adam Marszałek ss. 271, il. W Toruniu, l. 1947–1956.

Wyższa Szkoła Techniczna w Gdańsku

481. BERNHARDT Katja: Oddział Architektury w dawnej Wyższej Szkole Technicznej w Gdańsku (1904–1945). Struktura, wykładowcy, koncepcje. *Rocznik Historii Sztuki*. T. 35: 2010 s. 115–137, abstr.

Wyższa Szkoła Wojenna

482. WYKORZYSTANIE doświadczeń wojny polsko-ukraińskiej (1918–1918 [!]) w edukacji historyczno-wojskowej słuchaczy Wyższej Szkoły Wojennej w latach 1931–1934. [Wyd.] Jeremiasz Ślipiec. *Przegląd Historyczno-Wojskowy*. R. 11: 2010 nr 2 s. 145–176.

Wyższe Seminarium Duchowne Hosianum

483. KOPICZKO Andrzej: O eksmisji Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w 1962 roku. *Warmińskie Wiadomości Archidiecezjalne*. R. 64: 2009 nr 103 s. 97–143.

Wyższe Seminarium Duchowne w Płocku

484. BIAŁOBRZESKI Tomasz: Wyższe Seminarium Duchowne w statutach i dokumentach XLII Synodu Płockiego. *Studia Płockie*. T. 38: 2010 s. 73–83, rés.
W I. 1987–1991.

485. GÓRALSKI Wojciech: 300 lat Seminarium Duchownego w Płocku – wczoraj i dziś. (Szkic do dziejów). *Studia Płockie*. T. 38: 2010 s. 21–36, somm.

486. GRZYBOWSKI Michał M.: Reformy Seminarium Duchownego w Płocku za czasów biskupów Michała Poniatowskiego, Michała Nowodworskiego i Antoniego J. Nowowiejskiego. *Studia Płockie*. T. 38: 2010 s. 37–43, sum.
XVIII–XX w.

487. WYŻSZE Seminarium Duchowne w Płocku 1710–2010. Red. nauk. Waldemar Graczyk. Płock 2010 Płocki Inst. Wydawniczy ss. 199, il.

488. ZAJĄC Jerzy: Sursum Corda. Czasopismo studentów Wyższego Seminarium Duchownego w Płocku. Cz. 1: Lata 1925–1939. Płock-Sandomierz 2010 Wydaw. Diec. I Drukarnia ss. 287, il., rez., riass., sum. (Z Płockiego Czasopiśmiennictwa Katolickiego; 4).

IV. TEORETYCY WYCHOWANIA I DZIAŁACZE OŚWIATOWI

1. Zbiory życiorysów

489. GRĘDZIK-RADZIAK Agnieszka: Lista polskich nauczycieli z ziem południowo-wschodnich II Rzeczypospolitej, ofiar represji niemieckich w latach 1941–1944. Cz. II B. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 164–207.
Cz. II A. *Tamże*. R. 52: 2009 nr 3/4.

490. PRARAT Waldemar: Słownik biograficzny nauczycieli szkół powszechnych gminy Gorzyce do I połowy XX wieku. Wrzawy-Sandomierz 2007 Wydaw. Diec. i Drukarnia ss. 149, il.

491. SŁOWNIK nauczycieli tajnego nauczania – uczestników ruchu oporu 1939–1945 (województwo kieleckie). Kielce 2010 Wydaw. Pedagog. ZNP ss. 326, il. Zw. Nauczycielstwa Pol. Zarząd Okręgu Świętokrzyskiego w Kielcach.

2. Poszczególne biografie

Balonowa Stanisława Maria

492. WOJTKOWSKA Anna: Stanisława Maria Balonowa [1913–2010] – nauczycielka szkół wołomińskich. *Rocznik Wołomiński*. T. 6: 2010 s. 365–376.

Bażant Zofia

493. NIE przestaliśmy być jej uczniami”. Śp. Zofia Bażant (29 stycznia 1917, Sandomierz – 7 maja 2010, Sandomierz). *Zeszyty Sandomierskie*. R. 16: 2010 nr 30 s. 91–97.

Treść: Pieszcachowicz Jan: Moja profesorka s. 91; Burek Krzysztof: Stawiała wysoko poprzeczkę s. 91–92; Bajkowska Ewa: Będę pamiętać... s. 92–93; Stępień Jerzy: Nasza pani Sorka s. 93–94; Krzemiński Jerzy: Uczeń... i tak już zostanie do końca s. 94–95; Listy do Zofii Bażant [z l. 1963–1988]. Do dr. podał J. Krzemiński s. 96–97.

Bethier Marian

494. GRZĄDZIELSKI Zbigniew: Marian Bethier [ur. 1917] – członek Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. *Almanach Częstochowy*. [T. 23]: 2010 s. 261–262.

Celina Borzęcka, bł.

495. HENSCHKE Eleonora: W stronę pełni człowieczeństwa. Celina Borzęcka pedagog i krzewiciel oświaty 1833–1913. Poznań 2010 Zgromadzenie Sióstr Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa ss. 296, il.

Cholewka Sebastian

496. FIGWER Urszula: Działalność oświatowa i kulturalna mojego dziadka Sebastiana Cholewki, kierownika szkoły Trywiałnej w Bronowicach Małych. *Bronowickie Zeszyty Historyczno-Literackie*. Z. 28: 2010 s. 19–23.

Lata 1883–1909.

Czeżowski Tadeusz

497. SZULAKIEWICZ Władysława: Za przykładem mistrza. Tadeusza Czeżowskiego (1889–1981) służba uniwersytetowi i nauce. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 47: 2010 s. 109–127, sum.

Daszkowski Eugeniusz Andrzej

498. SAWICKI Jan Kazimierz: Kapitan żeglugi wielkiej Eugeniusz Andrzej Daszkowski [ur. 1930] – organizator szkolnictwa morskiego w Szczecinie. [W:] Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów kultury, gospodarki i myśli politycznej. Księga pamiątkowa ofiarowana Marianowi Mroczone w 70.

rocznicę urodzin. Pod red. Macieja Hejgera i Wojciecha Skóry. Słupsk-Pruszcz Gdański 2010 s. 519–541.

Dąbrowski Jan

499. WNEK Jan: Jan Dąbrowski [1890–1965] jako autor podręczników szkolnych. *Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*. R. 55: 2010 s. 299–317, sum.
Do nauczania historii w szkole średniej i powszechnej.

Fulman Marian Leon

500. WALEWANDER Edward: Znaczenie działalności biskupa Mariana Leona Fulmana [1866–1945] dla współczesnej pedagogiki. [W:] Biskup lubelski Marian Leon Fulman, pedagog trudnych dni. Pod red. Edwarda Walewandra. Lublin 2010 s. 203–212.

Garnuszewski Antoni Walerian

501. DUDA Daniel: Kmdr ppor. mgr inż. Antoni Walerian Garnuszewski, pierwszy dyrektor Szkoły Morskiej w Tczewie (1886–1964). *Nautologia*. R. 45: 2010 s. 148–156.

Gębik Władysław

502. FILIPKOWSKI Tadeusz: Władysław Gębik [1900–1986] – współtwórca oświaty polskiej w Niemczech. [W:] Polska i sąsiedzi. Studia z dziejów kultury, gospodarki i myśli politycznej. Księga pamiątkowa ofiarowana Marianowi Mrocze w 70. rocznicę urodzin. Pod red. Macieja Hejgera i Wojciecha Skóry. Słupsk-Pruszcz Gdański 2010 s. 165–174.

Grodecki Karol Józef

503. JAGODZIŃSKI Andrzej Dominik: Karol Józef Grodecki (1925–2000) – nauczyciel, historyk i kolekcjoner. *Rocznik Kolbuszowski*. Nr 10: 2010 s. 279–283.

Gronowski Ludwik

504. GRONOWSKA-SZANIAWSKA Hanna: Ludwik Gronowski [1904–1945] – nauczyciel Liceum Krzemienieckiego. [W:] W dwusetną rocznicę urodzin Juliusza Słowackiego. Kom. red. Jadwiga Kaliszek [i in.]. Krzemieniec-Lublin 2010 s. 170–193.

Grzywnowicz Stanisław

505. ŻAK Zdzisław: Stanisław Grzywnowicz [1894–1966] – nauczyciel tajnego nauczania na tle dziejów wsi miechowskiej. Kraków-Czernichów 2007 Staraniem aut.; Wydaw. EJB ss. 72, il.

Gudel Joachim

506. DOMAGAŁA Jarosław: Prof. dr Joachim Gudel [1927–2002] – pedagog Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Kutnie w latach 1962–1969. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 13: 2009 s. 315–328.

Jabłoński Daniel Ernest

507. DANIEL Ernest Jabłoński [1660–1741]. Rektor gimnazjum w Lesznie (1686–1691). Materiały z sesji naukowej. Pod red. Alojzego Koniora. Wyd. 2 popr. Leszno 2010 Leszczyńskie Tow. Kulturalne; Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego ss. 52, il. Leszczyńskie Tow. Kulturalne w Lesznie; Państw. Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego.
Wyd. 1. 1990.

Jędrzejewicz Janusz

508. STELMASIAK Izabela: Polityczna i pedagogiczna aktywność Janusza Jędrzejewicza na emigracji (1939–1951). *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 33–62, sum.

Kahl Eugeniusz

509. GAŚIEWSKI Włodzimierz: Nauczyciele związkowcy Ziemi Mieleckiej. Eugeniusz Kahl (1912–1985). *Mieleskie Zapiski*. Nr 9/11: 2006/2008 [dr.:] 2009 s. 123–125.

Kawa Władysław

510. GAŚIEWSKI Włodzimierz: Władysław Kawa (1891–1940) nauczyciel i oficer WP zamordowany w Katyniu. *Mieleskie Zapiski*. Nr 9/11: 2006/2008 [dr.:] 2009 s. 65–66.

Kociołek Julian

511. KRUCZEK Maria: Julian Kociołek (1930–2008). *Rocznik Sądecki*. T. 38: 2010 s. 539–541.

Kostecki Mikołaj

512. DUDA Daniel: Doc. dr inż. Mikołaj Kostecki, rektor Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni (1924–2009). *Nautologia*. R. 45: 2010 s. 176–177.

Kupisiewicz Czesław

513. EDUKACJA narodowym priorytetem. Księga jubileuszowa w 85. rocznicę urodzin profesora Czesława Kupisiewicza. Rada red. Kazimierz Denek [i in.]. Sosnowiec 2009 Oficyna Wydawnicza „Humanitas”. Wyższa Szkoła Humanitas ss. 257, il. (Wielkie Postaci Zagłębia).

Z treści: Banach Czesław: Myśli profesora Czesława Kupisiewicza o reformowaniu edukacji s. 29–33; Kaczmarczyk Michał: Zmiany w szkolnictwie wyższym w Polsce w okresie transformacji systemowej s. 85–99; Kaczor Stanisław: Profesor Czesław Kupisiewicz – Człowiek wielowymiarowy s. 100–106; Lewowicki Tadeusz: Profesor Czesław Kupisiewicz spostrzegany z bliska, czyli szkic do portretu Jubilata s. 149–157; Malach Josef: Wpływ dzieła pedagogicznego Profesora Czesława Kupisiewicza na rozwój czeskiej pedagogiki s. 158–167.

Lutosławski Wincenty

514. WINCENY Lutosławski 1863–1954. Materiały z Posiedzenia Naukowego PAU w dniu 19 listopada 2004 r. Red. t. Rita Majkowska, Elżbieta Fiałek. Kraków 2010 PAU ss. 148, tabl. 33, il., sum. PAU. Archiwum Nauki PAN i PAU. (W Służbie Nauki; nr 16).

Z treści: Kramarz Henryka: Idea wychowania narodowego w poglądach Wincentego Lutosławskiego s. 81–95; Biliński Piotr: Między sympatią a antagonizmem – o współpracy Wincentego Lutosławskiego z Polską Akademią Umiejętności i Uniwersytetem Jagiellońskim s. 97–125.

Maciąga Mirosław

515. GAŚIEWSKI Włodzimierz: Maciąga Mirosław (1932–1993). Miłośnik Ziemi Mieleckiej, dr nauk humanistycznych, nauczyciel, historyk, dziennikarz. *Mieleckie Zapiski*. Nr 9/11: 2006/2008 [dr.:] 2009 s. 154–183.

Majchrowicz Franciszek

516. WAŁĘGA Agnieszka: Franciszek Majchrowicz (1858–1928) – pedagog i historyk wychowania. Kilka uzupełnień do biografii. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 103–116, sum.

Meissner Andrzej

517. POTOCZNY Jerzy: Jubileusz profesora Andrzeja Meissnera. *Biuletyn Historii Wychowania*. [Nr] 25: 2009 [dr.:] 2010 s. 141–144.

70-lecie urodzin, 45-lecie pracy, czerwiec 2008 r.

Milke Waław

518. DRUH. Piękne życie Waławy Milke [1914–2008]. Kom. red. Grażyna Rybicka [i in.]. Płock 2010 Stow. Przyj. Harcerskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Dzieci Płocka”; Studio Jeden ss. 159, nlb. 1, il., rês., rez., sum., streszcz. w jêz. chińskim, Zsfg.

Toż. Wyd. 2 uzup. Płock 2010 ss. 169, nlb. 3, il.

Treść: Piękne życie – biografia s. 9–33; Fotografie i dokumenty s. 35–98; Smakujmy wspomnienia członków zespołu s. 99–138; Smakujmy wspomnienia przyjaciół s. 139–151.

Mniszkówna Helena

519. SZCZĘŚNIAK Henryk: Działalność społeczna i kulturalno-oświatowa Heleny Mniszkówny na Ziemi Łukowskiej w latach 1910–1920. [W:] Helena Mniszkówna [1878–1943]. Materiały z sesji zorganizowanej z okazji setnej rocznicy przybycia pisarki na Ziemię Łukowską, 26 maja 2010. Zespół red. Agnieszka Szaniawska, Cezary Miazek, Grzegorz Osiał. Łuków 2010 s. 16–24.

Nekrasz Władysław

520. BARAŃSKA Joanna: Harcmistrz Władysław Nekrasz (07.10.1893-04.1940). *Rocznik Historii Harcerstwa*. [T.] 6: 2010 s. 169–180.

Niedbalski Tadeusz

521. NIEDBALSKA Grażyna: Tadeusz Niedbalski (1910–1993). Sędzia, działacz ludowy, nauczyciel, adwokat. *Palestra*. R. 55: 2010 nr 3 s. 168–172.

Nowodworski Bartłomiej

522. KROWICKI Stanisław Ludwik: Barwna postać polskiego szkolnictwa XVII wieku. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 1/2 s. 231–234.
Bartłomiej Nowodworski (ok. 1552–1625).

Reimschüssel Julian

523. MATEJKO Zbigniew: Pedagog i twórca. O Julianie Reimschüsslu [1908–1984]. *Almanach Kęcki*. [T.] 14: 2010 s. 150–52.

Sędzicka Małgorzata

524. PATOK Adam: O wiejskiej nauczycielce z Rekownicy. *Kościerskie Zeszyty Muzealne*. [Z.] 4: 2010 s. 123–130.
Małgorzata Sędzicka z d. Patock (1914–1983).

Sękowska Zofia

525. ŻMICHROWSKA Maria J.: Zofia Sękowska [1924–1997]. *Przegląd Historyczno-Oświatowy*. R. 53: 2010 nr 3/4 s. 214–220.

Sleńdziński Ludomir

526. BIAŁKIEWICZ Andrzej: Ludomir Sleńdziński 1889–1980 – pierwszy rektor Politechniki Krakowskiej. Tł. Katarzyna Mroczkowska-Brand. Kraków 2009 Politech. Krakowska im. T. Kościuszki; Muzeum Politech. Krakowskiej ss. 74, nlb. 4, il. (Biuletyn Muzeum Politechniki Krakowskiej; nr 1 (6) 2009).

Tekst równol. pol., ang.

Staszic Stanisław

527. STANISŁAW Staszic [1755–1826] twórca polskiego wyższego szkolnictwa technicznego. Sympozjum, Kielce, 28 czerwca 2010 r. Red. Stanisław Meducki. Kielce 2010 Wydaw. Politech. Świętokrzyskiej ss. 117, il.

Treść: Adamczak Stanisław: Przedmowa s. 5–6; Meducki S.: Słowo wstępne s. 7–8; Zych Włodzimierz: Dlaczego Stanisław Staszic jest nam tak bliski i współczesny? s. 9–22; Wójcik Zbigniew J.: Stanisława Staszica koncepcja ulokowania Szkoły Akademiczno-Górnicznej w Kielcach s. 23–31; Szczepański Jerzy: Szkoła Akademiczno-Górnicza w Kielcach na tle staszicowskich koncepcji szkolnictwa wyższego s. 33–43; Adamczyk S.: Szkoła Akademiczno-Górnicza w Kielcach (1816–1827) na tle szkolnictwa technicznego w Europie s. 45–76; Wróbel Czesław: Między dobrem i złem – implikacje jansenizmu oraz deizmu w poglądach Stanisława Staszica s. 77–91; Uliński Maciej: Stanisław Staszic, do jakiego wracamy s. 93–102; Główna Jan: Patriotyczne tradycje staszicowskie w Kielcach s. 103–108; Meducki S.: Wyższe szkolnictwo techniczne w regionie świętokrzyskim s. 109–116.

Stroband Henryk

528. MAŁŁEK Janusz: Henryk Stroband (1548–1609). Reformator i współtwórca Gimnazjum Akademickiego w Toruniu. *Echa Przeszłości*. [T.] 11: 2010 s. 63–68, sum.

Szczerska Janina

529. MACHALEK Małgorzata: Janina Szczerska [1897–1981] – nauczyciel i wychowawca w trudnych czasach. [W:] Szczecin – historię tworzą ludzie. Druga konferencja edukacyjna, 11 XII 2009 r. Pod red. Katarzyny Rembackiej. Szczecin 2010 s. 149–170.

Szczurek Jerzy

530. FIEDOR Magdalena: Jerzy Szczurek [1892–1941] – nauczyciel i redaktor „Zarania Śląskiego”. [W:] Przemiany kulturowo-oświatowe i społeczne na pograniczu. Studia, materiały i szkice – w 100-lecie „Zarania Śląskiego”. Pod red. Wiesławy Korzeniowskiej, Urszuli Szuścik i Andrzeja Murzyna. Katowice 2010 s. 214–217.

Tomiński Edward

531. GÓRNA Wiesława: Nasz nauczyciel. Przemęt 2010 Wydaw. Gm. Ośr. Kultury ss. 76, il. Edward Tomiński (1904–1940).

532. DAWID Łucja: Jana Żebroka [1883–1965] działania pisarskie na użytek szkoły górnośląskiej. *Śląskie Miscellanea*. T. 22/23: 2009/2010 [dr.:] 2010 s. 43–56, Zsfg.

V. DZIEJE OŚWIATY POZASZKOLNEJ

1. Oświata dorosłych

533. Trzydzieści pięć] 35 lat glob ziemski wciąż dla nas się kręci... Praca zbior. pod red. Krystyny Bielowskiej. Warszawa 2010 Uniw. Trzeciego Wieku im. H. Szwarc ss. 248, il. Uniw. Trzeciego Wieku im. Haliny Szwarc w Warszawie przy Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego.

Uniw. Trzeciego Wieku im. Haliny Szwarc w Warszawie.

2. Biblioteki

534. ANTCZAK Mariola: Biblioteka szkolna a przygotowanie uczniów do samokształcenia w świetle aktów legislacyjnych z lat 1945–1982. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum*. [Vol.] 15: 2010 s. 207–237, sum.

535. KOSMAN Janina: Dawna biblioteka szkolna i jej pracownicy czyli bez belferskiej ciasnoty. [W:] Szczecin – historię tworzą ludzie. Druga konferencja edukacyjna, 11 XII 2009 r. Pod red. Katarzyny Rembackiej. Szczecin 2010 s. 109–121.

536. KRASOŃ Józefa: 60 lat Biblioteki Pedagogicznej w Mielcu (1947–2007). *Mieleckie Zapiski*. Nr 9/11: 2006/2008 [dr.:] 2009 s. 80–93.

537. WASZKIEWICZ Maria: Działalność kulturalno-oświatowa Biblioteki Publicznej gminy Wejherowo im. Aleksandra Labudy w Bolszewie w latach 1990–2010. Wejherowo-Bolszewo 2010 Urząd Gm. Wejherowo; Bibl. Publ. Gm. Wejherowo im. Aleksandra Labudy ss. 121, nlb. 1, il. (Biblioteczka Gminy Wejherowo; t. 13).

VI. DZIEJE RUCHU NAUCZYCIELSKIEGO

1. Opracowania ogólne i monografie

538. BIELSKA Magdalena: Powstanie i rozwój NSZZ „Solidarność” na UMCS w latach 1980–1989. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sec. F: Historia*. Vol. 65: 2010 [nr] 1 s. 95–116, sum.

539. EKIEL-JEŻEWSKA Maria L.: Odnalezione akta Biblioteki Oddziału Powiatowego ZNP w Mińsku Mazowieckim. *Rocznik Mińskomazowiecki*. Z. 18: 2010 s. 124–135.

Z l. 1905–1951; depozyt w Muzeum Ziemi Mińskiej.

540. EKIEL-JEŻEWSKA M. L.: W Muzeum Ziemi Mińskiej ożyją przedwojenne tradycje polskich nauczycieli. *Rocznik Mińskomazowiecki*. Z. 18: 2010 s. 190–196.
Z lat 30. XX w.

541. JANKOWSKA Jadwiga: 50-lecie mieleckich nauczycieli Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP. *Mieleckie Zapiski*. Nr 9/11: 2006/2008 [dr.:] 2009 s. 117–122.
Lata 1958–2008.

542. RUCZKO Zdzisław: Związek Nauczycielstwa Polskiego w Suwałkach. Słobódka 2010 Mirosław Basiewicz ss. 115, il.
XX w.

543. „SOLIDARNOŚĆ” Uniwersytetu Jagiellońskiego 1980–1989. Wybór dokumentów. Wstęp i oprac. Tomasz Gąsowski i Adam Roliński. Kraków 2010 Księg. Akademicka; Fund. Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ss. nlb. 2, XVI, 766, nlb. 2, tabl. 16, il. (Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego; t. 38).

544. WORZAŁA Elwira: Pomorski oddział Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich z siedzibą w Gdyni. *Rocznik Gdynski*. Nr 22: 2010 s. 215–220.
Od 1994 r.

2. Pamiątniki nauczycieli

545. CICHY Stanisław: Wspomnienia z Jurgowa. *Prace Pienińskie*. T. 20: 2010 s. 289–298.
Wspomnienia nauczyciela z pracy kierownika szkoły i internatu w l. 1947–1951.

546. CZERNECKI Roman: Z Krzemieńca, Borysławia... Wyd. 2. Warszawa 2010 Pax ss. 268, nlb. 4, il.
Wspomnienia nauczyciela (1904–1986) z pracy w Krzemieńcu, Borysławiu, Kielcach, Kętach oraz działalności konspiracyjnej w latach wojny.
Wyd. 1. 1998.

547. [GALAS Władysław]: Władysław Galas zesłaniec ze Stalinogorska. [Wyd.] Anna Galas. *Rocznik Przemyski*. T. 46: 2010 z. 4 s. 201–216.
Wspomnienia nauczyciela (1923–2007) z okupacji w Nagoszynie, obozu pracy w Pustkowie, działalności w AK, aresztowania przez Rosjan, pobytu w łagrze w Stalinogorsku oraz powrotu do kraju w 1945 r.

548. KOWALSKI Bohdan: Obrazy pamięci. Stargard Szczeciński 2010 Lukka ss. 212, il.
Wspomnienia nauczyciela, działacza kulturalnego i filmoznawcy opisujący realia życia w Stargardzie Szczecińskim po 1945 r.

549. MROZEK Ryszard Marian: Historia jednego życia. Tolkmicko 2010 Radwan ss. 162, nlb. 4, il.
Wspomnienia mieszkańca Cegłowa ze służby w AK, zesłania na Syberię, powrotu po wojnie do domu i pracy nauczyciela.

550. ORACKI Tadeusz: Moje życie i praca na Warmii i Mazurach w latach 1945–1964. *Okolice Ostródy*. [T.] 1: 2009 s. 141–156.
Wspomnienia ur. w 1930 r. historyka literatury i kultury z nauki w LO w Ostródzie, a następnie po studiach pracy w zakładach kształcenia nauczycieli w Szczytnie i Ostródzie (1953–1970).

551. PAJKA Stanisław: „Na drogach życia”. Ostrołęka 2010 Zw. Kurpiów ss. 224, il.
Wspomnienia nauczyciela z działalności kulturalno-oświatowej i regionalistycznej na Kurpiowszczyźnie, od l. 50. XX w.

552. ZIÓLEK Jan: Kryptonim „Pedagog” i „Zlikwidowani”. Związek Bojowników o Wolność – tajna organizacja niepodległościowa nauczycieli z Łowicza. Moje wspomnienia. Lublin 2009 TN KUL Jana Pawła II ss. 146, il. TN KUL Jana Pawła II. (Źródła i Monografie; 354).

VII. ORGANIZACJE MŁODZIEŻOWE

1. Harcerstwo

553. BARAN Adam F.: W cieniu „Solidarności”. Harcerstwo „niepokorne” i niezależne w Polsce 1980–1990. [W:] NSZZ „Solidarność” 1980–1989. T. 7: Wokół „Solidarności”. Pod red. Łukasza Kamińskiego i Grzegorza Waligóry. Warszawa 2010 s. 331–357.

554. BIELECKI Andrzej: Dzieje Harcerskiej Drużyny Pożarniczej przy Szkole Podstawowej nr 4 w Kutnie. *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 14: 2010 s. 419–424.
Lata 1960–1972.

555. BÖHM Tadeusz: Działalność Wojskowych Kręgów Instruktorskich w Chorągwi Wielkopolskiej ZHP (1960–1990). Poznań 2010 Media-Expo Wawrzyniec Wierzejewski ss. 51, nlb. 3, tabl. 38, il.

556. CHOJNACKA Grażyna: 25-lecie Kręgu Instruktorskiego „Dębowego Liścia” im. Olgi i Andrzeja Małkowskich (1982–2006). *Kutnowskie Zeszyty Regionalne*. T. 13: 2009 s. 487–496.
Kalendarium.

557. CIEPIELSKI Zygmunt: Pionkowskie harcerstwo w latach 1925–2000. Pionki 2010 MBP ss. 354, tabl. 139, il. (Pionkowska Seria Wydawnicza).

558. CZOPOWICZ Stanisław: Szczera wola i zniewolenie. Harcerstwo w Polsce 1945–1980. Zarys problematyki ideowej i wychowawczej. Warszawa 2010 Niezależne Wydaw. Harcerskie ss. 633.

559. DWORAKOWSKI Jan: Sto lat harcerstwa na ziemi białostockiej. Białystok 2010 ZHP Chorągiew Białostocka ss. 100, il.

560. ECHA victorii grunwaldzkiej w wychowaniu harcerzy Warmii i Mazur. Materiały z konferencji naukowej, Olsztyn, 24 kwietnia 2010. Pod red. nauk. Haliny Płocha. Olsztyn 2010 ZHP Chorągiew Warmińsko-Mazurska im. Grunwaldu; ElSet ss. 147, nlb. 1, il. ZHP Chorągiew Warmińsko-Mazurska im. Grunwaldu, Katedra Dydaktyki i Historii Wychowania UWM.
Po 1944.

561. GŁUSZEK Zygmunt: Szare Szeregi. Słownik encyklopedyczny. Hasła rzeczowe. Warszawa 2010 Rytm ss. 438, nlb. 1. (Wierni Braterstwu i Służbie).

562. HARCERSKI trop prowadzi w przyszłość. Harcerstwo na ziemi łódzkiej 1910–2010. Wybór, oprac. i red. Agnieszka Kazek. Łódź 2010 Marron Edition; Chorągiew Łódzka ZHP im. A. Kamińskiego ss. 120, il.

563. HARCERSTWO łomżyńskie wczoraj i dziś. Praca zbiorowa. T. 2. Red. Dorota Górską, Elżbieta Prószyńska, Adam Marek Frączek. Łomża 2010 Komenda Hufca Nadnarwiańskiego

ZHP; Stow. Przyj. Harcerstwa Łomżyńskiego ss. 385, nlb. 1, il. Komenda Hufca Nadnarwiańskiego ZHP im. Adama Chętnika w Łomży, Stow. Przyj. Harcerstwa Łomżyńskiego.

Z treści: Żelechowski Ludwik: Moje harcerskie lata s. 11–41; Projekt partnerski „Łączymy pokolenia” s. 43–70; Harcerstwo łomżyńskie za czasów Chorągwi Łomżyńskiej we wspomnieniach s. 71–102; Harcerstwo łomżyńskie na przełomie wieków we wspomnieniach s. 103–125; Działalność programowa hufca w Łomży s. 127–174; Działalność programowa drużyn oraz środowisk harcerek i harcerzy ziem łomżyńskiej s. 233–317.

T. 1. 2008.

564. [HARCERZE]. *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 5/6 s. 3–55, 62–78, 144–171.

Treść: Hausner Wojciech: W służbie Bogu, ojczyźnie i bliźnim. O skautingu. Rozm. przepr. Barbara Polak s. 3–17; Rysak Leszek: Początki harcerstwa s. 18–28; Piątkowski Sebastian: Harcerstwo polskie w okresie okupacji 1939–1945 s. 29–35; Hausner W.: Harcerstwo wobec rzeczywistości PRL s. 36–42; Wołoszyn Jacek: Tajny Związek Harcerstwa Polskiego. Pierwsza Trawnicka Drużyna Harcerska s. 43–48; Kapusta Marcin: Harcerski ruch antykomunistyczny s. 49–55; Jedynek Marek: Związek Wolnego Harcerstwa Polskiego „Szare Polówki” s. 62–71; Podkowiński Tomasz: Od Ruchu Zawiszackiego do Skautów Europy s. 72–78; Kaczorowski Andrzej W.: Autor wiersza „Wszystko, co nasze...” Ignacy Koziński (1882–1964) s. 144–150; Muszyński Wojciech Jerzy: Harcmistrz RP. Stanisław Sedlaczek (1881–1941) s. 151–158; Celińska-Spodar Ewa: „Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę...” Andrzej Romocki „Morro” (1923–1944) s. 159–163; Spalek Iwona, Spalek Robert: Koszmary, które śnią się po nocach. Rys biograficzny Stefani Szantyr-Powolnej s. 164–171.

565. HISTORIA Chorągwi Stołecznej Związku Harcerstwa Polskiego w latach 1956–2006 kandydaci pisana. Zbiór podstawowych dokumentów. T. 1. Red. Adam Czetwertyński, Andrzej Rzychowski. Warszawa 2010 Komisja Hist. Chorągwi Stołecznej ZHP ss. 300.

566. HURAGAN. 60 lat – 1945–2005. Monografia szczeptów harcerek i harcerzy Huragan i Huragan 28 imienia Obrońców Westerplatte w Krakowie. Red. Andrzej Manecki. Kraków 2008 Wydaw. i Poligrafia Kurii Prowincjalnej Zakonu Pijarów ss. 409, il.

Treść: I. Sześćdziesiąt lat „Huraganu” 1945–2005 s. 9–19; II. Działalność „Huraganu” na przestrzeni lat s. 20–42; III. Propozycje szczeptów „Huraganu” w metodyce harcerek i harcerzy s. 46–88; IV. Historia szczeptów „Huraganu” – kalendarium s. 90–122; V. Wspomnienia huraganiarzy s. 124–163; VI. O nas nie przez nas s. 166–173; VII. Z najnowszej historii s. 176–178; VIII. Honorowe godności i odznaczenia „Huraganu” s. 179–181; IX. Ludzie szczeptów „Huraganu” – rozdział otwarty s. 182–193; X. Wypisy z kronik, piosenki, humor s. 194–212; XI. Posłowie s. 213–216; XII. Bibliografia s. 217–220; XIII. Album „huraganiarzy” s. 221–398.

567. JEDYNAK Marek: Związek Wolnego Harcerstwa Polskiego „Szare Polówki” – nieznaną alternatywą dla ZHP. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 6: 2010 s. 63–88.

Założony w 1979 r.

568. JEŻEWSKI Zbysław Kazimierz: Ostatnie ślady 1939–1946. 100 lat harcerstwa polskiego. Ostrów Wielkopolski 2010 Zakł. Wydawniczo-Drukarski Poligrafia ZWD ss. 241, il.

569. KELLER Tadeusz: WODNIK. Akademicki Krąg Harcerski na Politechnice Gdańskiej w latach 1945–1950. *Rocznik Historii Harcerstwa*. [T.] 6: 2010 s. 183–193.

Wspomnienia.

570. KIEWICZ Adam: Zaduma nad stuleciem. *Rocznik Historii Harcerstwa*. [T.] 6: 2010 s. 11–35.

Dzieje harcerstwa polskiego, XX–XXI w.

571. KOSMAŁA Włodzimierz: Zjazdy i zloty harcerek i harcerzy (oprócz organizacji alternatywnych). *Rocznik Historii Harcerstwa*. [T.] 6: 2010 s. 37–118.

Lata 1916–2009.

572. KRAKOWSKI Stanisław: 100-lecie harcerstwa przemyskiego. Przemysł 2010 Stanisław Krakowski ss. 148, nlb. 3, il.

573. KRZANOWSKI Adam: Przez całe życie... (zarys historii harcerstwa w Korczynie 1939–2010). Wyd. 2. zm. i uzup. Krosno 2010 Krośnieńska Oficyna Wydawnicza ss. 152, tabl. 2, il.

Wyd. 1. 2002 pt.: Przez całe życie... (Szkice o życiu i pracy harcmistrzyni Heleny Pelczar i harcmistrzyni Stanisławy Urbanek).

574. LARYSZ Piotr: Działalność konspiracyjna Jana Gdaka w Tajnym Harcerstwie Krajowym w latach 1948–1956. Katowice 2010 Studio Noa Ireneusz Olsza ss. 92, il.

575. ŁYCZKO Maria: Z dziejów „Nieprzetartego Szlaku”. *Rocznik Historii Harcerstwa*. [T.] 6: 2010 s. 131–138.

Dzieje drużyn harcerskich „Nieprzetartego Szlaku”, lata 1958–1988.

576. MAŁSZYCKI Dariusz: Harcerstwo w Gdyni w latach 1956–1959. *Rocznik Gdyni*. Nr 22: 2010 s. 147–161.

577. MAŁSZYCKI D.: Wychowanie wodne w harcerstwie gdyńskim w latach 1945–1989. *Nautologia*. R. 45: 2010 s. 50–59, abstr.

578. MASSALSKI Adam: Generał Józef Haller wobec ruchu harcerskiego. [W:] W kręgu Józefa Hallera. Warszawa-[Mińsk Mazowiecki] 2010 s. 42–59.

579. MEUS Konrad: Wadowicka Drużyna Skautowa imienia Stanisława Żółkiewskiego w latach 1911–1918. W stulecie skautingu i harcerstwa w Wadowicach. *Wadoviana*. Nr 13: 2010 s. 7–51.

580. MILUŚKA-STASIAK Jadwiga: 90 lat temu... Z dziejów opatowskiego harcerstwa. Opatówek 2010 GBP im. Braci Gillerów ss. 41, nlb. 1, il.

581. PIETRZYKOWSKI Marian, Pilarczyk Zbigniew: 50 lat działalności Komisji Historycznej Chorągwi Wielkopolskiej ZHP 1957–2007. Poznań 2007 ZHP – Chorągiew Wielkopolska ss. 139.

582. POWSTANIE harcerstwa i jego udział w walkach o niepodległość i kształt granic odrodzonej Rzeczypospolitej. Materiały z konferencji naukowej odbytej w sali obrad Rady Miasta Krakowa w dniach 18–19 sierpnia 2010 roku. Pod red. Janusza Wojtyczy. Kraków 2010 Komisja Hist. Chorągwi Krakowskiej ZHP ss. 296, nlb. 2, il. Inst. Nauk o Wychowaniu Uniw. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar., Komisja Hist. Chorągwi Krakowskiej ZHP.

Z treści: Wojtycza J.: Wstęp s. 5–6; Lipiec Józef: Czas i przestrzeń wartości harcerskich s. 11–20; Tytko Marek Mariusz: Filozofia Skautingu s. 21–36; Katner Wojciech J.: Wartości obecne w wychowaniu harcerskim, od początku do czasów współczesnych s. 37–49; Mastalski Janusz: Harcerstwo jako antidotum na syndrom uzależnienia cywilizacyjnego s. 50–62; Jaczewski Andrzej: Harcerstwo jako (nie w pełni świadoma) reakcja na rozszczępienie dojrzewania w naszej cywilizacji s. 63–67; Musielak Marek: Sytuacja młodzieży na ziemiach polskich na początku XX w. s. 68–75; Perzanowski Tadeusz: Ewolucja głównych idei przyświecających powstaniu narodowych organizacji skautowych w odradzającej się Rzeczypospolitej Polskiej w stuleciu harcerstwa s. 76–95; Kozimala Irena: Harcerstwo żeńskie w oczach społeczeństwa Galicji Wschodniej s. 96–107; Kowalenko Jolanta-Switlana: Harcerstwo w Tarnopolu s. 108–122; Czownicki Zdzisław: Harcerze sanoccy w walkach o niepodległość Polski (1911–1920) s. 123–138; Stefaniak Ryszard: Harcerstwo częstochowskie w walkach o niepodległość i granice Polski Odrodzonej s. 139–158; Podleśny Władysław: Początki harcerstwa wodnego w latach 1913–1920 s. 159–170; Morawska-Nowak Barbara: Początki harcerstwa w Słupcy i w Kaliszu (na kanwie wspomnień ojca dr. Mariana Morawskiego) s. 171–177; Rembalski Andrzej: Udział harcerstwa kieleckiego w wojnie polsko-sowieckiej 1920 roku s. 178–187; Dąbrowski Stanisław: Harcerze Lubelszczyzny w wojnie polsko-bolszewickiej 1919–1920 s. 188–203; Szeliga-Zahorska Anna: Krakowscy

harcerze w powstaniach śląskich s. 204–214; Szypulska-Kamyk Lucyna: Recepcja idei ruchu wilczęcego w II Rzeczypospolitej s. 215–223; Wojtycza J.: Harcerstwo na forum europejskim od powstania do wybuchu II wojny światowej s. 224–245; Ruta Adam: Sylwetki twórców harcerskiego żeglarstwa na Dalekim Wschodzie s. 246–258; Biedrzycki Wojciech: Udział harcerzy III Sokolej Drużyny Skautowej im. Kazimierza Pułaskiego w wojnach o niepodległość Polski s. 259–266; Raczyńska Maria: Harcmistrz Władysław Kołomołocki (1892–1939) s. 267–285; Jarosińska Małgorzata: Druh Julian Szpunar (1887–1974) i początki ruchu harcerskiego w Rzeszowie s. 286–291; Wójcik Zbigniew K.: Leopold Ungeheuer (1903–1941) s. 292–295.

583. PROTOKOŁY Koła Przyjaciół Harcerstwa w Mikołowie 1932–1939. [Wyd.] Adrian A. Jojko. Mikołów 2010 Adrian A. Jojko ss. 168, il.

584. RĘKOŚ Feliks: Harcerstwo leszczyńskie 1920–1945. Leszno 2010 Leszczyńskie Tow. Kult. ss. 143, nlb. 1, il.

585. RYBLEWSKA-MAREWICZ Katarzyna: „Ojczyzna, nauka, cnota. Jubileuszowa wystawa harcerska 1910–2010”. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 6: 2010 s. 113–122. Kraków, 19 VIII – 7 XI 2010 r.

586. [SOROCZAN Elżbieta, Soroczan Zbigniew]: Harcerstwo na ziemi rybnickiej w latach 1945–1990. Oprac. i red. ... Rybnik 2010 Stow. Ruchu Harcerskiego „Czuwaj”. Krag Rybnik ss. 572, il.

587. STACĆ zawsze wiernie na straży honoru Polski. [Wyd.] Marcin Kapusta. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 6: 2010 s. 29–37.

Dokumenty dot. konspiracyjnego Związku Harcerstwa Polskiego, 1946 r.

588. [STO] 100 lat harcerstwa przemyskiego. Wybór referatów wygłoszonych podczas sesji popularno-naukowych zorganizowanych w Przemysłu w latach 2008–2010 w ramach obchodów jubileuszu Stulecia Harcerstwa. Koncepcja i red. Anna Nowak. Przemysł 2010 AP; Przemyskie Tow. Archiwistyczne „Archiwariusz” ss. 216, il. AP w Przemysłu, Przemyskie Tow. Archiwistyczne „Archiwariusz”.

Treść: Nowak A.: Wprowadzenie s. 5–16; Włodek Leszek Marian: Orleża przemyskie – walka harcerstwa przemyskiego o niepodległość Polski 1908–2008 s. 17–29; Kozimala Irena: Przemyski hufiec harcerek i harcerzy 1920–1944 s. 30–101; Czenczek Józef: Służba Bogu i Polsce – czyli posługa duszpasterska w harcerstwie przemyskim s. 102–122; Błoński Aleksander: „Nieprzetarty szlak” w dziejach harcerstwa przemyskiego w latach 1955–1985 s. 123–133; Włodek L. M.: Początki skautingu i harcerstwa w Przemysłu 1908–1918 s. 134–145; Wybór tekstów źródłowych do początków i walki harcerstwa przemyskiego o niepodległość Polski w latach 1908–1918. Oprac. Maciej Józef Włodek s. 145–212.

589. [STO] 100 lat w mundurze...”. Historia harcerstwa na Ziemi Zawierciańskiej 1917–2010. Zawiercie, 22 maja 2010 roku. Wydanie zbiorowe. Zespół red. Jolanta Dudek [i in.]. Zawiercie 2010 Hufiec Ziemi Zawierciańskiej ss. 557, il.

Z treści: Górny Henryk: Początki i rozwój harcerstwa w latach 1917–1939 s. 7–53; Górny H.: „Wszystko, co nasze, Polsce oddamy...”. Harcerki i harcerze w walce z okupantem w czasie II wojny światowej 1939–1945 s. 54–62; Górny H.: Zaraz po wojnie. Harcerstwo w zawierciańskim w latach 1945–1949 s. 63–75; Związek Harcerstwa Polskiego od Zjazdu Łódzkiego do Złotu w Krakowie na 100-lecie harcerstwa w roku 2010 s. 76–194; Raporty Szczepów s. 195–269; Raporty środowisk s. 270–341; „Instruktorski związny krag”... Kadra instruktorska z lat 1917–2010 s. 342–483; Ci, którzy odeszli... s. 484–510; Wspomnienia z minionych lat s. 511–542.

590. SZULC Tomasz: Materiały źródłowe do dziejów harcerstwa przemyskiego w latach 1908–1950 w zasobie Archiwum Państwowego w Przemysłu. *Rocznik Historyczno-Archiwalny*. T. 21: 2009 [dr.:] 2010 s. 175–182, sum., Zsfg.

591. WAŁEK Bernard: Geneza i charakter działalności duszpasterstwa harcerek i harcerzy przy kościele św. Idziego w Krakowie w latach 1982–1989. Cz. 2. *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 6: 2010 s. 89–111.

Cz. 1. W: Dorobek pedagogiki harcerskiej. Pod red. Janusza Wojtyczy. Kraków 2008.

592. WIRASZKA Robert: Prasa Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej (luty 1989 – sierpień 1999). *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 6: 2010 s. 142–152.

593. WIRASZKA R.: Żywioł wschodni (1989–1994). *Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa*. T. 6: 2010 s. 123–141.
Harcerstwo na Kresach.

594. WOJTYCZA Janusz: Przynależność wojskowa harcerzy w Krakowskiej Chorągwi Męskiej w latach 1920–1926. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*. Folia 76: Studia de Securitate et Educatione Civili. [T.] 1: 2010 s. 143–159, abstr.

595. Z DZIEJÓW „Czarnej Trzynastki”. T. 4: Starsi harcerze 1934/1936. Oprac. red. Michał Najgrakowski. Poznań 2010 Media-Expo Wawrzyniec Wierzejewski ss. 63, il.

Toż. T. 5: Kronika „Czarnej” 1938/1939. Poznań 2010 ss. 75, il.

Toż. T. 6: Kronika Drużyny 13 PDH 1983/1984. Poznań 2010 ss. 81, il.

T. 1. Jest w 2011 r.

596. Z DZIEJÓW harcerstwa na Warmii i Mazurach. Pod red. Haliny Płocha; współpr. Henryk Leśniowski. Olsztyn 2008 Komenda Chorągwi ZHP im. Grunwaldu ss. 70. (Zeszyty Historyczne Chorągwi Warmińsko-Mazurskiej ZHP im. Grunwaldu; 7).

2. Inne

597. ANUSZ Andrzej: Wokół Marszałka. Warszawa 2010 Agencja Wydawnicza i Reklamowa Akces ss. 910, nlb. 1, tabl. 56, il.

Działania Służby Bezpieczeństwa wobec Niezależnego Zrzeszenia Studentów na Uniwersytecie Warszawskim, l. 1980–1989.

598. BAJER Rafał J.: Konferencja naukowa „Młodzieżowe konspiracje antykomunistyczne w Łódzkiem 1945–1953” – Piotrków Trybunalski 3 XII 2009 r. *Dzieje Najnowsze*. R. 42: 2010 [nr] 3 s. 235–236.

599. BARTKOWIAK Przemysław, Koteluk Daniel: Cel: „socjalistyczna mentalność”. Indoktrynacja młodzieży w szeregach OH ZMP na terenie województwa zielonogórskiego. *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 5/6 s. 56–61.

600. BAZIUR Grzegorz: Wierni Polsce niepodległej. Antykomunistyczna konspiracja młodzieżowa w województwie krakowskim w latach 1945–1956. Kraków 2010 Księg. Akademicka; Fund. Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ss. 855, tabl. 16, il. (Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego; t. 39).

601. DOKUMENTACJA niezależnej aktywności studentów w Poznaniu 1980–1989. Teksty, oprac. i red. Mirosław Augustyn [i in.]. Poznań 2007 Stow. Klub NZS ss. 300, il. + Niezależny Biuletyn Studencki, nr 5 ss. 18.

602. DUDA Zygmunt: Pod znakiem Krzyża i Orła Białego. Katolickie organizacje młodzieży męskiej w Opalenicy i okolicy 1906–1950. Opalenica 2007 Parafia św. Mateusza ss. 148.

603. DŻEREN Jerzy: Z działalności programowej Związku Walki Młodych w dziedzinie kultury fizycznej w województwie śląsko-dąbrowskim w latach 1947–1948. [W:] Z dziejów kultury fizycznej w Zagłębiu Dąbrowskim i regionach ościennych. Pod red. Mirosława Ponczka, Sławomira Witkowskiego, Adama Fryca. Sosnowiec 2010 s. 145–160.

604. FUND Yosef: Revolutionaries among orthodox Jews in Poland: the youth organization Tevunah. Gal-Ed. Vol. 22: 2010 s. 45–74 (w części hebr.), sum. s. 160–161.
W l. 1916–1920.

605. GROSS Radosław: A few remarks on research methods and sources to study the history of youth organizations in Poland during the Stalinist period, based on search into the history of the Association of Polish Youth (Związek Młodzieży Polskiej) and the „Service to Poland” Public Organisation (Powszechna Organizacja „Służba Polsce”). [W:] History, archive studies, information science. Methodological issues. Ed. by Krzysztof Narojczyk, Marzena Świigoń, Miron Wolny. Olsztyn 2010 s. 103–114.

606. JAK ZWM z opieką... [Wyd.] Piotr Gontarczyk. *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 12 s. 110–112.
Dokument dot. Związku Walki Młodych na Białostocczyźnie, 1946 r.

607. KARDELA Piotr: Rozpracowanie przez UB i likwidacja Polskiej Organizacji Młodzieży Katolickiej w Nowym Mieście Lubawskim. [W:] Między Drugą a Trzecią Rzeczpospolitą. Studia i materiały z najnowszej historii Polski i powszechnej dedykowane profesorowi Ryszardowi Kozłowskiemu w 70. rocznicę urodzin. Pod red. Ryszarda Sudzińskiego, Mirosława Golona, Marcina Czyżniewskiego. Toruń 2010 s. 133–150.

608. KOZŁOWSKI Tomasz: Niezależne Zrzeszenie Studentów 1980–1989. [W:] NSZZ „Solidarność” 1980–1989. T. 7: Wokół „Solidarności”. Pod red. Łukasza Kamińskiego i Grzegorza Waligóry. Warszawa 2010 s. 237–298.

609. KOZŁOWSKI T.: Władze PRL wobec Niezależnego Zrzeszenia Studentów. „Kryzys restrykcyjny”, październik 1980 – luty 1981. [W:] Czas przełomu. „Solidarność” 1980–1981. Pod red. Wojciecha Polaka [i in.]. Gdańsk 2010 s. 563–573.

610. KSIĘGA Przyjaciół Nauk i Sztuk. Publikacja z okazji jubileuszu XXX-lecia działalności Krakowskiego Młodzieżowego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i Sztuk 1978–2008. Red. Jacek Chmieliński, Beata Misiek. Kraków 2010 Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana ss. 133, nlb. 3, il.

611. KSIĘGA stulecia Korporacji Akademickiej Sarmatia. Red. nac. Krzysztof Wojciech Fornalski. Warszawa 2010 Tow. Tradycji Akademickiej ss. 343, nlb. 1, il.

Treść: Insygnia Korporacji Akademickiej Sarmatia s. 5–14; Michalska Ewa Jolanta: Korporacja Akademicka Sarmatia na tle polskiego ruchu korporacyjnego s. 15–55; Fornalski K. W.: Księga Osiemdziesięciolecia Korporacji Akademickiej Sarmatia – Warszawa 1988 r. s. 57–141; Fornalski K. W.: Korporacja Akademicka Sarmatia w III Rzeczypospolitej s. 143–219; Felietony i wspomnienia s. 221–275; Statut Korporacji Akademickiej Sarmatia s. 277–289; Ryt komerszowy s. 291–303; Członkowie s. 305–343.

612. KULIGOWSKI Janusz: „Próba SiP” jednodniówka Okręgowego Związku Młodzieży Wiejskiej w Mińsku Mazowieckim z 1920 r. *Rocznik Mińskomazowiecki*. Z. 18: 2010 s. 84–118.

613. KURPIERZ Tomasz: Niezależne Zrzeszenie Studentów w województwie katowickim u schyłku PRL (1988–1989). [W:] Upadek systemu komunistycznego na Górnym Śląsku. Wokół przemian 1989 roku w województwach katowickim i opolskim. Pod red. Adama Dziuby i Sebastiana Rosenbauma. Katowice 2010 s. 43–86.

614. LASZCZKOWSKI Michał: Akademickie Korporacje Medyczne na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. [W:] *Szkice z historii medycyny*. Red. Jerzy Supady. Łódź 2010 s. 317–325.
615. LASZCZKOWSKI M.: Początki Związku Polskich Korporacji Akademickich 1915–1922. *Historia Academica*. Z. 1: 2009 s. 147–203.
W aneksie: Ustawa Związku Polskich Korporacji Akademickich z 1917 r. i Statut Związku Polskich Korporacji Akademickich z 1922 r.
616. LASZCZKOWSKI M., Wołęjko Michał: Byli sobie Polesiusze... czyli szkic do dziejów Korporacji Akademickiej Polesia. *Glaukopis*. Nr 15/16: 2009 s. 35–50.
W Wilnie, l. 1925–1939.
617. MASTYKA Andrzej: Belaruski Studencki Saŭz Universitëtu Stëfana Batoryã (1921–1939). *Biuletyn Historii Pogranicza*. Nr 10: 2009 s. 5–18, sum., santr.
618. MATUSIAK Stanisław: Kształtowanie się stanu liczebnego Związku Młodzieży Polskiej w województwie zielonogórskim w latach 1950–1951. [W:] *W kręgu polityki*. Wyd. 2, rozsz. Red. nauk. Adam Iliciów, Robert Potocki, Ryszard Kessler. Zielona Góra 2010 s. 69–72.
619. MEDYCKA Krystyna: Sodalicja Mariańska Studentek Uniwersytetu Poznańskiego na tle dziejów akademickich Sodalicji Mariańskich w Poznaniu 1946–1949. Poznań 2010 Flos Carmeli ss. 55, tabl. 14, il.
620. MIRECKA-LORYŚ Maria: Odszukane w pamięci. Zapiski o rodzinie, pracy, przyjaźni. Cz. 1. Szczecin 2010 Dokument; Kadruk ss. 222, nlb. 1, il.
Wspomnienia m.in. o przedwojennej działalności w Młodzieży Wszepolskiej na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.
621. MISIEJUK Dariusz: „Łączyła nas nienawiść do ZSRR”. Organizacje młodzieżowe w Głubczycach (1946–1955). *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 5/6 s. 93–99.
622. NIEZALEŻNE Zrzeszenie Studentów 1980–1989. Obrazy. Koncepcja, wybór i oprac. materiałów Joanna Dutka, Maciej zakrzewski; teksty wprowadzające do rozdz. Jarosław Szarek. Kraków 2010 IPN-KŚZpNP ss. nlb. 2, 448, il. IPN.
623. NIEZALEŻNE Zrzeszenie Studentów w Krakowie, 1980–1989. Obrazy. Koncepcja, wybór i oprac. materiałów Joanna Dutka, Maciej Zakrzewski; teksty wpraw. do rozdz. Jarosław Szarek. Kraków 2010 IPN-KŚZpNP ss. 160, il. IPN.
Wybór materiałów źródłowych.
624. PACZOSKA-HAUKE Alicja: Antykomunistyczna grupa „Młodzież Walcząca” z Bydgoszczy (1949–1950). *Kronika Bydgoska*. T. 31: 2009 [dr.:] 2010 s. 313–329.
625. PALCZYŃSKI Michał: Działalność Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” na terenie powiatu legnickiego w latach 1948–1955. *Szkice Legnickie*. T. 31: 2010 s. 231–264.
626. POLSKA Akademicka Korporacja Jagiellonia 1910–2010. Red. Michał Laszczkowski. Warszawa 2010 Tow. Tradycji Akademickiej ss. 187.
Z treści: Pieśni oficjalne Polskiej Akademickiej Korporacji Jagiellonia s. 9–10; Cz. I – Historia s. 13–62; Cz. II – Wspomnienia s. 63–126; Cz. III – Ideologia i regulamin s. 127–181; Cz. IV – Członkowie s. 182–185.
627. POPIŃSKA Jolanta, Popiński Krzysztof: Od SKS do NZS. Niezależne Zrzeszenie Studentów we Wrocławiu 1980–2010. Wrocław 2010 Atut – Wrocławskie Wydaw. Oświatowe; Inst. Edukacji Społecznej ss. 513, nlb. 1, tabl. 56, il.

628. PROJEKT ustroju korporacji akademickich. Oprac. Patryk Tomaszewski. *Historia Academica. Z. 2*: 2010 s. 305–317.

Z lat 1916–1917.

629. PROTOKÓŁ ze wspólnego zjazdu komilitonów AK! Arkonii i PAK! Jagiellonii, który odbył się dnia 4 grudnia 1943 r. w Londynie. Oprac. Michał Laszczkowski. *Historia Academica. Z. 2*: 2010 s. 319–351.

630. RZECZPOSPOLITA Akademicka. Działalność młodzieży studenckiej na KUL-u w II Rzeczypospolitej. Red. Mieczysław Ryba. Lublin 2010 Wydaw. KUL ss. 152, tabl. 11, il. KUL. Wydz. Nauk Humanist. Katedra Historii Systemów Polit., Akademicki Klub Myśli Społ.-Polit. Vade-Mecum.

Treść: Ryba M.: Wprowadzenie. Katolicki Uniwersytet Lubelski w walce o oblicze ideowe polskiej młodzieży s. 7–11; Walewander Edward: Religijne stowarzyszenia młodzieżowe na Lubelszczyźnie w okresie międzywojennym s. 15–41; Tomaszewski Patryk: Korporacje akademickie w Lublinie w okresie II Rzeczypospolitej s. 43–62; Rabiński Jarosław: Działalność SKMA „Odrodzenie” na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w okresie II Rzeczypospolitej s. 63–86; Dobrowolski Rafał: Młodzież narodowa na KUL-u – wybrane zagadnienia s. 87–109; Zaporowski Zbigniew, Horoch Emil, Kasprzak Mariusz: Piłsudczykowski organizacje młodzieżowe na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w latach 1927–1939 s. 111–122; Olczak Stanisław K.: Bratnia Pomoc na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim s. 123–131; [Śniechórski Stanisław]: Studenckie wspomnienia filistra Stanisława Śniechórskiego. Wybór i oprac. Tomasz Rowiński s. 135–146; Gajewski Adam Wojciech: Adam Rajmund Gajewski (1909–1972) s. 147–152.

Rec.: Misztal Jacek, *Historia Academica. Z. 2*: 2010 s. 353–357.

631. SADOWSKA Joanna: Cel czy środek? Działalność kulturalna politycznych organizacji młodzieżowych w PRL. [W:] Kultura wysoka, kultura popularna, kultura codzienności w Polsce 1944–1989. Red. Grzegorz Miernik. Kielce 2010 s. 57–70.

632. SADOWSKA J.: Sercem i myślą związani z Partią. Związek Młodzieży Socjalistycznej (1957–1976). Polityczne aspekty działalności. Warszawa 2010 Trio s. 443, nlb. 1. (W Krainie PRL. Ludzie, sprawy, problemy. Rzeczywistość PRL odczytana z akt, dokumentów, zapisów, twórczości).

633. SAMSONOWICZ Zdzisław: Wspomnienia o Straży Akademickiej Politechniki we Wrocławiu. Memoirs of the Academic Guard of the Wrocław University of Technology. Tł. na jęz. ang. Anna Tyszkiewicz. Wyd. 3 popr. i rozsz. Wrocław 2010 Oficyna Wydawnicza Politech. Wrocławskiej ss. 195, nlb. 1, il., Zsfg.

Tekst równol. pol., ang.; Organizacja studencka, lata 1945–1956.

Wyd. 1. 2002.

634. SKORUT Paweł: Rozpracowanie dziewczęcej organizacji „Orleń”. *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 5/6 s. 118–123.

W Poznaniu, l. 1954–1955.

635. SZWED Sławomir, Szwed Emil: Zarys historii Międzyszkolnego Klubu Sportowego – Szkoły Mistrzostwa Sportowego „Victoria” w Raciborzu (1970–2010). Racibórz-Opole 2010 Wydaw. Inst. Śląski ss. 118, il.

636. ŚCISŁOWSKI Maciej Maria: Gawęda o naszej młodości. Zrzeszenie Studentów Polskich... było i takie. Warszawa 2010 M. M. Ścisłowski ss. 226, tabl. 4, il.

Wspomnienia.

637. UB a młodzieżowe organizacje antykomunistyczne w latach 1945–1954 na Górnym Śląsku i Podbeskidziu. Metody operacyjne aparatu bezpieczeństwa w świetle dokumentów. Wstęp

Anna Badura, Grzegorz Musiał; wybór i oprac. A. Badura [i in.]. Katowice 2010 Oddz. IPN-KŚZpNP ss. 416, il.

638. WARTO było. Niezależne Zrzeszenie Studentów, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, filia w Gorzowie Wielkopolskim. Wspomnienia uczestników. Pod red. Anny Marczyk i Dariusza A. Rymara. Gorzów Wielkopolski 2010 Tow. Przyj. Archiwum i Pamiątek Przeszłości ss. 156, il.

Lata 80. XX w.

639. WAWRYKOWA Maria: Wrocławski Związek Studentów „Polonia” i Bractwo Burszów Polskich w Krakowie w latach 1819–1821. *Historia Academica. Z. 1*: 2009 s. 5–32.

Zawiera też Konstytucję Bractwa Burszów Polskich.

640. WIERZBICKI Marek: Niezależne ugrupowania młodzieżowe w Polsce (1980–1989). *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 5/6 s. 124–135.

641. WIERZBICKI M.: Niezależne ugrupowania młodzieżowe w Polsce lat osiemdziesiątych. [W:] NSZZ „Solidarność” 1980–1989. T. 7: Wokół „Solidarności”. Pod red. Łukasza Kamińskiego i Grzegorza Waligóry. Warszawa 2010 s. 359–385.

642. WIERZBICKI M.: Związek Młodzieży Polskiej a rozwój kultury fizycznej w Polsce w okresie stalinowskim (1948–1956). [W:] *Magia sportu i słowa*. Tom studiów dedykowany redaktorowi Bohdanowi Tomaszewskiemu. Pod red. Agnieszki Dobrowolskiej, Marka Szczerbińskiego i Grzegorza Wieczorka. Gorzów Wielkopolski 2008 s. 101–114.

643. WNUK Edyta: Koszaliński NZS. Przyczynek do historii organizacji. *Rocznik Koszaliński*. Nr 37: 2009 s. 131–144.

Niezależne Zrzeszenie Studentów, 1981 r.

644. WOŁŁEJKO Michał: Operacja „Kartel”, czyli działania Służby Bezpieczeństwa wobec filistrów Korporacji Akademickiej Polesia. *Historia Academica. Z. 2*: 2010 s. 145–155, sum.

645. WYDMUCH Henryk Stanisław: 80 lat Związku Młodzieży Wiejskiej na Ziemi Częstochowskiej. *Almanach Częstochowy*. [T. 23]: 2010 s. 229–236.

Lata 1928–2008.

646. ŻELAZKO Joanna: „Katyń” przykładem konspiracji młodzieżowej. *Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej*. 2010 nr 5/6 s. 111–114.

Organizacja „Katyń”, l. 1949–1951.

Oprac. Anna Gruca